

OTP BANK S.A.

**Situații Financiare
pentru anul încheiat la
31 decembrie 2023**

**Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de
Raportare Financiară**

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre actionarii OTP Bank S.A.

Raport asupra auditului situatiilor financiare

Opinia

Am auditat situatiile financiare ale OTP Bank S.A. („Banca”), care cuprind situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2023, situatia rezultatului global, situatia modificarilor capitalului propriu si situatia fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile materiale si alte informatii explicative.

In opinia noastra, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Bancii la data de 31 decembrie 2023, ca si a performantei financiare si a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Banca conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Moldova si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

Aspecte cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, in baza rationamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanta pentru auditul situatiilor financiare din perioada curenta. Aceste aspecte au fost abordate in contextul auditului desfasurat asupra situatiilor financiare in ansamblu, si in formarea opiniei noastre asupra acestora, si nu emitem o opinie separata cu privire la aceste aspecte cheie.

Pentru fiecare aspect de mai jos, am prezentat in acel context o descriere a modului in care auditul nostru a abordat respectivul aspect.

Am indeplinit responsabilitatile descrise in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru, inclusiv in legatura cu aceste aspecte cheie. In consecinta, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor proiectate sa raspunda la evaluarea noastra cu privire la riscul de erori semnificative in cadrul situatiilor financiare. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare anexate.

Deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor

Valoarea neta contabila a creditelor si avansurilor acordate clientilor in suma de 7,183,306 mii MDL la nivelul Bancii reprezinta un procent semnificativ (33.56%) din valoarea activelor totale ale Bancii la 31 decembrie 2023.

Evaluarea de catre conducere a indiciilor de depreciere si determinarea Pierderilor de Risc de Credit Asteptate (Pierderile asteptate) pentru credite si avansuri acordate clientelei este un proces complex care presupune exercitarea rationamentului profesional. O astfel de evaluare este in mod inherent incerta, presupunand predictia viitoarelor conditii macroeconomice in mai multe scenarii, evaluarea probabilitatii fiecarui scenariu, a impactului acestora asupra Pierderilor asteptate. De asemenea, implica si evaluarea Riscului de nerambursare, a Pierderii in caz de nerambursare si a Expunerii la momentul intrarii in stare de nerambursare utilizand modele bazate pe o serie de date istorice si tehnici cantitative.

Incertitudinile in contextul conditiilor economice si tensiunilor geopolitice si al actiunilor aferente ale guvernelor, inclusiv inflatia ridicata, criza energetica si alte dezechilibre, au afectat anumite industrii, crescand incertitudinea in jurul scenariilor macroeconomice si a ponderilor asociate. Acestea au dus, de asemenea, la anumite limitari relevantei datelor istorice utilizate in estimarea riscului de nerambursare si a ratelor de recuperare si limiteaza capacitatea tehnicilor statistice de a diferentia impactul intre sectoare. Aceste incertitudini si limitari, au determinat o complexitate crescuta a estimarii Pierderilor asteptate si necesita ajustari ulterioare modelului/asa numitele „management overlays”.

Efectul potential al aspectelor mentionate mai sus este un nivel ridicat de incertitudine in estimare, cu un numar ridicat de rezultate rezonabile, semnificativ diferite de estimarile ajustarilor pentru pierderi. Notele 2.5.9, 2.7.5 si 15 la situatiile financiare prezinta mai multe informatii privind estimarea ajustarii pentru pierderi din credite si avansuri acordate clientelei.

Avand in vedere importanta creditelor si avansurilor acordate clientelei, incertitudinea in estimare si complexitatea tehnicilor de estimare, consideram Deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientelei un aspect cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, evaluarea metodologiei Bancii privind identificarea indiciilor de depreciere si determinarea pierderilor asteptate, inclusiv determinarea scenariilor macroeconomice si a ponderilor aferente, criteriile de determinare a Stadiului creditelor si modelele pentru determinarea parametrilor de risc de credit, cum sunt Riscul de nerambursare, Pierdere in caz de nerambursare si Expunerea la momentul nerambursarii.

Am evaluat proiectarea si eficacitatea operationala a controalelor interne privitoare la monitorizarea calitatii creditelor si avansurilor acordate clientilor, modelele pentru determinarea parametrilor, scenariile macroeconomice si ponderile aferente, ajustarile ulterioare modelului/asa numitele "management overlays", calculul Pierderilor asteptate precum si controalele asupra calitatii datelor care au stat la baza calculelor si a sistemelor relevante.

De asemenea, am evaluat scenariile macroeconomice si ponderile aferente si am examinat abordarea utilizata pentru determinarea ajustarilor ulterioare modelului/ "management overlays".

Pentru ajustarea de pierdere a creditelor depreciate evaluate la nivel individual (Stadiul 3) analiza noastra s-a concentrat pe creditele cu cel mai mare impact potential asupra situatiilor financiare si a avut in vedere ipotezele cheie care au stat la baza identificarii si cuantificarii deprecierii, cum sunt cele privind estimarea fluxurilor de numerar asteptate, inclusiv cele privind valoarea realizabila a garantiilor si estimarile de recuperare in caz de nerambursare. Specialistii nostri interni in evaluare au fost implicati, dupa caz, in procedurile noastre de audit.

Pentru pierderile asteptate aferente creditelor evaluate in Stadiul 1 sau Stadiul 2 am testat modelele pentru parametrii de risc cheie, implicand specialistii nostri in riscul de credit pentru a reface modelarea pentru un esantion de modele respectiv a reface incadrarea in Stadii si a recalcula Pierderile asteptate.

De asemenea, am analizat caracterul adecvat al informatiilor prezentate de Banca in situatiile financiare cu privire la expunerea la riscul de credit.

Aspect cheie de audit

Tehnologia informatiei (IT) si sistemele relevante pentru raportarea financiara

O parte semnificativa a operatiunilor Bancii si a procesului de raportare financiara se bazeaza pe sisteme IT ce presupun procese si controale automatizate asupra capturarii, stocarii si procesarii informatiei. O componenta importanta a acestui sistem de control intern presupune existenta si aderarea la procese si controale de acces al utilizatorului si de management al modificarilor cu caracter adecvat. Aceste controale sunt in special importante pentru ca asigura ca accesul si modificarile asupra sistemelor si datelor IT sunt efectuate de persoane autorizate intr-un mod adecvat.

Mediul IT al Bancii este complex, având un număr semnificativ de sisteme și baze de date interconectate. În plus, noul mod de lucru adoptat în toate zonele Bancii aduce schimbări și complexitate crescută.

Dat fiind gradul ridicat de automatizare a proceselor relevante pentru raportarea financiară și data fiind complexitatea mediului IT al Bancii, stabilizarea procesului legat de migrarea la noul sistem contabil și a procesării externalizate a tranzacțiilor cu cardul, o mare parte a procedurilor de audit s-a concentrat asupra acestui aspect. De aceea considerăm că acest domeniu reprezintă un aspect cheie de audit.

Modul în care a fost adresat aspectul cheie de audit

Ne-am axat procedurile de audit pe acele sisteme și controale IT care sunt semnificative pentru procesul de raportare financiară. Deoarece procedurile de audit asupra sistemelor IT necesită o pregătire specifică, am implicat specialiștii noștri IT în efectuarea procedurilor de audit.

Auditul nostru a inclus, printre altele, următoarele proceduri:

- Înțelegerea și evaluarea mediului de control IT în ansamblu și a controalelor existente, inclusiv a celor care se referă la accesul la sisteme și date, considerând și contextul lucrului de acasă, precum și modificarea sistemelor IT. Am particularizat abordarea de audit în funcție de importanța sistemului pentru raportarea financiară;
- Am testat eficacitatea operării controalelor privind acordarea drepturilor de acces pentru a determina dacă doar utilizatorii desemnați aveau posibilitatea de a crea, modifica sau șterge conturi de utilizatori pentru aplicațiile relevante;
- Am testat eficacitatea operării controalelor legate de dezvoltarea și modificarea aplicațiilor pentru a determina dacă acestea sunt autorizate, testate și implementate în mod corespunzător;
- Am evaluat și testat eficacitatea proiectării și operării controalelor încorporate în aplicații IT și a celor dependente de aplicații IT din procesele relevante pentru auditul nostru.

Alte informații

Alte informații includ Raportul conducerii, care include și declarația nefinanciară, dar nu includ situațiile financiare și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabilă pentru alte informații.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare nu acoperă alte informații și nu exprimăm nicio formă de concluzie de asigurare asupra acestora.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

Responsabilitatea conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

Conducerea Bancii are responsabilitatea întocmirii și prezentării fidele a situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl considera necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

La întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă să evalueze abilitatea Bancii de a-și desfășura activitatea conform principiului continuității activității și să prezinte, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și folosirea principiului continuității activității, mai puțin în cazul în care conducerea intenționează să lichideze Banca sau să înceteze activitatea sau nu are nicio alternativă reală decât să procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiară a Bancii.

Responsabilitățile auditorului pentru auditul situațiilor financiare

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, luate în ansamblu, nu conțin denaturări semnificative cauzate de eroare sau fraudă și de a emite un raport de audit care să includă opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, însă nu este o garanție că un audit desfășurat în conformitate cu standardele ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, atât la nivel individual sau luate în ansamblu, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor luate în baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

- ▶ Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de frauda fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de frauda este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.
- ▶ Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Bancii.
- ▶ Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- ▶ Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii, si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoeli semnificative privind capacitatea Bancii de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca Banca sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
- ▶ Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.

Comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate si programarea in timp a auditului, precum si constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiente semnificative ale controlului intern, pe care le identificam pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, prezentam persoanelor responsabile cu guvernanta o declaratie cu privire la conformitatea noastra cu cerintele etice privind independenta si le comunicam toate relatiile si alte aspecte care pot fi considerate, in mod rezonabil, ca ar putea sa ne afecteze independenta si, unde este cazul, masurile de siguranta aferente.

Dintre aspectele pe care le comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanta in cadrul auditului asupra situatiilor financiare din perioada curenta si, prin urmare, reprezinta aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte in raportul nostru de audit, cu exceptia cazului in care legislatia sau reglementarile impiedica prezentarea publica a aspectului respectiv sau a cazului in care, in circumstante extrem de rare, determinam ca un aspect nu ar trebui comunicat in raportul nostru, deoarece se preconizeaza in mod rezonabil ca efectele negative ale acestei comunicari depasesc beneficiile interesului public al comunicarii respectivului aspect.

Raport cu privire la alte cerinte legale si de reglementare

Raportare asupra unor informatii, altele decat situatiile financiare si raportul nostru de audit asupra acestora

Pe langa responsabilitatile noastre de raportare conform standardelor ISA si descrise in sectiunea „Alte informatii”, referitor la Raportul conducerii, noi am citit Raportul conducerii si raportam urmatoarele:

- a) in Raportul conducerii nu am identificat informatii care sa nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informatiile prezentate in situatiile financiare la data de 31 decembrie 2023, atasate;
- b) Raportul conducerii, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informatiile cerute de Legea contabilitatii si raportarii financiare nr. 287 din 15.12.2017 articolul 23;
- c) pe baza cunostintelor noastre si a intelegerii dobandite in cursul auditului situatiilor financiare intocmite la data de 31 decembrie 2023 cu privire la Banca si la mediul acesteia, nu am identificat informatii eronate semnificative prezentate in Raportul conducerii.

In numele,

ICS Ernst & Young SRL

Alexandru cel Bun 51, Chisinau, Republica Moldova

Inregistrat in Registrul Public al entitatilor de audit cu nr. 1903059

Partener: Alina Dimitriu

Nume auditor: Galina Gherman

Inregistrat in Registrul public al auditorilor cu nr. 1606103

Chisinau, Republica Moldova

22 martie 2024

CUPRINS

SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2023	4
SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE LA DATA DE 31 DECEMBRIE 2023.....	5
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2023.....	6
SITUAȚIA A FLUXURILOR DE TREZORERIE PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2023	7
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	8
1. INFORMAȚII DESPRE ENTITATE	8
2. POLITICI DE CONTABILITATE	8
2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare	8
2.2 Declarație de conformitate	8
2.3 Prezentarea situațiilor financiare.....	9
2.4 Modificări ale politicilor contabile și ale informațiilor de furnizat.....	9
2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale.....	11
2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate anticipat.....	28
2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative.....	29
3. PREZENTAREA PE SEGMENTE.....	32
4. VENITUL NET AFERENT DOBÂNZILOR	33
5. VENITUL NET AFERENT TAXELOR ȘI COMISIOANELOR	34
5.1 Venitul aferent taxelor și comisioanelor	34
5.2 Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor.....	35
6. VENITUL NET DIN TRANZACȚIONARE	36
7. CHELTUIELI DIN DEPRECIEREA ACTIVELOR FINANCIARE	36
8. ALTE VENITURI OPERAȚIONALE	37
9. CHELTUIELI CU PERSONALUL.....	37
10. ALTE CHELTUIELI OPERAȚIONALE.....	38
11. IMPOZIT PE PROFIT	38
11.1 Reconcilierea cheltuielilor pe impozite	39
11.2 Impozit amânat.....	39
12. REZULTAT PE ACȚIUNE	40
13. NUMERAR ȘI PLASAMENTE LA BANCA CENTRALĂ	40
14. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE BĂNCILOR.....	41
15. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR ȘI LEASING	46
16. INSTRUMENTE DE DATORIE LA COST AMORTIZAT	62
17. ACTIVE FINANCIARE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE.....	64
18. IMOBILIZĂRI CORPORALE ȘI ACTIVE AFERENTE DREPTULUI DE UTILIZARE	65
19. IMOBILIZĂRI NECORPORALE.....	67
20. ALTE ACTIVE.....	68

21.	DATORII FAȚĂ DE BĂNCI	70
22.	DATORII FAȚĂ DE CLIEȚI	70
23.	ÎMPRUMUTURI DE LA INSTITUȚII FINANCIARE	71
24.	ALTE DATORII	73
25.	PROVIZIOANE	74
25.1	Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale	74
25.2	Alte provizioane și angajamente condiționale	84
26.	CAPITALUL SOCIAL	84
27.	VALOAREA JUSTĂ A INSTRUMENTELOR FINANCIARE	85
27.1	Estimarea valorii juste	85
27.2	Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste	85
28.	GESTIONAREA RISCULUI	88
28.1	Introducere și prezentare generală	88
28.2	Riscul de credit	88
28.3	Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării	110
28.4	Riscul de piață	112
28.5	Riscul operațional	118
29.	GESTIONAREA CAPITALULUI	119
30.	NUMERAR ȘI ECHIVALENTE DE NUMERAR	122
31.	ANALIZA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR PE TERMENE DE SCADENȚĂ	122
32.	TRANZACȚIILE CU PĂRȚILE AFILIATE	124
33	EVALUAREA CONTINUĂRII ACTIVITĂȚII	126
34	EVENIMENTE ULTERIOARE	126

Situația Rezultatului Global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023

	Nota	2023	2022
(în mii lei moldovenești)			
Venituri aferente dobânzilor	4	1,555,649	1,327,044
Cheltuieli aferente dobânzilor	4	(738,086)	(377,728)
Venitul net aferent dobânzilor		817,563	949,316
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	5	222,878	222,506
Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor	5	(97,265)	(86,968)
Venitul net aferent taxelor și comisioanelor		125,613	135,538
Venitul net din tranzacționare	6	334,449	305,220
Cheltuieli din deprecierea activelor financiare	7	177,387	(341,526)
Alte venituri	8	18,777	10,822
Venitul bancar net		1,473,789	1,059,370
Cheltuieli cu personalul	9	(363,717)	(334,632)
Amortizarea imobilizărilor corporale și a activelor afereente dreptului de utilizare	18	(47,557)	(54,461)
Amortizarea activelor nemateriale	19	(24,735)	(18,517)
Alte cheltuieli	10	(169,344)	(188,615)
Venit net până la impozitare		868,436	463,145
Impozit pe profit	11	(105,321)	(60,038)
Venit net al perioadei de gestiune		763,115	403,107
Rezultat pe acțiune (în MDL)	12	76.35	40.33

Notele explicative anexate de la paginile 8-126 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Situațiile financiare și notele aferente au fost autorizate spre emitere de către Consiliul Băncii la data de 22 martie 2024.

Daniel-Bogdan SPUZĂ
Președinte al Comitetului Executiv – CEO
OTP Bank S.A.

Ion VEVERIȚĂ
Director Financiar
OTP Bank S.A.

22 Martie 2024

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Sign:
Date: 22/03/24

Situația Poziției Financiare la data de 31 decembrie 2023

	Nota	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(În mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	13	6,968,119	6,807,269
Credite și avansuri acordate băncilor	14	2,367,467	898,300
Instrumente financiare derivate		-	1,629
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	17	2,675	2,583
Credite și avansuri acordate clienților	15	7,183,306	8,165,102
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	4,376,648	2,162,209
Alte active	20	66,524	75,457
Imobilizări corporale și active cu drept de utilizare	18	296,374	290,329
Impozit amânat	11	4,852	4,886
Imobilizări necorporale	19	138,670	119,779
Total active		21,404,635	18,527,543
Datorii			
Datorii față de bănci	21	3,448	410,522
Instrumente financiare derivate		424	41
Datorii față de clienți	22	16,683,780	13,493,021
Împrumuturi de la instituții financiare	23	1,377,673	1,730,929
Alte datorii	24	191,847	218,298
Provizioane	25	73,422	69,604
Total datorii		18,330,594	15,922,415
Capitaluri proprii			
Capital social	26	100,000	100,000
Bonuri de trezorerie	26	(56)	(56)
Primă de acțiune		151,410	151,410
Capital de rezervă		10,674	10,674
Rezerva prudențială		154,466	0
Rezultatul raportat		2,657,547	2,343,100
Total capitaluri proprii		3,074,041	2,605,128
Total datorii și capitaluri proprii		21,404,635	18,527,543

Notele explicative anexate de la paginile 8-126 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Situațiile financiare și notele aferente lor au fost aprobate la Ședința Consiliului Băncii în data de 22 Martie 2024.

Daniel-Bogdan SPUZĂ
Președinte al Comitetului Executiv – CEO
OTP Bank S.A.

Ion VEVERIȚĂ
Director Financiar
OTP Bank S.A.

22 Martie 2024

Situația Modificărilor Capitalului Propriu pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023

	Capital social	Bonuri de trezorerie	Primă de acțiune	Capital de rezervă	Rezerva prudențială	Rezultatul raportat	Total
(în mii lei moldovenești)							
Sold la 31 decembrie 2021	100,000	(56)	151,410	10,674	134,684	1,805,309	2,202,021
Profit net	-	-	-	-	-	403,107	403,107
Rezerve prudențiale	-	-	-	-	(134,684)	134,684	-
Dividende	-	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	100,000	(56)	151,410	10,674	-	2,343,100	2,605,128
Profit net	-	-	-	-	-	763,115	763,115
Rezerve prudențiale	-	-	-	-	154,466	(154,466)	-
Dividende	-	-	-	-	-	(294,200)	(294,200)
Sold la 31 decembrie 2023	100,000	(56)	151,410	10,674	154,466	2,657,547	3,074,041

Capitalul de rezervă reprezintă o rezervă statutară ne-distribuită care în concordanță cu legislația constituie 10% din capitalul social.

Capitalul de rezervă prudențial (rezerva prudențială) reprezintă o rezervă generală destinată acoperirii riscurilor bancare aferente diferențelor între reduceri pentru pierderi din deprecierea activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale în conformitate cu SIFR, și valoarea calculată dar neformată a reducerilor pentru pierderi din depreciere a activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale, în conformitate cu reglementarea prudențială. Această rezervă a fost creată în anul 2012, în conformitate cu Planul de Conturi aprobat de Banca Națională a Moldovei și nu poate fi distribuită.

Notele explicative anexate de la paginile 8-126 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Situația a Fluxurilor de Trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023

	Nota	2023	2022
(în mii lei moldovenești)			
Activitatea operațională			
Venit net până la impozitare		868,436	463,145
Ajustări pentru articolele nemonetare:			
Uzura și amortizarea	18,19	72,292	72,978
Pierderi din ieșirea mijloacelor fixe	9	226	47
Venitul net din deprecierea activelor financiare	7	178,020	(341,526)
Pierderi/Venituri de la schimbul valutar		(5,016)	(292,507)
Venitul din dobânzi		(1,555,649)	(1,327,044)
Cheltuieli aferente dobânzilor		738,086	377,728
Impozit pe profit	11	(105,321)	(60,038)
Modificări în :			
Rezerve obligatorii		(509,110)	(2,583,639)
Datorii față de bănci		(1,301)	(4,195)
Credite și avansuri acordate clienților		822,068	959,331
Alte active		12,598	2,104
Majorarea / (reducerea) depozitelor de la bănci		(421,719)	414,118
Majorarea / (reducerea) depozitelor clienților		3,189,870	(25,905)
Majorarea altor datorii		(7,986)	75,997
Fluxurile primite (utilizate) în activitatea operațională până la dobânzi		3,275,494	(2,269,406)
Plăți privind dobânzile		(751,494)	(346,842)
Dobânzi primite		1,555,649	1,271,960
Impozit pe profit achitat		6,334	5,816
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea operațională		4,085,983	(1,338,472)
Activitatea investițională			
Achiziționarea mijloacelor fixe		(53,510)	(64,855)
Achiziționarea activelor nemateriale		(43,626)	(30,040)
Încasări din vânzarea mijloacelor fixe		(31)	(90)
Achiziționarea hârtiilor de valoare păstrate pînă la scadență		(2,145,296)	(7,947,747)
Încasări din vânzarea hârtiilor de valoare investiționale		441,521	7,649,061
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea investițională		(1,800,942)	(393,671)
Activitatea financiară			
Majorarea netă a împrumuturilor de la instituții financiare		543,278	1,449,805
Rambursarea împrumuturilor către instituții financiare		(877,222)	(298,345)
Plata datoriilor de leasing		(24,307)	(28,644)
Dividende plătite		(294,200)	
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea financiară		(652,451)	1,122,816
Majorarea mijloacelor bănești și a echivalentelor lor		1,632,590	(609,327)
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 1 ianuarie	30	2,574,607	3,183,934
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 31 decembrie	30	4,207,197	2,574,607

Notele explicative anexate de la paginile 8-126 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Signature
Data 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

1. Informații despre entitate

OTP BANK S.A. ("Banca") a fost fondată în Republica Moldova la 4 iulie 1990 ca o bancă comercială independentă, sub forma juridică a unei societăți cu răspundere limitată, orientată spre deservirea sectorului IMM-urilor. În iunie 2002, Banca a fost înregistrată ca bancă comercială deschisă pe acțiuni, iar acțiunile sale au fost listate la Bursa de Valori din Moldova. Deținătoare a unei licențe bancare eliberate de BNM, Banca oferă un set complet de operațiuni și servicii bancare pentru întreprinderi și clienți privați.

Sediul central al Băncii este amplasat pe adresa Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 81A, Chișinău, Republica Moldova.

În 2007, grupul financiar internațional Société Générale a achiziționat o participație de 67,85%. În 2008, majorarea capitalului și numirea unor noi acționari strategici (Groupe Société Générale) și BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) au stimulat dezvoltarea unui model bancar universal. În același timp, denumirea oficială a fost schimbată în BC "Mobiasbanca - Groupe Société Générale" S.A.

Anul 2019 a fost un an marcat de schimbări semnificative în domeniul Guvernanței corporative. Au avut loc schimbări semnificative care au implicat schimbarea acționarului majoritar și lansarea procesului de integrare în cadrul Grupului OTP.

La 22 iulie 2019, acțiunile majoritare ale băncii au fost vândute în favoarea Băncii maghiare - OTP Bank Nyrt. (Ungaria), care reprezintă Banca-mamă a OTP Bank S.A. În urma acestei tranzacții, OTP Bank Nyrt a devenit acționar majoritar cu 96,69% din capitalul băncii. Sediul central se află pe strada Nádor 16, Budapesta, Ungaria H-1051.

În scopul respectării cerințelor legislației naționale, în octombrie 2019, acționarul majoritar a făcut public anunțul de a prelua acțiunile emise OTP BANK S.A. În urma tranzacției efectuate, OTP Bank Nyrt. a devenit titularul a 98,26% din acțiunile totale emise de bancă.

În 2020, Banca a deschis Centrul de leasing. În cursul anului 2021, Banca a trecut printr-un proces de rebranding și și-a schimbat denumirea în "OTP BANK S.A.", iar flota de ATM-uri a fost modernizată. Mergând mai departe, în 2022, Banca a migrat cu succes la un nou sistem bancar central și la un nou centru de procesare a cardurilor.

La 31 decembrie 2023, rețeaua Băncii cuprinde 51 sucursale, din care 49 constituie sucursale universale, 1 agentie VIP și 1 sucursală specializată (2022: 51 sucursale, din care 49 constituie sucursale universale, 1 agentie VIP și 1 sucursală specializată).

2. Politici de contabilitate

2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare

Rapoartele financiare ale Băncii sunt întocmite în baza costului istoric, cu excepții pentru instrumentele financiare evaluate la valoarea justă: instrumente financiare derivate, activele financiare deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierderi. Situațiile financiare sunt prezentate în MDL și toate valorile sunt rotunjite la cea mai apropiată mie de lei, cu excepția cazului în care se indică altfel.

2.2 Declarație de conformitate

Situațiile financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară ("IFRS"), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.3 Prezentarea situațiilor financiare

Banca își prezintă situația poziției financiare conform lichidității pe baza intenției și capacității percepute a Băncii de a recupera / deconta majoritatea activelor / pasivelor aferente liniei din situația financiară. O analiză privind recuperarea sau decontarea în termen de 12 luni de la data raportării (curentă) și mai mult de 12 luni de la data raportării (necurentă) este prezentată în Nota 31.

Activele și obligațiile financiare sunt, în general, raportate ca valori brute în situația poziției financiare, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite criteriile de compensare IFRS.

2.4 Modificări ale politicilor contabile și ale informațiilor de furnizat

2.4.1 Standarde și interpretări noi și modificate

Politicile contabile adoptate sunt în conformitate cu cele ale anului financiar precedent, cu excepția următoarelor standarde IFRS și amendamente ale IFRS care au fost adoptate de Grup/Companie începând cu 1 ianuarie 2023:

- IAS 1 Prezentarea Situațiilor Financiare și Declarația de Practică privind Raportarea Financiară Internațională 2: Prezentarea politicilor contabile (Amendamente)
- IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: Definiția estimărilor contabile (Amendamente),
- IAS 12 Impozit pe profit: Impozitul amanat legat de active și datorii rezultate dintr-o tranzacție unică (Amendamente),
- IAS 12 Impozit pe profit: Reforma fiscală internațională - Regulile modelului Pilonul II (Amendamente)

Noul IFRS adoptat și amendamentele IFRS nu au avut un impact material asupra politicilor contabile ale Grupului/Băncii.

- **IAS 1 Prezentarea Situațiilor Financiare și Declarația de Practică privind Raportarea Financiară Internațională 2: Prezentarea politicilor contabile (Amendamente)**

Amendamentele sunt valabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2023. Amendamentele oferă îndrumări referitoare la aplicarea raționamentelor de materialitate în contextul notelor explicative ale politicilor contabile. În particular, amendamentele aduse de IAS 1 înlocuiesc cerința de a prezenta politici contabile 'semnificative' cu o cerință de a prezenta politici contabile 'materiale'. De asemenea, sunt adăugate îndrumări și exemple ilustrative în Declarația de Practică pentru a asista în aplicarea conceptului de materialitate atunci când se fac raționamente despre prezentarea politicilor contabile. Banca își revizuieste în prezent informațiile privind politica contabilă pentru a asigura coerența cu cerințele modificate pe viitor. Modificările nu vor avea un impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **IAS 8 Politici contabile, Amendamente ale estimărilor contabile și erori: Definiția estimărilor contabile (Amendamente)**

Amendamentele devin valabile pentru perioadele de raportare anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2023 și se aplică modificărilor politicilor contabile și modificărilor estimărilor contabile care au loc la sau după începutul acelei perioade. Amendamentele introduc o nouă definiție a estimărilor contabile, definite ca sume monetare din situațiile financiare care sunt supuse incertitudinii măsurării, dacă acestea nu rezultă dintr-o corecție a unei erori aferente perioadei anterioare. De asemenea, amendamentele clarifică modificările în ceea ce privește estimările contabile și cum diferă acestea de modificările politicilor contabile și corecțiile de erori. Modificările nu vor avea un impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

UNIVERSITATEA DE ECONOMIE ȘI ȘTIINȚE
FACULTATEA DE ECONOMIE
CATEDRA DE CONTABILITATE ȘI AUDIT
SIGNED: _____
Date: 22.10.2023

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.4 Modificări ale politicilor contabile si ale informațiilor de furnizat (continuare)

2.4.2 Standarde și interpretări noi și modificate (continuare)

- **IAS 12 Impozit pe profit: Impozitul amanat legat de active si datorii rezultate dintr-o tranzactie unica (Amendamente)**

Amendamentele sunt valabile pentru perioadele anuale incepand cu sau dupa 1 ianuarie 2023. Amendamentele restrang sfera de aplicare si ofera mai multa claritate asupra exceptiei de recunoastere initiala conform IAS 12 si specifica modul in care entitatile ar trebui sa contabilizeze impozitul amanat legat de active si datorii rezultate dintr-o singura tranzactie, cum ar fi contractele de leasing si obligatiile de dezafectare. Amendamentele clarifica faptul ca, in cazul in care platile care sting o datorie sunt deductibile din punct de vedere fiscal, daca aceste deduceri sunt atribuibile din punct de vedere fiscal datoriei sau componentei de activ constituie o arie de judecata profesionala, avand in vedere legea fiscala aplicabila. Potrivit amendamentelor, exceptia de recunoastere initiala nu se aplica tranzactiilor care, la recunoasterea initiala, dau nastere la diferente temporare deductibile si impozabile egale. Aceasta se aplica numai daca recunoasterea unui activ de leasing si a unei datorii de leasing (sau a obligatiei de dezafectare si a componentei active de dezafectare) da nastere la diferente temporare deductibile si impozabile care nu sunt egale. Modificările nu vor avea un impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **IAS 12 Impozit pe profit: Reforma fiscala internationala - Reguliile modelului Pilonul II (Amendamente)**

Amendamentele intra in vigoare imediat dupa emitere, dar anumite cerinte de prezentare in notele explicative intra in vigoare mai tarziu. Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE) a publicat modelul de reguli ale Pilonului II in decembrie 2021 pentru a se asigura ca marile companii multinationale vor fi supuse unei rate minime de impozitare de 15%. La 23 mai 2023, IASB a emis Reforma fiscala internationala – Modelul de reguli ale Pilonului II - Amendamente la IAS 12. Amendamentele introduc o exceptie temporara obligatorie la contabilizarea impozitelor amanate care rezulta din implementarea jurisdictionala a modelului de reguli ale Pilonului II si cerinte de prezentare in note explicative pentru entitatile afectate privind expunerea posibila la impozitul conform Pilonului II. Amendamentele solicita pentru perioadele in care legislatia Pilonului II este (in mod substantial) promulgata, dar inca nu este efectiva, prezentarea informatiilor cunoscute sau rezonabil de estimat care ajuta utilizatorii situatiilor financiare sa inteleaga expunerea entitatii la impozit conform Pilonului II. Pentru a se conforma acestor cerinte, o entitate este obligata sa prezinte in notele explicative informatii calitative si cantitative despre expunerea sa la impozitul conform Pilonului II la sfarsitul perioadei de raportare. Prezentare in notele explicative a cheltuielilor curente cu impozitul conform Pilonului II si prezentari referitoare la perioadele anterioare intrarii in vigoare a legislatiei sunt obligatorii pentru perioadele de raportare anuale incepand cu sau dupa 1 ianuarie 2023, dar nu sunt necesare pentru orice perioada interimara care se incheie inainte sau la 31 decembrie 2023. Modificările nu vor avea un impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale

2.5.1 Conversia în valută străină

(i) Moneda funcțională și de prezentare

Rapoartele financiare sunt prezentate în lei moldovenești („MDL”), rotunjiți până la cea mai apropiată mie, care reprezintă moneda funcțională și de prezentare a Băncii.

(ii) Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în valută străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil în ziua tranzacției.

Activele și pasivele monetare exprimate în valută sunt transferate la cursul de schimb la vedere de la data raportării. Toate diferențele care apar în activitățile necomerciale sunt luate la venitul net din tranzacționare în declarația de venit.

Activele și datoriile nemonetare care sunt evaluate în baza costului istoric și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil la data de recunoaștere. Activele și datoriile nemonetare evaluate la valoarea justă și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb la vedere aplicabile la data când valoarea justă a fost determinată.

Cursul de schimb valutar oficial la sfârșit de an pentru principalele valute străine a fost următorul:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în lei moldovenești pentru unitatea valutei străine)		
Dolar SUA	17.4062	19.1579
Euro	19.3574	20.3792
Rubla rusească	0.1927	0.2667

2.5.2 Recunoașterea veniturilor din dobânzi

(i) Prezentarea venitului net din dobânzi

Banca consideră că marja sa netă a dobânzii este un indicator cheie de performanță; măsura include atât dobânzile calculate utilizând metoda dobânzii efective, cât și dobânzile recunoscute pe bază contractuală pentru activele sale financiare măsurate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, altele decât cele deținute pentru tranzacționare.

Portofoliul existent de active financiare cu instrumente de datorie clasificate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere nu este semnificativ, în valoare de 1,644 mii lei la 31 Decembrie 2023. Prin urmare, Banca a concluzionat că includerea unui rând suplimentar intitulat „Alte venituri din dobânzi” pentru a arăta toate veniturile din dobânzi rezultate din activele financiare valoarea justă prin contul de profit sau pierdere nu ar adăuga valoare suplimentară părților interesate și au decis să păstreze un singur rând intitulat „Venituri din dobânzi” pentru afișarea veniturilor din dobânzi calculate utilizând EIR și pe bază contractuală pe activele sale financiare măsurate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Banca a ales, de asemenea, să își prezinte cheltuielile cu dobânzile într-un mod consecvent și simetric cu veniturile din dobânzi.

ORIGINELE
ERNST & YOUNG
Signed: _____
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.2 Recunoașterea veniturilor din dobânzi (continuare)

(ii) Dobânzi și venituri / cheltuieli similare

Venitul net din dobânzi cuprinde veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile calculate folosind metoda dobânzii efective. În veniturile / cheltuielile aferente dobânzilor calculate utilizând metoda dobânzii efective, Banca include doar dobânda pentru instrumentele financiare.

Banca calculează veniturile din dobânzi aferente activelor financiare, altele decât cele considerate a fi credite depreciate, prin aplicarea EIR la valoarea contabilă brută a activului financiar.

În cazul în care un activ financiar devine depreciat cu credit (conform notei 2.5.9 și, prin urmare, este considerat "Etapa 3", Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea EIR la costul amortizat net al activului financiar. Dacă activul financiar devine sănătos (așa cum se subliniază în Nota 2.5.9) și nu mai este credit depreciat, Banca revine la calcularea veniturilor din dobânzi pe bază brută.

2.5.3 Venituri din taxe și comisioane

Banca încasează venituri aferente taxelor și comisioanelor dintr-o gamă variată de servicii financiare pe care le oferă clienților săi. Veniturile din taxe și comisioane sunt recunoscute într-o sumă care reflectă contravaloarea căreia Banca se așteaptă să aibă dreptul în schimbul furnizării serviciilor.

Obligațiile de performanță, precum și momentul realizării acestora, sunt identificate și determinate la începutul contractului. Contractele de venituri ale băncii nu includ de obicei obligații de performanță multiple. Atunci când Banca oferă un serviciu clienților săi, suma serviciului este facturată și, este achitată imediat după realizarea unui serviciu furnizat la un moment dat sau la sfârșitul perioadei contractuale pentru un serviciu furnizat într-o perioadă de timp.

Banca a concluzionat că ea este principalul responsabil în aranjamentele sale privind veniturile, deoarece de obicei controlează serviciile înainte de a le transfera clientului.

2.5.4 Venitul net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare include toate câștigurile și pierderile din modificările valorii juste și veniturile sau cheltuielile aferente din dobânzi și dividende, pentru activele financiare și pasivele financiare deținute pentru tranzacționare. Aceasta include orice ineficiență înregistrată în tranzacțiile de acoperire.

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.5 Instrumente financiare – recunoașterea inițială

(i) Data recunoașterii

Activele și pasivele financiare, cu excepția creditelor și avansurilor acordate clienților, și datoriile față de clienți, sunt recunoscute inițial la data tranzacției, adică data la care Banca devine parte prevederilor contractuale ale instrumentului. Acestea includ tranzacții regulate: achizițiile sau vânzările de active financiare care necesită livrarea de active în intervalul de timp stabilit în general prin regulament sau convenție pe piață. Creditele și avansurile acordate clienților sunt recunoscute atunci când fondurile sunt transferate în conturile clienților. Banca recunoaște soldurile datorate clienților atunci când fondurile sunt transferate către Bancă.

(ii) Măsurarea inițială a instrumentelor financiare

Clasificarea instrumentelor financiare la recunoașterea inițială depinde de condițiile contractuale și de modelul de afaceri pentru gestionarea instrumentelor, așa cum este descris în notele 2.5.6.1 (i) și 2.5.6.1 (ii). Instrumentele financiare sunt evaluate inițial la valoarea justă, cu excepția cazului în care activele financiare și pasivele financiare înregistrate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, costurile de tranzacție sunt adăugate la această valoare sau sunt scutite de aceasta. Creanțele comerciale sunt evaluate la prețul tranzacției.

(iii) Categoriile de măsurare a activelor și pasivelor financiare

Conform IFRS 9, Banca își clasifică toate activele financiare, care sunt instrumente de datorie, pe baza modelului de afaceri pentru gestionarea activelor și a termenilor contractuali ale activului, măsurat fie la:

- Costul amortizat, așa cum se explică în Nota 2.5.9.1;
- valoarea justă prin contul de profit sau pierdere (FVPL), așa cum se explică în Nota 27.

Banca clasifică și măsoară portofoliul său derivat și de tranzacționare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Banca poate desemna instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, dacă acest lucru elimină sau reduce în mod semnificativ inconsecvențele de măsurare și recunoașterii, așa cum se explică în Nota 27.

Datoriile financiare, altele decât angajamentele de împrumut și garanțiile financiare, sunt evaluate la cost amortizat sau la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere atunci când sunt deținute pentru tranzacționare și instrumente derivate sau desemnarea valorii juste se aplică așa cum se explică în Nota 2.5.6.4.

2.5.6.1 Împrumuturi de la bănci, credite și avansuri acordate clienților, Investiții financiare la cost amortizat

Conform IFRS 9, Banca evaluează numai *Împrumuturile de la bănci, Creditele și avansurile acordate clienților și Alte investiții financiare la cost amortizat*, dacă sunt îndeplinite ambele condiții:

- Activele financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri cu scopul de a deține active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale

Termenii contractuali ai activului financiar generează la anumite date la fluxuri de trezorerie care sunt numai plăți de capital și dobânzi aferente valorii principalului datorat.

FOR IDENTIFICATION
 EX-101
 Signat: _____
 Data: 22/10/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.6 Active și datorii financiare (continuare)

2.5.6.2 Datorii clienților, datorii băncilor și împrumuturi de la instituții financiare

După recunoașterea inițială, datoriile față de clienți, datoriile față de bănci și împrumuturile de la instituții financiare sunt ulterior măsurate la costul amortizat.

2.5.6.3 Active și datorii financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

> Active și Datorii Financiare

Activele financiare și pasivele financiare din această categorie sunt cele care nu sunt deținute pentru tranzacționare și care au fost fie desemnate de conducere la recunoașterea inițială, fie obligatoriu evaluate la valoarea justă în conformitate cu IFRS 9.

Activele financiare și datoriile financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt înregistrate în situația poziției financiare la valoarea justă. Modificările valorii juste sunt înregistrate în contul de profit și pierdere, cu excepția mișcărilor valorii juste a pasivelor desemnate. Dobânzile încasate sau suportate pe instrumente desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt acumulate în venituri din dobânzi sau cheltuieli cu dobânzile, utilizând EIR, luând în considerare costurile de reducere / prime și costurile de tranzacționare eligibile care fac parte integrantă din instrument. Dobânda aferentă activelor care trebuie obligatoriu să fie evaluată la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere este înregistrată utilizând rata contractuală a dobânzii. Veniturile din dividende obținute din instrumentele de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere ca alte venituri operaționale atunci când a fost obținut dreptul de plată.

> Instrumente financiare derivate

- Swap-uri pe valute și swap-uri pe ratele dobânzii

Banca încheie tranzacții de swap valutar și swap pe rata dobânzii ("IRS"). Tranzacția de swap este un acord complex privind schimbul de anumite instrumente financiare, care constă, de obicei, într-un contract la vedere și unul sau mai multe contracte la termen. Swap-urile pe rata dobânzii obligă două părți să schimbe una sau mai multe plăți calculate în raport cu rate ale dobânzii fixe sau cu revizuire periodică, aplicate la o anumită valoare notională a principalului (baza de calcul a dobânzii). Principalul notional este suma la care se aplică ratele dobânzii pentru a determina fluxurile de plăți în cadrul swap-urilor pe rata dobânzii. Aceste sume de principal notional sunt adesea folosite pentru a exprima volumul acestor tranzacții, dar nu sunt schimbate efectiv între contrapartide. Contractele de swap pe rata dobânzii ale Băncii pot fi contracte de acoperire sau contracte deținute pentru tranzacționare.

- Opțiuni de schimb valutar

O opțiune de schimb valutar este un instrument financiar derivat care conferă proprietarului dreptul de a schimba banii denominați într-o monedă în altă monedă la un curs de schimb convenit în prealabil la o dată viitoare specificată. Tranzacția garantează, în schimbul unui comision, un curs de schimb în cel mai rău caz pentru cumpărarea la termen a unei valute în schimbul altei valute. Aceste opțiuni protejează împotriva mișcărilor valutare nefavorabile, păstrând în același timp capacitatea de a participa la mișcări favorabile.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.6.4 Garanții financiare, acreditive și angajamente de credit neutilizate

Banca emite garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare.

Garanțiile financiare sunt recunoscute inițial în situațiile financiare (prin provizionare) la valoarea justă, fiind prima primită.

Ulterior recunoașterii inițiale, obligațiunea Băncii pentru fiecare garanție se măsoară la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și pierdere, și - în conformitate cu IFRS 9 - o prevedere ECL astfel cum este prevăzut în nota 25.1.1. Primele primite sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la venituri nete din comisioane calculate liniar pe întreaga durată a garanției.

Obligațiunile de acordare a creditelor și acreditivelor sunt angajamente în cadrul cărora, pe durata angajamentului, Banca este obligată să furnizeze clientului un împrumut cu termeni prestabiliți. Aceste contracte, conform IFRS 9, se încadrează în domeniul de aplicare al cerințelor ECL.

Valoarea contractuală nominală a garanțiilor financiare, a scrisorilor de garanții și a angajamentelor de creditare, în cazul în care împrumutul a fost acordat în condiții de piață, nu sunt înregistrate în situația poziției financiare. Valorile nominale ale acestor instrumente împreună cu ECL-urile corespunzătoare sunt prezentate în Nota 25.1.

2.5.7 Reclasificarea activelor și a obligațiilor financiare

Banca nu reclasifică activele financiare după recunoașterea inițială, cu excepția circumstanțelor excepționale în care Banca procură, elimină sau întrerupe o linie de activitate. Datoriile financiare nu sunt niciodată reclasificate.

2.5.8 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare

2.5.8.1 Derecunoaștere datorită modificării substanțiale a termenilor și condițiilor

Banca derecunoaște un activ financiar, cum ar fi un împrumut acordat unui client, atunci când termenii și condițiile au fost renegociate în măsura în care, în mod substanțial, acesta devine un nou împrumut, diferența fiind recunoscută drept câștig sau pierdere de derecunoaștere, în măsura în care o pierdere din depreciere nu a fost deja înregistrată. Creditele noi recunoscute sunt clasificate ca etapa 1 pentru evaluarea ECL, cu excepția cazului în care noul împrumut este emis depreciat (considerat POCI).

La evaluarea termenilor privind derecunoașterea unui împrumut acordat clientului, Banca ia în considerație și următorii factori:

- Modificarea valutei împrumutului;
- Introducerea unei caracteristici de capital propriu;
- Modificarea contrapartidei;
- Dacă modificarea este de așa natură încât instrumentul nu mai îndeplinește criteriul SPPI.

Dacă modificarea nu are ca rezultat fluxuri de numerar care sunt substanțial diferite, modificarea nu duce la derecunoaștere. Pe baza modificării fluxurilor de numerar actualizate la EIR inițial, Banca înregistrează un câștig sau o pierdere din modificare, în măsura în care o pierdere din depreciere nu a fost deja înregistrată. Pentru datoriile financiare, Banca consideră modificarea substanțial bazându-se pe factori calitativi și dacă rezultă ca diferența între valoarea prezentă ajustată actualizată și valoarea contabilă inițială a datoriei financiare este mai mare de zece procente. Pentru activele financiare, această evaluare se bazează pe factori calitativi.

FOR IDENTIFICATION ONLY
 DEBIT & CREDIT
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.8 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare (continuare)

2.5.8.2 Derecunoaștere alta decât pentru modificarea substanțială a termenilor și condițiilor

(i) Active financiare

Banca derecunoaște un activ financiar atunci și numai atunci când:

(a) drepturile contractuale la fluxurile de trezorerie aferente activului financiar expiră sau

(b) transferă activul financiar, iar transferul îndeplinește următoarele două condiții:

i. transferă drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie ale activului financiar, sau

ii. păstrează drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie ale activului financiar, dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de trezorerie unuia sau mai multor destinatari în cadrul unui acord care îndeplinește condițiile:

Banca nu are nicio obligație de a plăti sume către eventualii destinatari, cu excepția cazului în care colectează sume echivalente din activul inițial. Avansurile pe termen scurt acordate de entitate cu dreptul de recuperare integrală a sumei împrumutate plus dobânda acumulată la ratele pieței nu încalcă această condiție.

Termenii contractului de transfer interzic băncii să vândă sau să gajeze activul inițial altfel decât ca garanție pentru eventualii beneficiari pentru obligația de a le plăti fluxurile de numerar.

Banca are obligația de a remite orice fluxuri de numerar pe care le colectează în numele eventualilor beneficiari fără întârzieri semnificative.

De asemenea, în conformitate cu IFRS 9, punctul B5.5.25, în anumite circumstanțe, renegocierea sau modificarea fluxurilor de trezorerie contractuale ale unui activ financiar poate duce la derecunoașterea activului financiar existent. Astfel, atunci când o modificare a unui activ financiar duce la derecunoașterea activului financiar existent și la recunoașterea ulterioară a activului financiar modificat, activul modificat este considerat un "nou" activ financiar în conformitate cu IFRS 9.

Pentru a determina derecunoașterea, modificările aduse clauzelor contractuale trebuie să fie semnificative din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ.

În cazul în care implicarea continuă ia forma unei opțiuni vândute sau cumpărate (sau ambele) asupra activului transferat, implicarea continuă este evaluată la valoarea pe care Banca ar trebui să o plătească la răscumpărare. În cazul unei opțiuni de vânzare subscrise asupra unui activ care este evaluat la valoarea justă, gradul de implicare continuă a entității este limitat la valoarea cea mai mică dintre valoarea justă a activului transferat și prețul de exercitare a opțiunii.

(ii) Datorii financiare

O datorie financiară este derecunoscută atunci când obligația rezultată din această datorie este îndeplinită, anulată sau expiră. În cazul în care o datorie financiară existentă este înlocuită cu o altă datorie de la același creditor, în condiții substanțial diferite, sau în cazul în care condițiile unei datorii existente sunt modificate substanțial, un astfel de schimb sau o astfel de modificare este tratată ca o derecunoaștere a datoriei inițiale și recunoașterea unei noi datorii. Diferența dintre valoarea contabilă a pasivului financiar inițial și contravaloarea plătită este recunoscută în profit sau pierdere

UN IDENTIFICATION NUMBER
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat

Această categorie include datorii de la bănci, împrumuturi și avansuri către clienți, precum și instrumente de datorie la cost amortizat.

În scopul evaluării colective a deprecierei, activele financiare sunt grupate pe baza sistemului intern de clasificare a creditului Băncii, care ia în considerare caracteristicile riscului de credit, precum tipul activului, industria, locația geografică, tipul garanției, statutul scadențelor și alți factori relevanți.

Fluxurile de numerar viitoare pentru un grup de active financiare evaluate în mod colectiv pentru depreciere sunt estimate în baza pierderilor istorice ale activelor cu caracteristici de risc de credit similare cu cele din grup.

Banca a dezvoltat o metodologie de evaluare a deprecierei împrumuturilor și avansurilor, care se bazează pe informații istorice de trei ani privind calendarul și sumele viitoarelor fluxuri de numerar preconizate. Banca examinează în mod regulat metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce orice diferențe între estimările pierderilor și pierderea reală.

(i) **Prezentarea generală a principiului pierderilor de credit așteptate (ECL)**

Banca înregistrează provizioane pentru pierderile de credit așteptate pentru toate împrumuturile și alte active financiare de datorie care nu sunt deținute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, împreună cu angajamente de împrumut și contracte de garanție financiară, denumite „instrumente financiare”.

Provizionul ECL se bazează pe pierderile de credit așteptate să apară de-a lungul duratei de viață a activului (pierdere creditului preconizată pe viață sau LTECL), cu excepția cazului în care nu a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoaștere inițială, caz în care, provizionul se bazează pe pierderea de credit așteptată celor 12 luni (12mECL). Politicile Băncii pentru a determina dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit sunt stabilite în Nota 28.2.

ECL de 12 luni (12mECL) este partea LTECL care reprezintă ECL-urile ce rezultă din evenimentele implicate ale unui instrument financiar care sunt posibile în termen de 12 luni de la data raportării.

Coeficientul PD, atât pentru LTECL, cât și pentru 12 mECL sunt calculate pe bază colectivă (descrierea criteriilor care determină calculul ECL pe bază colectivă sau individuală este prezentată în Nota 28), în funcție de natura portofoliului al instrumentelor financiare.

Valoarea evaluată colectiv, pentru coeficientului de depreciere LGD, este estimată pe baza experienței istorice de pierdere sau recuperare observată.

Parametrii de calcul colectiv ECL iau în considerare situația actuală și impactul informațiilor prospective (ținând cont de așteptările legate de evoluția indicatorilor macroeconomici), așa cum este descris în nota 28.2.

EXIST & YOUNG
 signed _____
 Date 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat (continuare)

(i) **Prezentarea generală a principiului pierderilor de credit așteptate (ECL)** (continuare)

În sensul prevederilor specifice calculate pentru contrapărțile evaluate individual care sunt declarate "în default", Banca evaluează fluxul de trezorerie care se așteaptă să se redreseze din activitatea clientului (dacă există o activitate care generează fluxuri de numerar) sau prin exercitarea garanțiilor și colaterali. Fluxurile de numerar așteptate sunt împărțite în timp, astfel încât valoarea acestora să fie actualizată la momentul închiderii provizioanelor. Partea neacoperită a expunerii prin recuperări estimate este provizionată.

Banca a stabilit o metodologie pentru a efectua o evaluare, la sfârșitul fiecărei perioade de raportare, dacă riscul de credit al unui instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, luând în considerare modificarea riscului de neplată care survine pe durata de viață rămasă a instrumentului financiar.

Pe baza procesului de mai sus, Banca își grupează împrumuturile în Etapa 1, Etapa 2 și Etapa 3, după cum urmează:

- Etapa 1: când împrumuturile sunt recunoscute pentru prima dată, Banca recunoaște un provizion bazat pe 12mECL. Etapa 1 include, de asemenea, facilități în care riscul de credit s-a îmbunătățit și împrumutul a fost reclasificat din alte etape.
- Etapa 2: Atunci când un împrumut a prezentat o creștere semnificativă a riscului de credit de la origine, Banca înregistrează un provizion pentru LTECL. Etapa 2 include, de asemenea, facilități în care riscul de credit s-a îmbunătățit și împrumutul a fost reclasificat din Etapa 3.
- Etapa 3: Împrumuturi considerate "în default" sau credite depreciate. Banca înregistrează provizion pentru LTECL.
- POCI: Această categorie este utilizată pentru active financiare care sunt depreciate la recunoașterea inițială. Activele POCI sunt înregistrate la valoarea justă la recunoașterea inițială iar veniturile din dobânzi sunt recunoscute ulterior pe baza unui EIR ajustat la credit. ECL-urile sunt recunoscute sau eliberate numai în măsura în care există o modificare ulterioară a pierderilor de credit anticipate.

Banca înregistrează provizion pentru ECL de 12 luni și LT ECL.

Metodologia aplicată pentru calcularea provizioanelor pentru elementele din afara bilanțului (angajamente de în garanții financiare, acreditive documentare) este similară cu cea utilizată pentru activele financiare evaluate la costul amortizat (credite și avansuri, inclusiv leasing). Expunerea la riscul de nerambursare pentru elementele din afara bilanțului este calculată ținând cont de CCF (factor de conversie a creditelor).

Acest lucru este explicat în Notele 28.2 și 25.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat (continuare)

(ii) Calculul de ECL

Banca calculează ECL pe baza unor scenarii cu probabilitate ponderată pentru a măsura deficitul de numerar așteptat, cu discount la o valoare apropiată de EIR. Un deficit de numerar reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar datorate unei entități în conformitate cu contractul și fluxurile de trezorerie pe care entitatea se așteaptă să le primească.

Tehnica calculului de ECL este prezentată mai jos. Elementele cheie sunt următoarele:

- PD: probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor este o estimare a probabilității de neplată într-un orizont de timp dat;
- EAD: expunerea de default este baza pentru provizionare;
- LGD: pierderea determinată este o estimare a pierderii care apare în cazul în care se produce o neîndeplinire a obligațiilor la un moment dat. Se bazează pe recuperări istorice;
- FL: coeficientul Forward Looking este un coeficient utilizat la calibrarea PD care ia în considerare așteptările legate de evoluția indicatorilor macroeconomici;
- CCF: factorul de conversie a fluxului de numerar utilizat pentru estimarea EAD pentru angajamentele și contingentele extrabilanțiere, care fac obiectul calculului ECL.

Elementele cheie pentru calculul ECL sunt explicate în notele 28.2.

Conceptul de PD este explicat în nota 28.2.

Tehnicile metodei ECL sunt sumarizate mai jos:

Etapa 1:

Coeficientul 12mECL este calculat ca o parte a LTECL care reprezintă ECL-urile ce rezultă din evenimentele implicate pe un instrument financiar care sunt posibile în termen de 12 luni de la data raportării. Banca calculează alocarea de 12 mECL bazată pe așteptarea apariției stării de nerambursare pe parcursul a 12 luni de la data de raportare. Aceste probabilități de default așteptate, ajustate cu FL, sunt aplicate la EAD (expunerea de default) și înmulțite cu LGD.

Etapa 2:

Atunci când un împrumut a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit de la asumarea expunerii, Banca înregistrează un provizion pentru LTECL. Tehnica este similară celei explicate mai sus, cu excepția PD-urilor, care sunt estimate pe durata de viață a instrumentului.

Etapa 3:

Pentru împrumuturile considerate ca fiind credite depreciate (așa cum sunt definite în Nota 28.2), Banca recunoaște pierderile de credit așteptate pentru aceste împrumuturi. Metoda este similară celei pentru activele din etapa 2, cu valoarea PD stabilită la 100%.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed: _____
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.1 Active financiare la cost amortizat (continuare)

(iii) Carduri de credit și alte facilități de revolving

Oferta de produse a băncii include o varietate de facilități pentru descoperiri de cont și cardurile retail, pentru care Banca are dreptul de a anula și / sau reduce facilitățile cu o perioadă de notificare specificată în contractul de împrumut. Banca nu își limitează expunerea la pierderi la credite în perioada de notificare contractuală și calculează ECL pe o perioadă de valabilitate a acordului de facilități în conformitate cu regulile prezentate în Nota 28.2.7 de mai sus.

(iv) Informații prospective (FL)

Pentru a evalua coeficientul FL, Banca a determinat corelația dintre dinamica principalilor indicatori macroeconomici și evoluția probabilității interne de nerambursare (PD), estimând ulterior PD pentru orizontul de timp 2023-2025.

În modelele sale ECL, Banca se bazează pe o gamă largă de informații privind indicatorii economici, cum ar fi:

- Produsul intern brut (PIB), creșterea y-o-y (prețuri reale);
- Inflația (date e-o-y);
- Cursul de schimb EUR / MDL (date e-o-y);
- Rata șomajului (date e-o-y) - sursă FMI.

Datele istorice pentru acești indicatori au fost colectate din surse oficiale; cifrele prognozate au fost preluate din raportul FMI, din datele incluse în cadrul bugetar pe termen mediu al țării (2023-2025) și din estimările bugetare interne (curs de schimb pentru EUR / USD).

Indicatorii și modelele utilizate pentru calcul ECL nu întotdeauna pot să cuprindă toate caracteristicile pieței la data situațiilor financiare. Pentru a reflecta acest lucru, ajustările calitative sau suprapunerile sunt adesea făcute ca ajustări temporare atunci când aceste diferențe sunt material semnificative. Informații detaliate despre datele utilizate cât și analiza sensibilității sunt furnizate în Nota 28.2.

2.5.9.2 Credite restructurate și renegociate

Banca face uneori concesiuni sau modificări la termenii originali ai împrumuturilor ca răspuns la dificultățile financiare ale împrumutatului, mai degrabă decât să ia în posesie sau să impună în alt mod colectarea garanțiilor.

Banca consideră un împrumut restructurat în cazul în care astfel de concesiuni sau modificări sunt furnizate ca urmare a dificultăților financiare prezente sau așteptate ale împrumutatului, iar Banca nu ar fi fost de acord cu acestea dacă împrumutatul ar fi fost financiar sănătos. Indicatorii dificultăților financiare includ neîndeplinirea obligațiilor contractuale sau îngrijorări semnificative ridicate de unitatea front office sau Departamentul de Management al Riscului. Concesiunile acordate pot implica prelungirea termenelor de plată și acordarea noilor condiții de împrumut.

Politica băncii este de a monitoriza împrumuturile restructurate pentru a se asigura că viitoarele plăți vor continua să aibă loc. Statutul de „restructurat” definește starea de risc a tranzacției, indicator care ar trebui examinat la nivel tranzacțional. Dacă se aplică o măsură de restructurare, tranzacția dobândește statutul de Restructurat Neperformant sau Restructurat Performant, cu excepția renegocierii comerciale.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.2 Credite restructurate și renegociate (continuare)

Expunerea dobândește statutul de expunere neperformantă (Non-Performing Forborne) în cazul în care expunerea este neperformantă sau depreciată în urma restructurării. Pentru segmentul Întreprinderi: în cazul în care, după restructurare, se poate aștepta o pierdere semnificativă a VAN (mai mare de 1%) ca urmare a modificării expunerii în comparație cu fluxul de numerar inițial. Se stabilește printr-o decizie individuală dacă există o pierdere semnificativă a VAN. Starea de nerambursare neperformantă este atribuită în cazul în care o expunere cu stare de nerambursare performantă devine neperformantă sau depreciată. O expunere neperformantă cu statut suspensiv dobândește din nou statutul de neperformantă după ce a dobândit statutul de suspensivă performantă, în cazul în care, în timpul perioadei de urmărire devine scadentă de peste 30 de zile sau este restructurată în mod repetat.

Expunerea dobândește statutul Performing Forborne atunci când condițiile neperformant forborne nu există și expunerea îndeplinește condițiile după restructurare, nu a existat o întârziere mai mare de 30 de zile în ultimul an și în ultimul an nu există factori care indică nerambursare iar banca nu consideră probabil, din alte motive, ca debitorul să nu își îndeplinească integral obligațiile de credit, în conformitate cu graficul de rambursare valabil stipulat în contractul de restructurare, fără a realiza garanția.

Creditele restructurate neperformante sunt clasificate în Etapa 3 pentru cel puțin 12 luni. După aceea, va avea o perioadă de probă minimă de 24 de luni, timp în care orice întârziere mai mare de 30 de zile va duce la clasificarea în S3. Împrumuturile restructurate performante sunt clasificate în etapa 2 pentru o perioadă de probă de cel puțin 24 de luni, timp în care, condițiile neperformantelor restructurate nu se atestă.

Pentru ca împrumutul să fie reclasificat în afara categoriei "restructurate" forborne, clientul trebuie să îndeplinească toate criteriile următoare:

- Toate facilitățile sale trebuie considerate a fi performante;
- A trecut perioada de probă de doi ani de la data la care contractul restructurat a fost considerat performant;
- Pe parcursul a 1 an de la perioada de probă a fost efectuată o rambursare semnificativă;
- Clientul nu are nici un contract care să depășească 30 de zile de întârziere.

Împrumuturile restructurate pentru care a fost făcută o renegociere comercială (necesară pentru dezvoltarea relației de afaceri cu clientul) nu sunt considerate restructurate și sunt tratate ca fiind "Forborne". Renegocierea comercială se referă la modificarea ratei dobânzii, la înlocuirea garanției sau la orice alt eveniment în care Banca are posibilitatea de a refuza această renegociere (ceea ce înseamnă că este agreată în mod voluntar de către Bancă) cu orice impact asupra activității clientului. Modificarea oricărei condiții inițiale a împrumuturilor este considerată renegociere comercială numai în cazul în care clientul este tratat ca performant, în ultimele trei luni nu a fost înregistrată o întârziere mai mare de 30 de zile, iar contrapartea îndeplinește toate criteriile băncii care urmează să fie creditată. Toate celelalte schimbări sunt considerate ca restructurate.

Atunci când este posibil, Banca tinde spre restructurarea creditelor, mai mult decât spre luare în posesiune a garanțiilor. Aceasta poate implica extinderea acordurilor de plată și contractarea condițiilor noi de rambursare a creditului. Conducerea revizuieste în mod constant împrumuturile restructurate pentru a se asigura că nu există alte criterii de improbabilitate de plată și că plățile viitoare vor avea loc cu un grad ridicat de probabilitate. Împrumuturile renegociate rămân să fie evaluate pentru depreciere, individual sau colectiv.

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
Signed: _____
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.3 Îmbunătățirea creditului: evaluarea gajurilor și garanțiile financiare

Banca acceptă gajurile, pentru reducerea riscurilor aferente activelor sale financiare. În calitate de gaj pot fi acceptate active de diversă natură: numerar, valori mobiliare, acreditive/garanții, imobil, creanțe, stocuri, alte active nefinanciare. Valoarea justă a gajului în general este evaluată la valoarea minimă, la inițiere și periodic conform normelor interne, iar altele tipuri de gaj, spre exemplu, numerar sau unele valori mobiliare sunt evaluate zilnic.

În măsura posibilului, Banca utilizează date de pe piețele active pentru evaluarea activelor financiare deținute ca garanție. Garanția nefinanciară, precum bunurile imobile, este evaluată pe baza datelor furnizate de terți, cum ar fi companiile de evaluare și alte surse independente.

2.5.9.4 Reposedarea garanției

Politica Băncii este de a determina dacă un activ repodat poate avea cea mai bună utilizare pentru operațiunile sale interne sau dacă ar trebui vândut. La recunoașterea inițială, activele repodate sunt evaluate și contabilizate în conformitate cu politicile aplicabile pentru categoriile de active relevante. Activele pentru care se stabilește că vânzarea este o opțiune mai bună sunt transferate în categoria activelor deținute în vederea vânzării la valoarea lor justă (în cazul activelor financiare) și la valoarea justă minus costul de vânzare pentru activele nefinanciare la data preluării, în conformitate cu politica Băncii.

Activele repodate sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de vânzare. Acestea sunt reflectate în bilanț în conformitate cu Planul de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova.

În cursul normal al activității sale, Banca Nu recuperează proprietati sau alte active în portofoliul sau sau alte active din portofoliul său. Pe parcursul anului 2023, Banca nu a recuperat active de la clienții săi.

2.5.9.5 Casarea datoriei

Activele financiare sunt casate parțial sau în totalitate numai atunci când Banca a încetat să continue recuperarea și activul este acoperit integral de provizioane. Orice recuperare ulterioară este creditată la cheltuielile cu pierderile din credite. Detalii privind politica de casare sunt prezentate în Nota 25.

2.5.9.6 Mijloace bănești și echivalentele lor

Mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești în tranzit și mijloacele bănești din bancomate.

În scopuri de raportare a fluxurilor de mijloace bănești, mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind: soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești depuse la Banca Națională a Moldovei, conturile Nostro în bănci, mijloacele bănești plasate în BNM și alte bănci, cu o scadență inițială mai mică de 90 de zile și investițiile de trezorerie pe termen scurt cu o scadență mai mică de 90 de zile.

CONFIDENTIAL
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9 Deprecierea activelor financiare (continuare)

2.5.9.7 Imobilizări corporale

Imobilizările corporale sunt înregistrate la cost, cu excepția costurilor costurilor întreținerilor zilnice minus valoarea uzurii acumulate și pierderile din depreciere.

Activele cu drept de utilizare sunt prezentate în situația financiară împreună cu bunurile și echipamentele. Activele cu drept de utilizare sunt amortizate liniar în funcție de durata contractului de închiriere.

Uzura este calculată prin metoda liniară pentru a deprecia costurile imobilizărilor corporale și valorilor lor reziduale în baza duratei de funcționare utilă estimată. Pentru terenuri nu este calculată uzura. Duratale estimate de funcționare utilă sunt următoarele:

- Clădiri: 40-56 de ani
- Vehicule: 5-7 ani
- Computere: 4-5 ani
- Echipament: 5-15 ani
- Mobilier și echipament de birou: 2.5-15 ani

Imobilizările corporale sunt derecunoscute la ieșirea acestora sau când nu se mai așteaptă niciun beneficiu din utilizarea sau cedarea acestora. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unui activ (calculată ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare și valoarea contabilă a activului) este recunoscută în contul de profit și pierdere în *Alte venituri din exploatare* în anul în care activul este derecunoscut.

2.5.9.8 IFRS 16 Leasing

Banca stabilește la începutul contractului dacă acesta este sau conține un leasing. Cu alte cuvinte, dacă contractul transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioadă de timp în schimbul unei contracvalori.

➤ Banca în calitate de locatar

Banca aplică o abordare unică de recunoaștere și evaluare pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt și a contractelor de leasing pentru active cu valoare scăzută. Banca recunoaște datoriile de leasing pentru efectuarea plăților de leasing și a activelor din dreptul de utilizare care reprezintă dreptul de utilizare a activelor subiacente.

Activ aferent dreptului de utilizare

Banca recunoaște activele cu drept la utilizare la data începerii contractului de locațiune (adică data la care activul de bază este disponibil pentru utilizare). Activele cu drept de utilizare sunt evaluate la cost, minus orice amortizare acumulată și pierderi din depreciere și ajustată pentru orice reevaluare a datoriilor de leasing. Costul drepturilor de utilizare a activului include valoarea pasivelor recunoscute, costurile directe inițiale suportate și plățile de leasing efectuate înainte sau la data începerii, minus stimulentele de închiriere primite. Activele cu drept de utilizare sunt depreciate liniar pe durata contractului de locațiune. Activele cu drept de utilizare sunt prezentate în Nota 18 Proprietățile, echipamentele și activele cu drept de utilizare sunt supuse deprecierii în conformitate cu politica Băncii, așa cum este descris în Nota 2.5.9.11 Deprecierea activelor nefinanciare.

FUNDAMENTAL BANK S.A. ANNOU
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9.8 IFRS 16 Leasing (continuare)

Obligațiuni de leasing

La data începerii contractului de locațiune, banca recunoaște contractul de leasing ca pasiv evaluat la valoarea actuală a plăților care trebuie efectuate pe întreaga durată a contractului. Plățile de locațiune includ plăți fixe (minus alte plăți) plăți de leasing variabile care depind de un indice sau o rată și sume preconizate să fie plătite în baza garanțiilor la valoare reziduală. Plățile de leasing variabile care nu depind de un indice sau o rată sunt recunoscute drept cheltuieli în perioada în care are loc evenimentul sau condiția care declanșează plata.

➤ Banca în calitate de locator

Un contract de leasing este clasificat drept leasing financiar atunci când termenii și condițiile contractului de leasing transferă în mod substanțial toate riscurile și beneficiile legate de proprietate către locator. Sumele datorate de chiriași în temeiul unui contract de leasing financiar sunt recunoscute ca creanțe.

Recunoașterea unui contract de leasing se face la data începerii acestuia. Data de începere este data la care activul este pus la dispoziția locatarului pentru utilizare. Investiția brută în contractul de leasing este suma tuturor plăților minime de leasing plus orice valoare reziduală negarantată. Veniturile din leasingul financiar sunt alocate pe parcursul perioadelor contabile pentru a reflecta o rentabilitate periodică constantă a investiției nete rămase la Bancă.

Investiția în contractul de leasing face obiectul normelor de depreciere și derecunoaștere prevăzute de IFRS 9 "Instrumente financiare", astfel cum sunt descrise la notele 2.5.8 și 2.5.9 de mai sus.

2.5.9.9 Imobilizări necorporale

Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă preconizate de până la 5 ani.

Cheltuielile pentru menținerea programelor de soft operațional automatizat, sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Cheltuielile ce se referă direct la elaborarea produselor de soft identificabile și unice, ce se află în posesia Băncii și este probabil să genereze beneficii economice ce vor depăși cheltuielile într-un an, sunt recunoscute ca active necorporale. Cheltuielile directe includ remunerarea angajaților responsabili de dezvoltarea softului și o parte corespunzătoare de cheltuieli indirecte. Cheltuielile de dezvoltare a softurilor operaționale automatizate sunt recunoscute ca active și sunt amortizate prin metoda lineară, pe baza duratei de viață utilă de până la 5 ani.

Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective. Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani). Cheltuielile ulterioare aferente activelor necorporale sunt capitalizate doar atunci când majorează beneficiile economice viitoare aferente activelor corespunzătoare. Toate celelalte cheltuieli sunt înregistrate pe măsură ce sunt suportate.

Activul necorporal este derecunoscut la cedare sau atunci când nu sunt așteptate beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Orice câștig sau pierdere care apare în urma derecunoașterii activului (calculat ca diferență între veniturile nete din cedare și valoarea contabilă a activului) este inclus în situația profitului sau pierderii.

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9.10 Garanțiile financiare

În cursul activității ordinare banca oferă garanții financiare, care constituie angajamente de a acorda împrumuturi, garanții emise și acreditive. Garanțiile financiare sunt inițial recunoscute în situațiile financiare (în cadrul altor datorii) la valoarea justă, fiind prima încasată. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria băncii față de fiecare garanție este evaluată la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru stingerea oricărei datorii financiare care rezultă ca urmare a garanției.

Orice creștere a datoriilor legate de garanțiile financiare este înregistrată în contul de profit și pierdere ca Pierdere netă din depreciere a activelor financiare. Prima încasată este recunoscută în contul de profit ca Venit net aferent taxelor și comisioanelor în baza metodei liniare pe perioada de viață a garanției.

2.5.9.11 Deprecierea activelor nefinanciare

Banca evaluează la fiecare dată de raportare dacă există indiciu de depreciere a unui activ. Dacă există indiciu sau dacă este necesară o testare anuală pentru deprecierea unui active, banca estimează valoarea recuperabilă a activului respectiv. Valoarea recuperabilă a unui activ reprezintă cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar minus costurile asociate vânzării și valoarea sa de utilizare. Când valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este mai mare decât valoarea recuperabilă a sa, activul este considerat depreciat și valoarea sa contabilă este scăzută până la valoarea sa recuperabilă.

La evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea lor actualizată utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente privind valoarea în timp a banilor și riscurile specifice activului. La determinarea valorii juste minus costurile asociate vânzării sunt luate în considerație tranzacțiile recente de pe piață, dacă există. Dacă nu pot fi identificate astfel de tranzacții este utilizat un model de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt coroborate prin multipli de evaluare, prețuri cotate ale acțiunilor pentru filialele listate sau alți indicatori disponibili privind valoarea justă.

Pentru active, la fiecare dată de raportare este efectuată o evaluare a existenței unui indiciu că este posibil ca pierderi din depreciere recunoscute anterior să nu mai existe sau să se fi redus. Dacă există vreun indiciu în acest sens, banca estimează valoarea recuperabilă a activului sau a unității generatoare de numerar.

O pierdere din depreciere este reluată dacă și numai dacă s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă a activului de la recunoașterea ultimei pierderi din depreciere. Reluarea este limitată astfel încât valoarea contabilă a activului să nu depășească valoarea sa recuperabilă și nici să nu depășească valoarea contabilă, net de amortizare care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi fost recunoscută o pierdere din deprecierea activului respective. Reluarea este recunoscută în contul de profit și pierdere.

2.5.9.12 Beneficiile angajaților

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților Băncii, ce includ salarii, prime, concedii plătite și contribuții de asigurare socială sunt recunoscute ca cheltuială pe măsură ce sunt suportate. Obligațiile de contribuție la planurile de pensii determinate sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Banca efectuează plăți, în cursul activității ordinare, în Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților cu cetățenie moldovenească, pentru pensii, asistență medicală și ajutor de șomaj. Toți angajații Băncii sunt membri și sunt obligați prin lege să facă contribuții determinate (incluse în contribuțiile de asigurare socială) în fondul de pensii al Republicii Moldova (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante în fondul de pensii al Republicii Moldova, sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli, pe măsură ce sunt suportate. Banca nu mai are alte obligații în acest sens. Banca nu dispune de un program individual de plată a pensiilor, și, în consecință, nu are obligații privind plata pensiilor. Banca nu dispune de nici un alt plan de beneficii determinate sau de un plan de beneficii post-pensionare. Banca nu are obligația să presteze alte servicii foștilor sau actualilor angajați.

FOR INTERNAL USE ONLY
ERNST & YOUNG
Signed: _____
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9.13 Provizioane

Provizionul este recunoscut când banca are o obligație curentă (legală sau constructivă), generată de un eveniment anterior, este probabil că pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse incorporând beneficii economice și valoarea obligației poate fi estimată credibil. Cheltuiala aferentă oricărui provizion este prezentată în contul de profit și pierdere, net de orice rambursare.

În cazul în care efectul valorii în timp a banilor este semnificativ, provizioanele sunt actualizate folosind o rată curentă înainte de impozitare care reflectă, dacă este cazul, riscurile specifice pasivului. Atunci când se utilizează actualizarea, creșterea provizionului datorată trecerii timpului este recunoscută ca un cost financiar.

2.5.9.14 Impozite

(i) *Impozitul pe profit curent*

Creaștele și datoriile privind impozitul pe profit curent pentru perioada curentă și anii anteriori este evaluat la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscal. Ratele de impozitare și legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt acelea care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare.

(ii) *Impozitul amânat*

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda pasivului privind diferențele temporare dintre bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în scopul raportării financiare la data de raportare. Datoriile privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare impozabile, cu excepția:

- Cazului în care datoria privind impozitul amânat provine din un activ sau a unei datorii nete într-o tranzacție care nu este o combinație de întreprinderi și, la data tranzacției, nu afectează nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabilă.

Creaștele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru diferențele temporare deductibile asociate investițiilor în filiale numai în măsura în care este probabil ca diferențele temporare să se inverseze în viitorul previzibil și profitul impozabil să fie disponibil pentru care pot fi utilizate diferențele temporare.

Valoarea contabilă a creaștelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsura în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creaștei privind impozitul amânat sau al totalității acesteia. Creaștele nerecunoscute privind impozitul amânat sunt reevaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsura în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creaștei privind impozitul amânat.

Creaștele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicabile pentru perioada în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data de raportare.

Impozitul curent și impozitul amânat aferent elementelor recunoscute direct în capitalurile proprii sunt, de asemenea, recunoscute în capitalurile proprii și nu în contul de profit.

Creaștele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creaștelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul de profit curent și impozitele amânate ale aceeași entități impozabile și la aceeași autoritate fiscală.

Începând cu 1 ianuarie 2012 rata impozitului pe profit este de 12%.

UNIDENTIFIED COMPANY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate materiale (continuare)

2.5.9.15 Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare achiziționate de bancă sunt deduse din capitalul propriu. Costurile suplimentare direct atribuite emisiunii acțiunilor ordinare și opțiunilor acționare, sunt recunoscute ca o deducere din capitalul propriu, net de orice efecte fiscale.

2.5.9.16 Dividende și acțiuni ordinare

Dividendele și acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii și recunoscute ca deducere din capitalul propriu în cazul când se aprobă de acționarii băncii. Costurile suplimentare direct atribuibile emiterii acțiunilor obișnuite și a opțiunilor de acțiuni sunt recunoscute ca o deducere din capitaluri proprii, fără orice efect fiscal.

Dividendele anuale aprobate după data de raportare sunt dezvăluite ca eveniment după perioada de raportare.

2.5.9.17 Rezerve de capital

Rezervele reflectate în capital în pozițiile financiare ale băncii includ: rezerve generale și prudențiale care sunt impuse de legislație.

2.5.9.18 Rezultat pe acțiune

Banca prezintă datele pe rezultatul de bază și diluat pe acțiune ("RPA") pentru acțiunile sale ordinare. RPA de bază se calculează prin împărțirea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari ai Băncii la media ponderată a numărului acțiunilor ordinare în circulație pe parcursul perioadei. RPA diluat se determină prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari și media ponderată a numărului de acțiuni ordinare în circulație pentru efectul tuturor acțiunilor ordinare potențiale diluate ce cuprind note convertibile și opțiuni pe acțiuni acordate angajaților.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate anticipat

- **IAS 1 Prezentarea Situațiilor Financiare: Clasificarea Datoriilor ca fiind Curente sau pe Termen Lung (Amendamente).**

Amendamentele intra în vigoare pentru perioadele de raportare anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu posibilitatea aplicării anticipate, și trebuie aplicate retrospectiv în conformitate cu IAS 8. Scopul amendamentelor este de a clarifica principiile din IAS 1 privind clasificarea datoriilor ca fiind curente sau pe termen lung. Amendamentele clarifică semnificația dreptului de a amâna achitarea datoriei, cerința ca acest drept să existe la sfârșitul perioadei de raportare, faptul că intenția conducerii nu afectează clasificarea ca fiind curente sau pe termen lung, precum și faptul că opțiunea contrapartidei care ar putea duce la decontare prin transferul instrumentelor proprii de capitaluri proprii ale entității nu afectează clasificarea. De asemenea, amendamentele specifică faptul că numai clauzele cu care o entitate trebuie să se conformeze până sau la data raportării vor afecta clasificarea unei datorii. Sunt necesare, de asemenea, divulgări suplimentare pentru datoriile pe termen lung rezultate din aranjamentele de împrumut care sunt supuse clauzelor de respectat în termen de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei de raportare. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.

- **IFRS 16 Leasinguri: Datoria de leasing aferenta operatiunilor de vanzare urmate de leaseback (amendamente).**

Amendamentele intra în vigoare pentru perioadele de raportare anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu posibilitatea aplicării anticipate. Amendamentele au ca scop îmbunătățirea cerințelor pe care un vânzător-chirias le utilizează pentru măsurarea obligației de leasing rezultate într-o tranzacție de vânzare și leaseback în cadrul IFRS 16, fără a schimba contabilitatea pentru contractele de leasing care nu au legătură cu tranzacțiile de vânzare și leaseback. În special, vânzătorul-chirias determină "platile de leasing" sau "platile de leasing revizuite" într-un mod astfel încât vânzătorul-chirias să nu recunoască nicio sumă din castigul sau pierderea care se referă la dreptul de utilizare reținut. Aplicarea acestor cerințe nu împiedică vânzătorul-chirias să recunoască, în profit sau pierdere, orice castig sau pierdere legat(a) de încetarea parțială sau completă a unui contract de leasing. Un vânzător-chirias aplică amendamentul retrospectiv în conformitate cu IAS 8 pentru tranzacțiile de vânzare și leaseback încheiate după data aplicării inițiale, care este începutul perioadei de raportare anuală în care o entitate a aplicat pentru prima dată IFRS 16. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.

- **IAS 7 Situația Fluxurilor de Numerar și IFRS 7 Prezentarea Instrumentelor Financiare - Aranjamentele de Finantare pentru Furnizori (Amendamente)**

Amendamentele intra în vigoare pentru perioadele de raportare anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2024, cu posibilitatea aplicării anticipate. Amendamentele completează cerințele deja prevăzute în IFRS și necesită ca o entitate să prezinte în notele explicative termenii la situațiile financiare condițiile aranjamentelor de finanțare pentru furnizori. În plus, entitățile trebuie să prezinte în notele explicative la începutul și la sfârșitul perioadei de raportare sumele înregistrate aferente aranjamentelor de finanțare pentru furnizori și pozițiile în care aceste datorii sunt prezentate, precum și sumele înregistrate ale datoriilor financiare pentru care factorii (finanțatorii) au achitat datoriile comerciale corespunzătoare. De asemenea, entitățile trebuie să prezinte în notele explicative tipul și efectul modificărilor non-cash în sumele înregistrate ale datoriilor financiare aferente aranjamentelor de finanțare pentru furnizori, care împiedică comparabilitatea sumelor înregistrate ale datoriilor financiare. În plus, amendamentele cer unei entități să prezinte în notele explicative, la începutul și la sfârșitul perioadei de raportare, termenele de plată pentru datoriile financiare către factori și pentru datoriile comerciale comparabile care nu fac parte din aceste aranjamente. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.

FOR IDENTIFICATION ONLY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate anticipat (continuare)

- IAS 21 Efectele Variațiilor Cursurilor de Schimb Valutar: Lipsa convertibilității (Amendamente).**
 Amendamentele intra în vigoare pentru perioadele de raportare anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2025, cu posibilitatea aplicării anticipate. Amendamentele specifică modul în care o entitate ar trebui să evalueze dacă o monedă este convertibilă și cum ar trebui să determine o rată de schimb la vedere atunci când convertibilitatea lipsește. O monedă este considerată convertibilă într-o altă monedă atunci când o entitate poate obține cealaltă monedă într-un interval de timp care permite o întârziere administrativă standard și printr-un mecanism de piață sau de schimb în care o tranzacție de schimb ar crea drepturi și obligații executorii. Dacă o monedă nu este convertibilă într-o altă monedă, o entitate este obligată să estimeze rata de schimb la vedere la data de măsurare. Obiectivul unei entități în estimarea ratei de schimb la vedere este de a reflecta rata la care ar avea loc o tranzacție de schimb ordonată la data de măsurare între participanții de pe piață în condițiile economice prevalente. Amendamentele menționează că o entitate poate utiliza o rată de schimb observabilă fără ajustare sau o altă tehnică de estimare. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.
- Amendamentul în IFRS 10 Situații Financiare Consolidate și IAS 28 Investițiile în Entitățile Asociate și în Asocierile în Participație: Vânzarea sau Contribuția Activelor între un Investitor și Asociat sau Asocierie în Participație.**
 Amendamentele abordează o inconsecvență recunoscută între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28, în ceea ce privește vânzarea sau contribuția activelor între un investitor și asociat sau asocierie în participație. Principala consecință a amendamentelor este că un câștig sau o pierdere integrală este recunoscut(a) atunci când o tranzacție implică o afacere (indiferent dacă este inclusă într-o filială sau nu). Un câștig sau o pierdere parțial(a) este recunoscut(a) atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt incluse într-o filială. În decembrie 2015, IASB a amanat data de aplicare a acestui amendament pe termen nedefinit în așteptarea rezultatului proiectului sau de cercetare privind metoda punerii în echivalență. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau a performanței Băncii.

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative

2.7.1 Impactul riscului climatic asupra raționamentelor și estimărilor contabile. Incertitudinea macroeconomică și geopolitică actuală

În absența declanșatorului pentru migrarea între etapele bazate pe ratingul clientului, pentru a asigura identificarea creșterii semnificative a riscului de credit și, respectiv, pentru alocarea în etapa 2, ar trebui stabilite criterii suplimentare, astfel încât să fie luate în considerare și alte evenimente decât cele existente în prezent (întârzieri de plată de peste 30 de zile, clasificarea ca fiind în stare de nerambursare, LTV > 125% pentru produsele de tip ipotecar, alocarea WL2 etc.).

Se consideră oportună alocarea WL2 clienților MSE, a căror activitate principală este cultivarea cerealelor (CAEN 01.11 Cultivarea cerealelor (cu excepția orezului), a plantelor leguminoase și a plantelor oleaginoase), calitatea recoltei fiind grav afectată de condițiile climatice, iar circumstanțele macroeconomice induse de conflictul din Ucraina au dus la un preț foarte scăzut.

Aplicarea criteriilor menționate mai sus, efectuată în decembrie 2023, a dus la constituirea unui provizion suplimentar pentru acești clienți de aproximativ MDL 5,4 million față de 30.11.2023.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
 ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/10/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

2.7.2 Principiul continuității

Conducerea Băncii a făcut o evaluare a capacității Băncii în ceea ce privește principiul continuității activității și este convinsă că banca are resurse pentru a-și continua activitatea în viitorul previzibil. În plus, managementul nu are cunoștința de incertitudini semnificative care pot cauza îndoeli semnificative asupra capacității băncii de a-și continua activitatea. De aceea, situațiile financiare continua să fie elaborate pe baza principiului continuității activității.

2.7.3 Estimări și ipoteze

Ipotezele cheie referitoare la viitor și alte cauzele importante ale incertitudinii estimărilor la data de raportare, care prezintă un risc semnificativ de a provoca o ajustare semnificativă a valorilor contabile ale activelor și datoriilor în următorul an financiar, sunt prezentate în continuare. Banca și-a bazat ipotezele și estimările pe parametrii disponibili la data întocmirii situațiilor financiare. Totuși, circumstanțele și ipotezele curente cu privire la dezvoltări viitoare pot să se modifice ca urmare a modificărilor de pe piață sau a circumstanțelor ce nu pot fi controlate de Banca. Aceste modificări sunt reflectate în ipoteze atunci când au loc. Elementele cu efectul cel mai semnificativ asupra sumelor recunoscute în situațiile financiare cu hotărâri substanțiale și / sau estimări substanțiale ale conducerii sunt prezentate pentru PD, LGD în Nota 28.2.8.

2.7.4 Valoarea justă a instrumentelor financiare

Atunci când valoarea justă a activelor și datoriilor financiare raportate în situațiile poziției financiare nu poate fi determinată bazându-se pe prețurile cotate pe piețele active, acestea se determină prin aplicarea varietății de modalități de evaluare care presupun utilizarea modelelor matematice. Datele de intrare pentru aceste modele servesc datele disponibile privind instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile. În cazul în care aceste date nu sunt disponibile, pentru determinarea valorii juste se aplică evaluări și estimări. Evaluările respective iau în considerație lichiditatea și datele de intrare pentru modelul matematic cum ar fi volatilitatea derivatelor pe termen lung și scontarea fluxurilor de trezorerie, rambursarea anticipată, precum și ipotezele privind rata de nerambursare pentru titlurile garantate cu active. Evaluarea instrumentelor financiare este descrisă mai detaliat în Nota 27.1.

Determinarea valorii juste

Determinarea valorilor juste ale activelor și obligațiilor financiare se bazează pe prețurile cotate pe piață sau cotațiile de preț ale dealerilor pentru instrumentele financiare comercializate pe piețe active.

Valoarea justă a tuturor celorlalte instrumente financiare este determinată prin tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnicile valorii nete curente, metoda fluxului scontat de mijloace bănești, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile, și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnicile fluxului scontat de mijloace bănești, fluxurile de mijloace bănești preconizate viitoare se bazează pe cele mai bune evaluări ale conducerii și rata de scont reprezintă rata de piață la data bilanțului contabil pentru un instrument cu termeni și condiții similare. Când sunt utilizate modelele de preț, datele inițiale se bazează pe evaluările de piață la data bilanțului contabil. În cazul în care valoarea justă nu poate fi estimată sigur, instrumentele de capital necotate, ce nu au preț de piață cotel pe o piață activă sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere.

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

2. Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

2.7.5 Pierderi din deprecierea instrumentelor financiare

Evaluarea pierderilor din depreciere în conformitate cu IFRS pentru toate categoriile de active financiare necesită raționament, în special, estimarea sumei și momentul viitoarelor fluxuri de numerar și a valorilor garanțiilor atunci când se determină pierderile din depreciere și evaluarea unei creșteri semnificative a riscului de credit. Aceste estimări sunt determinate de o serie de factori, modificări în care pot rezulta diferite niveluri de cote. Pentru mai multe detalii, consultați Nota 15.

Calculul ECL ale băncii sunt rezultate ale modelelor complexe, cu un număr de ipoteze care stau la baza alegerii intrărilor variabile și a interdependențelor acestora. Elementele modelelor ECL care sunt considerate judecăți și estimări contabile includ:

- Modelul intern de rating al creditelor;
- Criteriile Băncii de a evalua dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit și, prin urmare, cotele pentru active financiare ar trebui măsurate pe baza criteriilor LTECL și evaluarea calitativă;
- Segmentarea activelor financiare atunci când evaluarea lor ECL este evaluată colectiv;
- Dezvoltarea modelelor ECL, inclusiv a diferitelor formule și alegerea intrărilor;
- Determinarea asociațiilor între scenariile macroeconomice și indicatorii economici aplicați pentru ele și efectul asupra PD, EAD și LGD; Selectarea scenariilor macroeconomice prospective. Pentru detalii suplimentare, consultați Nota 28.2.8.

2.7.6 Compensarea instrumentelor financiare

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar valoarea netă raportată în raportul privind rezultatul global dacă și numai dacă există un drept legal executoriu pentru a compensa sumele recunoscute și există intenția de a deconta pe o bază netă, fie să realizeze activul și să deconteze datoria simultan. Acest lucru, în general, nu este cazul acordurilor de compensare, prin urmare, activele și pasivele aferente sunt prezentate brut în Situația poziției financiare.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate în bază netă doar când acest lucru este permis de standardele de contabilitate, sau în cazul câștigurilor sau pierderilor ce apar în cadrul unui grup de tranzacții similare.

2.7.7 Provizioane și alte datorii contingente

Banca funcționează într-un mediu reglementat și juridic care, prin natura sa, are un element sporit al riscului de litigiu inerent operațiunilor sale. În consecință, este implicat în diverse anchete și proceduri de soluționare a litigiilor, arbitraj și reglementări în jurisdicțiile locale, care apar în cursul normal al afacerii Băncii.

Atunci când Banca poate măsura fiabil fluxul de beneficii economice în raport cu un anumit caz și consideră că aceste ieșiri sunt probabile, Banca înregistrează provizion împotriva cazului. În cazul în care probabilitatea de ieșire este considerată a fi îndepărtată sau probabilă, dar nu se poate face o estimare fiabilă, este prezentată o datorie contingentă.

Având în vedere subiectivitatea și incertitudinea de a determina probabilitatea și valoarea pierderilor, Banca ia în considerare o serie de factori, inclusiv consultanța juridică, stadiul problemei și dovezile istorice din incidente similare. Este necesară o judecată semnificativă pentru a se ajunge la concluzii privind aceste estimări.

Pentru detalii suplimentare privind provizioanele și alte riscuri, a se vedea Nota 25.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

3. Prezentarea pe segmente

Pe parcursul anilor 2023, respectiv 2022, banca și-a structurat activitatea pe doua segmente operaționale în funcție de produse și servicii, după cum urmează:

- Servicii bancare retail - Depozite și credite de consum ale clienților persoane fizice, descoperiri de cont, facilități pentru carduri de credit;
- Servicii bancare corporative - Credite și alte facilități de credit și depozite și conturi curente pentru clienți corporativi și instituționali.

Comitetul Executiv de Management monitorizează separat rezultatele operaționale ale unităților sale de afaceri în scopul luării deciziilor privind alocarea resurselor și evaluarea performanței. Performanța segmentului este evaluată pe baza profiturilor sau pierderilor din exploatare și este măsurată în mod consecvent cu profiturile sau pierderile din exploatare din situația financiară.

Venitul din dobânzi este raportat net, deoarece conducerea se bazează în principal pe venitul net din dobânzi ca măsură de performanță, împreună cu veniturile și cheltuielile brute.

Prețurile de transfer între segmentele operaționale se bazează pe cadrul intern de preț al băncii.

Niciun venit din tranzacțiile cu un singur client extern sau contraparte nu a reprezentat 10% sau mai mult din veniturile totale ale Băncii în 2023 sau 2022.

Segmente de profit

O analiză a veniturilor băncii, pentru anii 2023 și 2022 este prezentată, după cum urmează:

	Total	Retail	Non-Retail
(În mii lei moldovenești)			
2023			
Venituri aferente dobânzilor	1,555,649	507,114	1,048,535
Cheltuieli aferente dobânzilor	(738,086)	(497,860)	(240,226)
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	222,878	135,516	87,362
2022			
Venituri aferente dobânzilor	1,327,044	582,296	744,748
Cheltuieli aferente dobânzilor	(377,728)	(225,163)	(152,565)
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	222,506	142,007	80,499

O analiză a activelor și pasivelor băncii pentru anii 2023 și 2022 este prezentată, după cum urmează:

	Total	Retail	Non-Retail
(În mii lei moldovenești)			
31 Decembrie 2023			
Credite și avansuri acordate clienților	7,183,306	3,393,606	3,789,700
Datorii față de clienți	16,683,780	10,286,240	6,397,540
31 Decembrie 2022			
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	4,089,264	4,075,838
Datorii față de clienți	13,493,021	9,043,599	4,449,422

UNIVERSITY OF CHICAGO
ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

4. Venitul net aferent dobânzilor

Venituri aferente dobânzilor

	2023	2022
(În mii lei moldovenești)		
Numerar și plasamente la Banca Centrală	209,360	295,481
Credite și avansuri acordate băncilor	35,754	7,657
Instrumente de datorie la cost amortizat	434,755	119,889
Credite și avansuri acordate clienților	875,780	904,017
	1,555,649	1,327,044

Venitul din dobânzi sporit la credite neperformante (Stage 3) credite și avansuri acordate clienților pe parcursul anului 2023 a constituit MDL'000 25,210 (2022: MDL'000 16,083).

Cheltuieli aferente dobânzilor

	2023	2022
(În mii lei moldovenești)		
Depozite clienților	605,815	278,958
Împrumuturi de la instituții financiare internaționale	128,644	68,500
Depozite băncilor	469	11,951
Cheltuieli legate de leasingul operational	3,158	2,351
REPO with NBM	-	15,968
	738,086	377,728

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

5. Venitul net aferent taxelor și comisioanelor

Venitul net aferent taxelor și comisioanelor include veniturile realizate din taxe și comisioane încasate la prestarea diverselor servicii bancare, inclusiv veniturile realizate din acordarea serviciilor bancare privind plățile internaționale și locale, minus cheltuielile aferente taxelor și comisioanelor plătite pentru serviciile similare primite de către Bancă.

5.1 Venitul aferent taxelor și comisioanelor

	Total	31 decembrie 2023	
		Veniturile din veniturile obținute din serviciile furnizate în timp	Venituri din venituri din prestarea serviciilor financiare la un moment dat
(în mii lei moldovenești)			
Procesarea plăților	70,009	-	70,009
Tranzacții cu carduri	68,675	-	68,675
Tranzacții cu numerar	22,922	-	22,922
Venituri din comisioane de garantare	13,448	-	13,448
Administrarea conturilor curente	13,238	13,238	-
Comisioane de rambursare anticipată	5,901	-	5,901
Servicii bancare prin SMS	3,717	-	3,717
Comision de colectare de numerar	3,426	-	3,426
Servicii bancare la distanță	3,246	3,246	-
Tranzacții în numerar în monedă străină-interbancară	2,990	-	2,990
Distribuția plăților sociale	2,767	-	2,767
Transferuri prin sisteme de plată internaționale	2,628	-	2,628
Comisioane de neutilizare a creditelor	2,584	-	2,584
Comisioane de acordare a creditelor	1,632	-	1,632
Comisioane de brokeraj	1,061	-	1,061
Comisioane de asigurare	781	-	781
Comisioane de reînnoire a creditelor	579	-	579
Servicii de consultanță	552	-	552
Scrisori de credit	307	-	307
Altele	2,415	-	2,415
	222,878	16,484	203,979

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

5. Venitul net aferent taxelor și comisioanelor (continuare)

5.1 Venitul aferent taxelor și comisioanelor (continuare)

	Total	31 decembrie 2022	
		Veniturile din veniturile obținute din serviciile furnizate în timp	Venituri din venituri din prestarea serviciilor financiare la un moment dat
(În mii lei moldovenești)			
Procesarea plăților	66,042	-	66,042
Tranzacții cu carduri	65,542	-	65,542
Tranzacții cu numerar	30,795	-	30,795
Administrarea conturilor curente	12,325	12,325	-
Venituri din comisioane de garantare	9,936	-	9,936
Comisioane de rambursare anticipată	6,869	-	6,869
Servicii bancare la distanță	3,957	3,957	-
Comision de colectare de numerar	3,508	-	3,508
Servicii bancare prin SMS	3,378	-	3,378
Transferuri prin sisteme de plată internaționale	3,310	-	3,310
Tranzacții în numerar în monedă străină- interbancară	3,025	-	3,025
Distribuția plăților sociale	2,726	-	2,726
Comisioane de neutilizare a creditelor	2,689	-	2,689
Comisioane de reînnoire a creditelor	1,622	-	1,622
Comisioane de brokeraj	738	-	738
Comisioane de asigurare	664	-	664
Scrisori de credit	580	-	580
Comisioane de acordare a creditelor	376	-	376
Altele	4,424	-	4,424
	222,506	16,282	206,224

5.2 Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor

	2023	2022
(În mii lei moldovenești)		
Tranzacții cu carduri bancare	63,212	53,295
Comision la transferurile interbancare	17,422	18,326
Tranzacții valutare cu numerar interbancare	4,975	7,458
Contribuțiile la fondul de garantare a depozitelor (1)	7,538	5,953
Altele	4,118	1,936
	97,265	86,968

- (1) În conformitate cu Legea nr. 575-XV "privind garantarea depozitelor plasate în bănci" din 26 decembrie 2003 și ulterior LP227 din 01.11.18, MO441-447 / 30.11.18 art. 703 în vigoare de la 01.01.20, ulterior „Regulamentul privind metodologia privind calcularea și plata contribuției în Fondul de garantare a depozitelor din Republica Moldova” din 20 august 2004 și modificarea sa HFGDSB03 / 2 din 18.02.19, MO111-118 / 29.03. 19 art.576 în vigoare 01.01.20, Banca trebuie să transfere către Fondul de garantare a depozitelor o contribuție egală cu 0,08% din totalul depozitelor restante la sfârșitul fiecărui trimestru (numai pentru depozitele calificate, conform prevederilor legale). În 2023 Parlamentul transpune parțial în legislația națională Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor și adoptă noua lege organică Legea nr.160 din 22.06.2023.

Note Explicative la Situațiile Financiare

5. Venitul net aferent taxelor și comisioanelor (continuare)

5.2 Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor (continuare)

- (1) Conform noii legi adoptate, nivelul țintă al Fondului de garantare a depozitelor bancare este de 4% din totalul depozitelor garantate înregistrate în sistemul bancar. La nivelul băncii, rata anuală a contribuției ordinare este de 0,3%. Banca pregătește lunar baza de calcul a contribuției utilizând baza de date privind depozitele clienților, iar contribuția ordinară se plătește trimestrial ca o pătrime din rata anuală a contribuției ordinare la media aritmetică a sumelor depozitelor garantate, înregistrate în instituția membră în ultima zi a fiecărei luni a trimestrului de gestiune. Cheltuielile cu contribuția la fondul de garantare a depozitelor se înregistrează lunar, adică în a 15-a zi a lunii următoare trimestrului raportat.

6. Venitul net din tranzacționare

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
<i>Rezultatul de la operațiuni cu valută străină cu:</i>		
Persoane juridice	276,353	227,045
Persoane fizice	44,952	52,446
Bănci	25,825	34,237
Rezultat din reevaluarea valutei străine	(12,681)	(8,508)
	334,449	305,220

7. Cheltuieli din deprecierea activelor financiare

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților	(159,728)	307,040
Garanții financiare, acreditive și angajamente	751	118
Alte active	(1,537)	4,246
Credite și avansuri acordate băncilor	(14,645)	6,167
Instrumente de datorie la cost amortizat	(2,228)	23,955
	(177,387)	341,526

Tabelul de mai jos prezintă costurile ECL (Nota 7) privind instrumentele financiare pentru 31 decembrie 2023 înregistrate în contul de profit și pierdere conform IFRS 9

	Nota	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
(în mii lei moldovenești)						
Credite și avansuri acordate băncilor	14	(14,645)	-	-	-	(14,645)
Credite și avansuri acordate clienților	15	(142,672)	(36,311)	14,665	4,590	(159,728)
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	(2,228)	-	-	-	(2,228)
Alte active	20	(1,849)	-	312	-	(1,537)
Garanții financiare, Acreditive, Altele angajamente nedefinite	25	(631)	3,857	(185)	-	3,041
Angajamente de împrumut	25	(2,890)	(159)	759	-	(2,290)
Acreditive	25	-	-	-	-	-
Total pierderi din depreciere		(164,915)	(32,613)	15,551	4,590	(177,387)

Note Explicative la Situațiile Financiare

7. Cheltuieli din deprecierea activelor financiare (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă costurile de depreciere înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului 2022:

	Nota	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
(în mii lei moldovenești)						
Credite și avansuri acordate băncilor	14	5,859	308	-	-	6,167
Credite și avansuri acordate clienților	15	46,024	251,207	12,573	(2,764)	307,040
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	23,955	-	-	-	23,955
Alte active	20	2,940	-	1,306	-	4,246
Garanții financiare, Acreditiv, Altele angajamente nedefinite	25	1,338	4,049	659	-	6,046
Angajamente de împrumut	25	(4,555)	(1,713)	(262)	-	(6,530)
Acreditiv	25	225	377	-	-	602
Total pierderi din depreciere		75,786	254,228	14,276	(2,764)	341,526

8. Alte venituri operaționale

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Venituri de la scoaterea din uz a imobilizărilor corporale	31	90
Amenzi, penaliți și alte sancțiuni	114	123
Alte venituri din conturi dormante	530	1,324
Alte venituri operaționale	640	1,222
Venituri din recuperare de credite și plăți aferente lor	17,462	8,063
Total alte venituri operaționale	18,777	10,822

9. Cheltuieli cu personalul

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Salarii	211,429	190,963
Prime	41,865	39,458
Contribuții privind asigurarea socială	64,005	57,931
Sporirile privind beneficiile angajaților și contribuțiile aferente	30,694	33,449
Tichete de masa	13,767	10,903
Alte plăți	1,957	1,928
	363,717	334,632

Numărul mediu scriptic al personalului în 2023 a fost 872 (2022: 875).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

10. Alte cheltuieli operaționale

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Întreținerea activelor nemateriale	33,818	43,898
Cheltuieli privind reparația mijloacelor fixe	25,472	24,793
Cheltuieli de arendă, pentru electricitate, încălzire, apă	15,718	13,978
Contribuție către Fondul de Rezoluție	14,782	19,319
Cheltuieli de publicitate	10,460	12,947
Cheltuieli privind serviciile de consultanță și audit(1)	9,201	12,973
Cheltuieli de telecomunicare	8,025	10,290
Cheltuieli de instruire	7,759	4,948
Asigurare	7,006	7,508
Cheltuieli pentru asigurarea securității	5,556	5,436
Cheltuieli cu active materiale de mică valoare și consumabile	5,273	3,343
Cheltuieli de informații	5,198	4,945
Cheltuieli de transport și deplasare	3,522	1,975
Impozite și taxe	3,251	3,229
Contribuția în Fundația OK	1,500	1,600
Provizioane pentru acoperirea riscului operational	1,135	475
Cheltuieli de binefacere	1,126	2,533
Cheltuieli de reprezentare	854	280
Rezultat din vânzarea mijloacelor fixe	226	45
Altele	9,462	14,100
	169,344	188,615

(1) Linia „Cheltuieli privind serviciile de consultanță și audit” include cheltuiala aferentă auditului situațiilor financiare în sumă de MDL '000 2,732 (2022: MDL '000 2,116).

11. Impozit pe profit

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Impozitul pe profit curent		
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent	105,287	59,247
Impozitul amânat		
Aferent înregistrării inițiale și reluării diferențelor temporare	34	791
Impozit pe profit	105,321	60,038

În 2023 impozitul pe venit la persoane juridice a fost de 12% (în 2022: 12%).

OR IDENTIFICATION FOR FISCAL
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

11. Impozit pe profit (continuare)

11.1 Reconcilierea cheltuielilor pe impozite

O reconciliere între cheltuielile cu impozitul și profitul contabil înmulțit cu rata de impozitare internă a Moldovei pentru exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2023 și 2022 este astfel:

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Profitul contabil înainte de impozitare	868,436	463,145
La rata de impozit pe profit de 12% (2022: 12%)	104,212	55,577
Ajustări pentru impozitul pe profit curent aferent exercițiilor anterioare	(503)	(901)
Venituri ce nu sunt supuse impozitării	429	(331)
Cheltuieli ne-deductibile	1,183	5,693
Cheltuieli cu impozitul pe profit raportate în situația consolidată de profit și pierdere	105,321	60,038

Rata efectivă a impozitului pe profit pentru anul 2023 este de 12.13% (2022: 11.13%).

În 2023 pierderile din deprecirea creditelor și avansurilor sunt calculate în conformitate cu regulile IFRS rezultând în scutirea privind impozitul amânat.

Cheltuielile nedeductibile includ în principal sporirile și provizioanele care nu îndeplinesc cerințele de deductibilitate pe baza regulilor fiscale.

11.2 Impozit amânat

Tabelul de jos prezintă impozitul amânat înregistrat în situația poziției financiare în alte active și alte datorii și modificările în înregistrate în cheltuielile cu impozit pe profit:

31 Decembrie 2023	Activ privind impozitul amânat	Datorie privind impozitul amânat	NET	Profit și pierderi
(în mii lei moldovenești)				
Mijloace fixe	-	1,858	1,858	(297)
Alte Datorii	(6,710)		(6,710)	331
	(6,710)	1,858	(4,852)	34

31 Decembrie 2022	Activ privind impozitul amânat	Datorie privind impozitul amânat	NET	Profit și pierderi
(în mii lei moldovenești)				
Mijloace fixe	-	2,154	2,154	1,127
Alte Datorii	(7,040)		(7,040)	(336)
	(7,040)	2,154	(4,886)	791

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

12. Rezultat pe acțiune

Valorile rezultatului pe acțiune de bază se calculează împărțind profitul net al exercițiului atribuibil acționarilor ordinari a băncii la numărul mediu ponderat de acțiuni ordinare în circulație în cursul exercițiului.

	2023	2022
(în mii lei moldovenești)		
Profit net atribuibil acționarilor ordinari	763,115	403,107
Numărul mediu ponderat a acțiunilor ordinare	9,994,394	9,994,394
Rezultat pe acțiune (MDL/acțiune)	76.35	40.33
Dividende pe acțiune (MDL/acțiune)	29.44	-

Rezultatul pe acțiune diluat este egal cu rezultatul pe acțiune întrucât nu există instrumente diluate la sfârșitul anului. Nu au existat tranzacții cu acțiuni ordinare sau acțiuni ordinare potențiale între data de raportare și data de finalizare a acestor situații financiare care ar necesita retratarea rezultatului pe acțiune.

13. Numerar și plasamente la Banca Centrală

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Numerar	580,887	574,254
Contul curent la Banca Centrală	3,607,977	2,976,860
Rezervele minime obligatorii deținute în valută străină	2,783,592	3,274,878
Pierderi din deprecierea soldurilor la Banca Centrală (Stadiul 1)	(4,337)	(18,723)
	6,968,119	6,807,269

Cont curent și rezerva obligatorie

Conform regulamentelor BNM, Banca trebuie să mențină la BNM ca rezervă minimă obligatorie în scopuri de lichiditate un sold mediu din suma medie a mijloacelor atrase de bancă pe parcursul lunii precedente (perioada între data de 16 a lunii precedente și data de 15 a lunii curente) incluzând toate depozitele clienților.

Banca își menține rezervele minime obligatorii într-un cont curent deschis la BNM pentru mijloacele în MDL și valute neconvertibile. Rezervele obligatorii denominate în USD și EUR sunt ținute într-un cont special de rezerve obligatorii la BNM.

ECL pentru soldurile la Banca Centrală este clasificat în Stadiul 1.

La 31 decembrie 2023 rata de calculare a rezervelor minime obligatorii în valuta locală a constituit 33% (31 decembrie 2022: 37%) și 43% pentru valutele străine (31 decembrie 2022: 45%).

La 31 decembrie 2023 Banca a trebuit să mențină un sold mediu în MDL în valoare de MDL'000 3,185,208 (2022: MDL'000 2,830,198), în USD în valoare de USD'000 50,431 (2022: USD'000 54,486) și în EUR în valoare de EUR'000 98,998 (2022: EUR'000 110,501). La 31 decembrie 2023 și 2022 Banca a reușit să mențină aceste rezerve.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	1,472,862	231,004
Depozite overnight	792,312	580,600
Depozite la termen	105,413	91,117
Total	2,370,587	902,721
Provizioane pentru pierderi pentru conturi curente	(1,949)	(1,455)
Provizioane pentru pierderi pentru depozite overnight	(1,054)	(2,564)
Provizioane pentru pierderi pentru depozite la termen	(117)	(402)
	(3,120)	(4,421)
	2,367,467	898,300

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la banci

Tabelul de mai jos prezintă suma brută, calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și clasificarea la nivel de sfârșit de an a stadiilor băncilor:

Conturi curente

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	1,472,862	231,004
Minus: Provizioane pentru pierderi	(1,949)	(1,455)
	1,470,913	229,549

Depozite overnight

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Depozite overnight	792,312	580,600
Minus: Provizioane pentru pierderi	(1,054)	(2,564)
	791,258	578,036

Depozite la termen

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Depozite la termen (1)	105,413	91,117
Minus: Provizioane pentru pierderi (2)	(117)	(402)
	105,296	90,715

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
Signed: 22/03/24
Date:

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

(1) Depozitele la termen includ plasamente pe termen scurt și pe termen lung la COMMERZBANK FRANKFURT/MAIN, GERMANIA, RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG și SOCIETE GENERALE, PARIS, inclusiv dobânzi sporite.

(2) ECL pentru depozitele la termen se clasifică în Stage 1 colectiv, în conformitate cu politica contabilă. Prin sistemul intern de rating al creditelor, depozitele la termen nu sunt nici scadente, nici depreciate.

O analiză a cheltuielilor în valoarea contabilă brută în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2023 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	231,004
Active noi provenite sau achiziționate	1,266,317
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(9,486)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	
Sume casate	
Diferența cursului valutar	(14,973)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	1,472,862

Depozite overnight

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	580,600
Active noi provenite sau achiziționate	792,312
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(580,600)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	
Sume casate	
Diferența cursului valutar	-
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	792,312

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	91,117
Active noi provenite sau achiziționate	18,865
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	-
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	(4,569)
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	-
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	105,413

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea contabilă brută în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2022 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	1,678,265
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(1,477,770)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	30,509
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	231,004

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	558,974
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(22,878)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	44,504
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	580,600

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	90,028
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(247)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	1,336
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	91,117

FOR IDENTITY
 ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datorilor de la banci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2023 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS 9	1,455
Active noi provenite sau achiziționate	1,036
Schimbări metodologice	(361)
ECL alocări net	675
Diferența cursului valutar	(181)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	1,949

Depozite overnight

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS 9	2,564
Active noi provenite sau achiziționate	1,054
Schimbări metodologice	(2,564)
ECL alocări net	(1,510)
Diferența cursului valutar	0
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	1,054

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS 9	402
Active noi provenite sau achiziționate	(215)
Schimbări metodologice	(50)
ECL alocări net	(265)
Diferența cursului valutar	(20)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	117

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

14. Credite și avansuri acordate băncilor (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2022 este următoarea:

Conturi curente

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	6,347
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(5,003)
ECL alocări net	(5,003)
Diferența cursului valutar	111
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	1,455

Depozite overnight

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	1,990
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	416
ECL alocări net	416
Diferența cursului valutar	158
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	2,564

Depozite la termen

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	328
Active noi provenite sau achiziționate	-
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	69
ECL alocări net	69
Diferența cursului valutar	5
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	402

 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing

Activitatea de creditare a Băncii este concentrată asupra companiilor și persoanelor fizice domiciliat în Moldova.

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților, brut	7,561,582	8,757,665
Minus: Provizioane pentru pierderi	(378,276)	(592,563)
	7,183,306	8,165,102
<i>din care:</i>		
Leasing, brut	230,502	256,113
Minus: Provizioane pentru pierderi	(6,384)	(10,103)
	224,118	246,010

La 31 decembrie 2023 datoriile privind creditele acordate părților afiliate au constituit MDL'000 1,831 (2022: MDL'000 2,464) la rate ale dobânzii de 11.50% pe an (2022: 13.04% pe an) (Nota 32).

Segmentele de credite și avansuri acordate clienților sunt descrise în tabelul de mai jos:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
MLE	3,786,690	4,091,865
Consum	1,088,096	1,484,879
Ipotecare	1,923,158	2,261,590
MSE	533,136	663,218
Leasing	230,502	256,113
	7,561,582	8,757,665
Minus: Reduceri pentru pierderi din depreciere ECL	(378,276)	(592,563)
	7,183,306	8,165,102

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing

15.1.1 MLE

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	1.50%	18.50%	100.00%	100.00%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	3,274,005	65,146	-	-	3,339,151
Restante dar nedepreciate	265,623	26,720	-	-	292,343
Neperformante	-	-	12,930	-	12,930
Depreciate individual	-	-	-	142,266	142,266
Total	3,539,628	91,866	12,930	142,266	3,786,690
31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	3.0%	26.2%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	3,659,715	213,612	-	-	3,873,327
Restante dar nedepreciate	86,678	34,650	-	-	121,328
Neperformante	-	-	7,963	-	7,963
Depreciate individual	-	-	-	89,247	89,247
Total	3,746,393	248,262	7,963	89,247	4,091,865

FOR IDENTIFICATION & CONTROL
 ERNST & YOUNG
 Signed: *[Signature]*
 Date: 22.10.2024

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.1 MLE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	3,746,393	248,262	7,963	89,247	4,091,865
Active noi provenite sau achiziționate	1,917,558	-	-	-	1,917,558
Activele derecunoscute sau rambursate	(2,090,451)	(134,868)	(2,757)	(126,017)	(2,354,093)
Transferat în S1	34,158	(34,158)	-	-	-
Transferat în S2	(43,992)	43,992	-	-	-
Transferat în S3	(95,726)	(5,616)	5,616	95,726	-
Mișcări ale dobânzii sporite	2,339	271	497	11,809	14,916
Impactul modificărilor și transferurilor	153,056	(23,164)	2,249	76,733	208,874
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(83,707)	(2,853)	(638)	(5,232)	(92,430)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	3,539,628	91,866	12,930	142,266	3,786,690

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	3,647,668	124,060	9,690	69,785	3,851,203
Active noi provenite sau achiziționate	2,076,615	-	-	-	2,076,615
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,898,784)	(89,701)	(8,331)	(23,180)	(2,019,996)
Transferat în S1	23,940	(23,940)	-	-	-
Transferat în S2	(228,428)	232,714	(4,286)	-	-
Transferat în S3	(12,960)	(4,521)	89	17,392	-
Mișcări ale dobânzii sporite	11,155	619	(31)	3,855	15,598
Impactul modificărilor și transferurilor	89,131	7,389	13,036	19,175	128,731
Casări	-	-	(2,416)	-	(2,416)
Diferența cursului valutar	38,055	1,642	212	2,221	42,130
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	3,746,392	248,262	7,963	89,248	4,091,865

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.1 MLE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	95,265	51,253	6,659	64,446	217,623
Active noi provenite sau achiziționate	38,845	-	-	-	38,845
Activele derecunoscute sau rambursate	(52,177)	(24,146)	(706)	(26,790)	(103,819)
Transferat în S1	11,497	(11,497)	-	-	-
Transferat în S2	(3,496)	3,496	-	-	-
Transferat în S3	(22,297)	(8,391)	15,196	15,492	-
Impactul transferurilor de ECL	(5,125)	3,451	(11,484)	46,329	33,171
Unwinding	-	-	338	1,181	1,519
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(15,994)	(956)	127	3,800	(13,023)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(2,527)	(597)	(351)	(2,329)	(5,804)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2023	(51,274)	(38,640)	3,120	37,683	(49,111)
	43,991	12,613	9,779	102,129	168,512

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru MLE-uri (Întreprinderi mari și mijlocii) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS 9	59,857	16,867	6,235	41,135	124,094
Active noi provenite sau achiziționate	79,743	-	-	-	79,743
Activele derecunoscute sau rambursate	(31,001)	(7,192)	(6,676)	(181)	(45,050)
Transferat în S1	4,611	(4,611)	-	-	-
Transferat în S2	(24,425)	27,788	(3,364)	-	-
Transferat în S3	(7,868)	(2,802)	64	10,606	-
Impactul transferurilor de ECL	(2,698)	19,586	12,023	(3,067)	25,844
Unwinding	-	-	-	206	206
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	16,347	1,495	621	14,958	33,421
Casări	-	-	(2,416)	-	(2,416)
Diferența cursului valutar	698	122	172	995	1,987
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2022	35,407	34,386	424	23,517	93,734
	95,264	51,253	6,659	64,652	217,828

ON THE BASIS OF THE INFORMATION PROVIDED
EXIST & YOUNG
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.2 Consum

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Total
Probabilitatea de default (în mii lei moldovenești)	3.7%	33.2%	100%	100%	

Gradul intern de rating

Nerestante și nedepreciate	827,485	129,774	-	-	957,259
Restante dar nedepreciate	38,353	56,256	-	-	94,609
Neperformante	-	-	36,228	-	36,228
Depreciate individual	-	-	-	-	0
Total	865,838	186,030	36,228	0	1,088,096

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Total
Probabilitatea de default (în mii lei moldovenești)	3.7%	33.2%	100%	100%	

Gradul intern de rating

Nerestante și nedepreciate	1,026,031	242,519	0	0	1,268,550
Restante dar nedepreciate	61,275	107,425	0	0	168,700
Neperformante	0	0	47,629	0	47,629
Depreciate individual	0	0	0	0	0
Total	1,087,306	349,944	47,629	0	1,484,879

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.2 Consum (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	1,087,306	349,944	47,629	-	1,484,879
Active noi provenite sau achiziționate	310,828	-	-	-	310,828
Activele derecunoscute sau rambursate	(564,971)	(138,897)	(67,567)	-	(771,435)
Transferat în S1	29,919	(29,351)	(568)	-	-
Transferat în S2	(33,954)	35,867	(1,913)	-	-
Transferat în S3	(6,648)	(16,814)	23,462	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	31,869	14,093	6,582	-	52,544
Impactul modificărilor și transferurilor	11,506	(28,702)	80,427	-	63,231
Casări	-	-	(51,542)	-	(51,542)
Diferența cursului valutar	(17)	(110)	(282)	-	(409)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	865,838	186,030	36,228	-	1,088,096

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	1,745,494	155,290	19,406	-	1,920,190
Active noi provenite sau achiziționate	345,232	-	-	-	345,232
Activele derecunoscute sau rambursate	(683,320)	(111,353)	(12,560)	-	(807,233)
Transferat în S1	11,597	(11,538)	(59)	-	-
Transferat în S2	(268,115)	272,983	(4,868)	-	-
Transferat în S3	(31,084)	(12,208)	43,292	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	21,357	9,826	2,130	-	33,313
Impactul modificărilor și transferurilor	(53,888)	46,800	28,219	-	21,131
Casări	-	-	(27,932)	-	(27,932)
Diferența cursului valutar	35	143	-	-	178
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	1,087,308	349,943	47,628	-	1,484,879

UNION BANK S.A. **EXIST & YOUNG**
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.2 Consum (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	28,015	79,566	33,871	-	141,452
Active noi provenite sau achiziționate	9,447	-	-	-	9,447
Activele derecunoscute sau rambursate	(13,429)	(22,409)	(28,677)	-	(64,515)
Transferat în S1	8,569	(8,058)	(511)	-	-
Transferat în S2	(1,688)	3,268	(1,580)	-	-
Transferat în S3	(2,363)	(20,182)	22,545	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(5,369)	8,842	52,549	-	56,022
Unwinding	-	-	(18)	-	(18)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	1,178	(5,897)	(207)	-	(4,926)
Casări	-	-	(51,542)	-	(51,542)
Diferența cursului valutar	-	(110)	(282)	-	(392)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2023	(3,655)	(44,546)	(7,723)	-	(55,924)
	24,360	35,020	26,148	-	85,528

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	22,548	25,417	13,638	-	61,604
Active noi provenite sau achiziționate	29,844	-	-	-	29,844
Activele derecunoscute sau rambursate	(8,481)	(5,472)	(1,517)	-	(15,470)
Transferat în S1	2,315	(2,245)	(71)	-	-
Transferat în S2	(19,449)	23,939	(4,491)	-	-
Transferat în S3	(7,221)	(5,015)	12,236	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(1,903)	37,874	41,656	-	77,627
Unwinding	-	-	23	-	23
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	10,362	4,925	350	-	15,637
Casări	-	-	(27,932)	-	(27,932)
Diferența cursului valutar	1	142	1	-	144
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2022	5,468	54,148	20,255	-	79,871
	28,016	79,565	33,893	-	141,474

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.3 Ipotecare

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	0.70%	17.10%	100.00%	100.00%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,450,863	299,019	-	-	1,749,882
Restante dar nedepreciate	57,836	58,576	-	-	116,412
Neperformante	-	-	56,864	-	56,864
Depreciate individual	-	-	-	-	0
Total	1,508,699	357,595	56,864	0	1,923,158
31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	2.4%	25.8%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,632,001	424,018	0	0	2,056,019
Restante dar nedepreciate	55,401	100,831	0	0	156,232
Neperformante	0	0	49,339	0	49,339
Depreciate individual	0	0	0	0	0
Total	1,687,402	524,849	49,339	0	2,261,590

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Not Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.3 Ipotecare (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	1,687,402	524,849	49,339	-	2,261,590
Active noi provenite sau achiziționate	63,291	-	-	-	63,291
Activele derecunoscute sau rambursate	(294,840)	(87,882)	(10,640)	-	(393,362)
Transferat în S1	84,966	(84,723)	(243)	-	-
Transferat în S2	(31,727)	34,406	(2,679)	-	-
Transferat în S3	(1,823)	(15,193)	17,016	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	16,483	3,668	3,202	-	23,353
Impactul modificărilor și transferurilor	(4,723)	(16,537)	1,007	-	(20,253)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(10,332)	(992)	(137)	-	(11,461)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	1,508,697	357,596	56,865	-	1,923,158

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	2,191,263	197,490	33,616	-	2,422,369
Active noi provenite sau achiziționate	253,796	-	-	-	253,796
Activele derecunoscute sau rambursate	(363,468)	(68,539)	(7,791)	-	(439,798)
Transferat în S1	36,049	(35,510)	(539)	-	-
Transferat în S2	(402,201)	404,346	(2,145)	-	-
Transferat în S3	(12,267)	(11,207)	23,474	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	12,302	4,037	759	-	17,098
Impactul modificărilor și transferurilor	(31,931)	33,583	1,868	-	3,520
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	3,859	649	97	-	4,605
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	1,687,402	524,849	49,339	-	2,261,590

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.3 Ipotecare (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	29,431	87,313	31,322	-	148,066
Active noi provenite sau achiziționate	408	-	-	-	408
Activele derecunoscute sau rambursate	(4,808)	(12,996)	(5,265)	-	(23,069)
Transferat în S1	15,822	(15,618)	(204)	-	-
Transferat în S2	(689)	2,413	(1,724)	-	-
Transferat în S3	(3,107)	(12,753)	15,860	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(14,389)	5,733	(7,803)	-	(16,459)
Unwinding	-	-	1,072	-	1,072
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(14,562)	(19,336)	(3,682)	-	(37,580)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(233)	(123)	(80)	-	(436)
Pierdere așteptată netă	(21,558)	(52,680)	(1,826)	-	(76,064)
ECL la 31 decembrie 2023	7,873	34,633	29,496	-	72,002

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	10,823	19,477	17,393	-	47,693
Active noi provenite sau achiziționate	17,163	-	-	-	17,163
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,713)	(2,353)	(2,255)	-	(6,320)
Transferat în S1	4,339	(4,015)	(324)	-	-
Transferat în S2	(15,260)	16,296	(1,037)	-	-
Transferat în S3	(739)	(1,569)	2,308	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(3,717)	50,800	12,341	-	59,423
Unwinding	-	-	211	-	211
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	18,513	8,665	2,894	-	30,072
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	24	12	1	-	37
Pierdere așteptată netă	18,610	67,836	14,139	-	100,585
ECL la 31 decembrie 2022	29,433	87,313	31,532	-	148,278

ON 12/2024
ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.4 MSE

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	2.00%	15.70%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	282,063	161,180	-	-	443,243
Restante dar nedepreciate	7,067	29,606	-	-	36,673
Neperformante	-	-	46,321	-	46,321
Depreciate individual	-	-	-	6,899	6,899
Total	289,130	190,786	46,321	6,899	533,136
31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	3.4%	27.0%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	332,498	205,932	-	-	538,430
Restante dar nedepreciate	14,833	53,047	-	-	67,880
Neperformante	-	-	48,642	-	48,642
Depreciate individual	-	-	-	8,266	8,266
Total	347,331	258,979	48,642	8,266	663,218

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.4 MSE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele MSE (Întreprinderi mici) la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	347,331	258,979	48,642	8,266	663,218
Active noi provenite sau achiziționate	163,720	-	-	-	163,720
Activele derecunoscute sau rambursate	(153,293)	(123,049)	(23,692)	(2,323)	(302,357)
Transferat în S1	9,423	(9,423)	-	-	-
Transferat în S2	(70,810)	72,476	(1,666)	-	-
Transferat în S3	(2,836)	(13,694)	16,530	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	313	421	3,324	1,111	5,169
Impactul modificărilor și transferurilor	(1,769)	6,412	3,846	(154)	8,335
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(2,952)	(1,335)	(662)	-	(4,949)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	289,127	190,787	46,322	6,900	533,136

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele MSE (Întreprinderi mici) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	559,185	83,855	35,844	14,847	693,731
Active noi provenite sau achiziționate	269,660	-	-	-	269,660
Activele derecunoscute sau rambursate	(254,560)	(73,558)	(18,653)	(197)	(346,968)
Transferat în S1	482	(354)	(128)	-	-
Transferat în S2	(223,140)	225,692	(2,552)	-	-
Transferat în S3	(15,071)	(13,802)	28,873	-	-
Mișcări ale dobânzii sporite	2,133	1,735	1,382	423	5,673
Impactul modificărilor și transferurilor	7,035	35,004	5,850	(6,807)	41,082
Casări	-	-	(2,376)	-	(2,376)
Diferența cursului valutar	1,606	407	403	-	2,416
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	347,330	258,979	48,643	8,266	663,218

CONFIDENTIAL - NOT FOR PUBLICATION
 ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.4 MSE (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele MSE (Întreprinderi mici) la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	7,095	39,241	24,000	4,982	75,318
Active noi provenite sau achiziționate	6,287	-	-	-	6,287
Activele derecunoscute sau rambursate	(3,047)	(15,657)	(9,205)	(929)	(28,838)
Transferat în S1	1,746	(1,746)	-	-	-
Transferat în S2	(4,212)	5,345	(1,133)	-	-
Transferat în S3	(1,911)	(8,109)	10,020	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(1,245)	3,380	(2,834)	(364)	(1,063)
Unwinding	-	-	843	466	1,309
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(1,037)	(5,901)	(309)	546	(6,701)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(84)	(116)	(262)	-	(462)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2023	(3,503)	(22,804)	(2,880)	(281)	(29,468)
	3,592	16,437	21,120	4,701	45,850

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de MSE (Întreprinderi mici) la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	9,942	17,233	22,944	11,774	61,893
Active noi provenite sau achiziționate	21,698	-	-	-	21,698
Activele derecunoscute sau rambursate	(4,436)	(6,668)	(5,306)	(247)	(16,657)
Transferat în S1	353	(78)	(275)	-	-
Transferat în S2	(20,592)	22,712	(2,120)	-	-
Transferat în S3	(879)	(3,593)	4,472	-	-
Impactul transferurilor de ECL	356	10,771	8,308	(3,332)	16,102
Unwinding	-	-	878	62	940
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	625	(1,181)	(1,685)	(3,213)	(5,454)
Casări	-	-	(2,376)	-	(2,376)
Diferența cursului valutar	29	46	37	-	112
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2022	(2,846)	22,009	1,933	(6,730)	14,366
	7,096	39,242	24,877	5,044	76,259

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.5 Leasing (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	1.60%	14.10%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	207,185	12,300	-	-	219,485
Restante dar nedepreciate	1,540	5,240	-	-	6,780
Neperformante	-	-	1,707	-	1,707
Depreciate individual	-	-	-	2,530	2,530
Total	208,725	17,540	1,707	2,530	230,502
31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	3.1%	24.6%	100%	100%	
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	225,588	20,254	-	-	245,842
Restante dar nedepreciate	6,436	548	-	-	6,984
Neperformante	-	-	2,768	-	2,768
Depreciate individual	-	-	-	519	519
Total	232,024	20,802	2,768	519	256,113

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.5 Leasing (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de Leasing la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	232,024	20,802	2,768	519	256,113
Active noi provenite sau achiziționate	81,933	-	-	-	81,933
Activele derecunoscute sau rambursate	(90,261)	(8,172)	(1,398)	(1,182)	(101,013)
Transferat în S1	7,953	(7,953)	-	-	-
Transferat în S2	(13,695)	13,695	-	-	-
Transferat în S3	(2,695)	(94)	94	2,695	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(1,542)	(169)	36	11	(1,664)
Impactul modificărilor și transferurilor	3,473	244	207	662	4,586
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(8,465)	(813)	-	(175)	(9,453)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	208,725	17,540	1,707	2,530	230,502

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de Leasing la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	201,304	6,802	2,559	-	210,665
Active noi provenite sau achiziționate	146,880	-	-	-	146,880
Activele derecunoscute sau rambursate	(95,459)	(6,191)	(1,082)	(311)	(103,043)
Transferat în S1	382	(382)	-	-	-
Transferat în S2	(18,904)	18,904	-	-	-
Transferat în S3	(89)	(1,372)	950	511	-
Mișcări ale dobânzii sporite	(546)	(142)	35	(2)	(655)
Impactul modificărilor și transferurilor	(3,656)	3,046	301	309	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	2,112	137	5	12	2,266
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	232,024	20,802	2,768	519	256,113

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

15. Credite și avansuri acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților și Leasing (continuare)

15.1.5 Leasing (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	5,739	3,305	1,018	42	10,104
Active noi provenite sau achiziționate	1,421	-	-	-	1,421
Activele derecunoscute sau rambursate	(2,163)	(617)	(519)	(30)	(3,329)
Transferat în S1	1,993	(1,993)	-	-	-
Transferat în S2	(749)	749	-	-	-
Transferat în S3	(473)	(225)	571	127	-
Impactul transferurilor de ECL	(1,542)	483	(558)	1,502	(115)
Unwinding	-	-	21	5	26
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(1,323)	(216)	161	-	(1,378)
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(297)	(44)	-	(4)	(345)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2023	(3,133)	(1,863)	(324)	1,600	(3,720)
	2,606	1,442	694	1,642	6,384

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	3,417	1,256	1,633	-	6,306
Active noi provenite sau achiziționate	5,684	-	-	-	5,684
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,598)	(352)	(466)	-	(2,416)
Transferat în S1	8	(86)	-	-	(78)
Transferat în S2	(2,595)	2,951	-	-	356
Transferat în S3	(3)	(434)	442	40	45
Impactul transferurilor de ECL	-	-	(5)	-	(5)
Unwinding	-	-	7	-	7
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	791	(37)	(594)	-	160
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	34	7	1	2	44
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2022	2,321	2,049	(615)	42	3,797
	5,738	3,305	1,018	42	10,103

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed: *[Signature]*
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

16. Instrumente de datorie la cost amortizat

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Instrumente de datorie la cost amortizat		
Bonuri de trezorerie emise de Ministerul de Finanțe	1,504,619	1,203,231
Obligațiuni de stat emise de Ministerul de Finanțe	2,024	2,029
Certificatele BNM	2,902,463	991,635
Total valoarea brută a expunerii	4,409,106	2,196,895
Minus pierderea așteptată	(32,458)	(34,686)
Total	4,376,648	2,162,209

Valori mobiliare emise de Ministerul de Finanțe

La 31 decembrie 2023 bonurile de trezorerie emise de Ministerul de Finanțe reprezintă bonuri de trezorerie cu rată fixă în MDL emise cu scont, cu scadență inițială între 188 și 366 zile având o rata medie a dobânzii de 6.98% pe an (31 decembrie 2022: 21.41% pe an).

Obligațiunile de stat sunt emise de Ministerul de Finanțe la valoarea nominală, cu o rată fixă a dobânzii anunțată de Ministerul de Finanțe și cu scadențe între 2 și 10 ani. Rata medie a dobânzii la 31 decembrie 2023 a fost de 6,50% pe an pe 7 ani (31 decembrie 2022: 6,50% pe an pe 7 ani).

La 31 decembrie 2023 nu au existat tranzacții REPO cu BNM.

Certificatele BNM

La 31 decembrie 2023 certificatele BNM reprezintă instrumente financiare cu rată fixă emise cu scont, cu scadență inițială de până la 14 zile cu o rată de randament medie a dobânzii de 4.75% per annum (31 decembrie 2022: 20.00% pe an).

CONFIDENTIAL
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

16. Instrumente de datorie la cost amortizat

16.1 Pierderi din deprecierea investițiilor financiare supuse deprecierii

Instrumente de datorie la cost amortizat

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate mai jos sunt brute din pierderi pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28.2.3. Prin instrumentele interne de rating de credit, instrumentele de datorie la costul amortizat nu sunt nici scadente, nici depreciate:

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	2,196,895
Active noi provenite sau achiziționate	4,407,082
Activele derecunoscute sau rambursate	(2,194,871)
Dobînda sporită	
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	4,409,106

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	1,356,924
Active noi provenite sau achiziționate	7,835,456
Activele derecunoscute sau rambursate	(6,995,508)
Dobînda sporită	23
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	2,196,895

O analiză a schimbărilor în valoarea alocățiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	34,686
Active noi provenite sau achiziționate	32,415
Activele derecunoscute sau rambursate	(34,643)
Pierdere așteptată netă	(2,228)
ECL la 31 decembrie 2023	32,458

O analiză a schimbărilor în valoarea alocățiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2022:

	Stadiul 1 Colectiv
(în mii lei moldovenești)	
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	10,731
Active noi provenite sau achiziționate	46,615
Activele derecunoscute sau rambursate	(22,660)
Pierdere așteptată netă	23,955
ECL la 31 decembrie 2022	34,686

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

17. Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

	31 Decembrie 2023	31 Decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		
Bonuri de te trezorerie emise de Ministerul de Finanțe	1,644	1,552
Investiții de capitaluri proprii la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere	1,031	1,031
	2,675	2,583

Investiții de capitaluri proprii la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Banca a desemnat investițiile ca fiind investiții de capital la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Investițiile includ acțiuni obligatorii în instituțiile menționate mai jos în tabel.

Toate investițiile de capital de la sfârșitul anului 2023 și 2022 sunt clasificate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere după cum se prezintă mai jos:

	Domeniul de activitate	Cota de participare în 2023, %	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)				
Biroul de credite	Cercetarea informații credite	6.7%	1,019	1,019
Bursa de Valori a Moldovei	Bursa de valori	2.56%	7	7
IM "Tirex Petrol" S.A.	Industria petrolieră	0.01%	4	4
Investițiile de capital în băncile comerciale (Moldova) (mai puțin de 1 % proprietate)	Sector bancar		1	1
Valoarea de bilanț			1,031	1,031

Toate investițiile în acțiuni la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere la 31 decembrie 2023 și 2022 sunt necotate și sunt înregistrate la valoarea justă.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

18. Imobilizări corporale și active aferente dreptului de utilizare

	Terenuri și clădiri	Active în curs de execuție	Vehicule	Computere și echipament	Alte	Active cu drept de utilizare	Total
(în mii lei moldovenești)							
Cost							
Sold la 1 ianuarie 2022	159,036	30,368	21,663	176,295	73,608	93,963	554,933
Achiziționări	8,753	66,397	52	3,560	71	25,787	104,620
Leșuri	(802)	(29,646)	(200)	(6,638)	(1,467)	(26,204)	(64,957)
Transferuri	3,344	(29,534)	761	21,902	3,527	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	170,331	37,585	22,276	195,119	75,739	93,546	594,596
Achiziționări	127	31,264	63	1,033	206	28,803	61,496
Leșuri	-	(4,328)	(357)	(19,991)	(2,853)	(27,472)	(55,001)
Transferuri	-	(21,385)	328	18,739	2,318	-	-
Sold la 31 decembrie 2023	170,458	43,136	22,310	194,900	75,410	94,877	601,091
Amortizarea și deprecierea							
Sold la 1 ianuarie 2022	68,530	-	5,404	122,240	41,841	37,569	275,584
Uzura calculată anuală	6,862	-	3,390	17,921	5,057	19,206	52,436
Leșuri	(775)	-	(200)	(6,632)	(1,389)	(16,782)	(25,778)
Deprecierea	2,025	-	-	-	-	-	2,025
Sold la 31 decembrie 2022	76,642	-	8,594	133,529	45,509	39,993	304,267
Uzura calculată anuală	6,409	-	3,376	20,170	5,224	18,218	53,397
Leșuri	(5,840)	-	(251)	(19,958)	(2,591)	(24,307)	(47,107)
Deprecierea	-	-	-	-	-	-	(5,840)
Sold la 31 decembrie 2023	77,211	-	11,719	133,741	48,142	33,904	304,717
Valoarea de bilanț							
la 1 ianuarie 2022	90,506	30,368	16,259	54,055	31,767	56,394	279,349
la 31 decembrie 2022	93,689	37,585	13,682	61,590	30,230	53,553	290,329
la 31 decembrie 2023	93,247	43,136	10,591	61,159	27,268	60,973	296,374

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ECONET & P.C.

Signed: _____

Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

18. Imobilizări corporale (continuare)

La data de 31 decembrie 2023, costul activelor depreciate a constituit MDL'000 125,911 (31 decembrie 2022: MDL'000 130,297).

În timpul anului 2023 și 2022, Banca a suportat lucrări de construcție în spațiile închiriate efectuate în conformitate cu planul de dezvoltare a rețelei băncii. La data de 31 decembrie 2023 costul unei astfel de investiții incluse în categoria "Terenuri și clădiri" este de MDL'000 125 (2022: MDL'000 8,753). Investițiile în reparații în 2023 au fost reflectate în raportul de profit și pierdere în sumă de MDL '000 2,785 (2022: MDL '000 480).

Activele cu drept de utilizare includ o singură categorie de active - sucursalele pe care banca le are în leasing.

Mai jos sunt prezentate valorile contabile ale datoriilor de leasing (incluse în „Alte pasive” din nota 24) și mișcările respective din aceasta perioadă:

	Note	2023	2022
(în mii lei moldovenești)			
La 1 ianuarie 2023		56,956	59,144
Achiziționări	18	28,803	25,787
Plăți	18	(24,307)	(28,644)
Dobanda sporită		0	-
Diferența de curs		998	669
La 31 decembrie 2023	24	62,450	56,956

Banca a avut ieșiri totale de numerar pentru leasing în valoare de MDL'000 24,307. Acumularea dobânzilor la datoriile de leasing a fost de MDL '000 3,158 (31 decembrie 2022: MDL '000 2,351). Cheltuielile aferente elementelor de mică valoare pentru anul 2023 au fost în valoare de MDL '000 3,918 (31 decembrie 2022: MDL'000 3,200) și reprezintă în principal chirii pentru ATM-uri.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed: *[Signature]*
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

19. Imobilizări necorporale

	SI costuri de dezvoltare	Software	Licențe	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Cost					
La 1 ianuarie 2022	190,624	51,979	22,923	20,301	285,827
Achiziționări	22,847	3,208	12	-	26,067
leșiri	-	-	-	-	-
Transferuri	(64,887)	36,687	27,667	533	-
La 31 decembrie 2022	148,584	91,874	50,602	20,834	311,894
Achiziționări	25,964	15,405	3,944	2,164	47,477
leșiri	(111,605)	(11,970)	(3,829)	(9,461)	(136,865)
Transferuri	(18,769)	3,636	15,133	-	-
Sold la 31 decembrie 2023	44,174	98,945	65,850	13,537	222,506
Amortizarea și deprecierea					
Sold la 1 ianuarie 2022	122,706	16,795	14,413	19,684	173,598
leșiri	-	-	-	-	-
Amortizarea anuală	4,693	8,852	4,160	812	18,517
Deprecierea	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2022	127,399	25,647	18,573	20,496	192,115
leșiri	(111,605)	(7,907)	(3,829)	(9,673)	(133,014)
Amortizarea anuală	3,443	13,991	6,882	419	24,735
Deprecierea	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2023	19,237	31,731	21,626	11,242	83,836
Valoarea de bilanț					
la 1 ianuarie 2022	67,918	35,184	8,510	617	112,229
la 31 decembrie 2022	21,185	66,227	32,029	338	119,779
la 31 decembrie 2023	24,937	67,214	44,224	2,295	138,670

La 31 decembrie 2023, costul imobilizărilor necorporale amortizate integral constituie mii MDL 41,651 și reprezintă în principal costul licențelor pentru software, precum și costul licențelor pentru procesul de scoring și acordare a creditelor clienților.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
EXIST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

20. Alte active

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(În mii lei moldovenești)		
Alte Active Financiare		
Operațiuni cu carduri de plata	41,720	39,010
Comisioane calculate neaferente dobânzilor	7,545	6,657
Alte creanțe	6,582	7,362
Sume de tranzit și clearing (1)	1,236	1,964
Decontări cu salariații Băncii	251	292
Total Alte Active Financiare	57,334	55,285
	(8,254)	(9,578)
Minus alocări pentru ECL (2)		
Total Alte Active Financiare Net	49,080	45,707
Alte Active		
Creanțe curente privind impozitul pe venit	3,562	16,747
Alte plăți în avans	-	234
Plăți în avans privind asigurarea	11,193	11,187
Materiale și OMVSD	2,689	1,582
Total Alte Active	17,444	29,750
Minus alocări pentru depreciere	-	-
Total Alte Active Net	17,444	29,750
Total Alte și Alte Active Financiare	66,524	75,457

(1) Suma de tranzit și clearing reprezintă tranzacții prin sisteme internaționale de plăți la 31 decembrie 2023 MDL'000 1,236 (la 31 decembrie 2022 MDL'000 1,964) și suma rămasă se referă la operațiuni cu carduri.

(2) Reduceri pentru pierderi din deprecierea legate de comisioanele calculate neaferente dobânzilor MDL'000 6,493 (la 31 decembrie 2022 de MDL'000 6,239), operațiuni cu carduri de plată MDL'000 1,110 (la 31 decembrie 2022 de MDL'000 2,688) și alte decontări MDL'000 651 (la 31 decembrie 2022 de MDL'000 651).

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/10/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

20. Alte active (continuare)

	31 decembrie 2023		
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Gradul intern de rating			
Nerestante și nedepreciate	50,164	-	50,164
Restante dar nedepreciate	-	-	-
Neperformante	-	-	-
Depreciate individual	-	7,170	7,170
Grand Total	50,164	7,170	57,334

	31 decembrie 2022		
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Gradul intern de rating			
Nerestante și nedepreciate	48,550	-	48,550
Restante dar nedepreciate	-	-	-
Neperformante	-	-	-
Depreciate individual	-	6,735	6,735
Grand Total	48,550	6,735	55,285

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	48,550	6,735	55,285
Active noi provenite sau achiziționate	8,336	1,059	9,395
Activele derecunoscute sau rambursate	(6,722)	(624)	(7,346)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	50,164	7,170	57,334

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	24,735	9,204	33,939
Active noi provenite sau achiziționate	29,108	331	29,439
Activele derecunoscute sau rambursate	(5,293)	(2,800)	(8,093)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	48,550	6,735	55,285

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

20. Alte active (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	3,258	6,320	9,578
Active noi provenite sau achiziționate	425	1,059	1,484
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,947)	(861)	(2,808)
Pierdere așteptată netă	(1,523)	199	(1,324)
ECL la 31 decembrie 2023	1,736	6,518	8,254

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	343	9,211	9,554
Active noi provenite sau achiziționate	2,950	5	2,955
Activele derecunoscute sau rambursate	(35)	(2,896)	(2,931)
Pierdere așteptată netă	2,915	(2,891)	24
ECL la 31 decembrie 2022	3,258	6,320	9,578

21. Datorii față de bănci

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	3,425	2,588
Depozite la termen	23	24
Depozite la termen deținute de OTP Nyrt	-	407,910
	3,448	410,522

22. Datorii față de clienți

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Depozite persoanelor fizice		
Conturi la vedere și de economii	3,546,563	3,531,539
Depozite la termen	4,921,385	3,927,804
	8,467,948	7,459,343
Depozite persoanelor juridice		
Conturi la vedere și de economii	6,773,466	4,977,495
Depozite la termen	1,442,366	1,056,183
	8,215,832	6,033,678
	16,683,780	13,493,021

Depozitele clienților include depozite în mărime de MDL'000 215,044 (2022: MDL'000 282,267) deținute ca garanție pentru împrumuturi.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

23. Împrumuturi de la instituții financiare

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - BERD (1)	429,489	525,932
Fondul European pentru Europa de Sud-Est - EFSE (2)	109,803	393,750
"Filiera de Vin"și "Livada Moldovei" - UCIP - EIB (3)	123,241	161,312
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii - FIDA (4)	15,437	14,932
Managementul Biroului Programelor de Asistență Externă - MEAPO (5)	699,703	635,003
	1,377,673	1,730,929

Împrumuturile sunt garantate cu dreptul de colectare al încasărilor în baza sub-împrumuturilor acordate de Bancă. Mai jos este prezentată informația pe liniile financiare de creditare:

(1) Împrumuturi de la BERD

(1.1) La 28 Mai 2020, Banca a semnat facilitatea MSME în valoare de 5,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și finanțarea împrumuturilor structurate cu un grad ridicat de flexibilitate pentru a oferi profiluri de împrumut care să corespundă nevoilor clienților și ale proiectului. Până la 31 decembrie 2021, Banca a plătit 1 milion EUR din facilitatea MSME cu o rată a dobânzii de 3,25%+EURIBOR3M. Până la data de 9 septembrie 2022, Banca a debursat 4,0 milioane EUR din facilitatea pentru IMM-uri, cu o rată a dobânzii de 3,25% + EURIBOR3M. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.2) La 29 Iulie 2020, Banca a prelungit limita împrumutului în conformitate cu linia de credit EU4BUSINESSEBRD (Program DCFTA) în valoare de 5,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și respectarea standardelor UE. Până la 31 decembrie 2021, Banca a plătit 5,0 milioane EUR din facilitatea DCFTA, cu o rată a dobânzii de 3,25% + EURIBOR3M. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.3) La 28 aprilie 2021, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu BERD pentru a elibera o nouă linie de credit EaP SMEC, în cadrul Programului DCFTA în valoare de 15,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și respectă standardele UE. Până la 31 decembrie 2021, Banca a plătit prima tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3,25% + EURIBOR3M. Până la 28 martie 2022, Banca a plătit a doua tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3%+EURIBOR3M. Până la 1 iulie 2022, Banca a plătit a treia tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3%+EURIBOR3M. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.4) La 12 decembrie 2022, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu BERD în cadrul EaP SMEC (Programul DCFTA) în valoare de 15,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității IMM-urilor și îndeplinește standardele UE. Până la 28 decembrie 2022, Banca a debursat prima tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC cu o rată a dobânzii de 3,5% + EURIBOR 3M. Împrumutul nu este asigurat de nicio garanție financiară având statutul "Stand alone". Până la data de 15 decembrie 2023, Banca a debursat a doua tranșă de 5,0 milioane EUR din facilitatea EaP SMEC, cu o rată a dobânzii de 3,2% + EURIBOR 3M, iar, la 29 decembrie 2023 a început perioada de angajament a tranșei C de 5,0 milioane EUR. Împrumutul nu este asigurat de nicio garanție financiară având statutul "Stand Alone".

(2) Împrumut de la EFSE

La 21 octombrie 2022, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu "The European Fund for Southeast Europe S.A., SICAV-SIF" în valoare echivalentă cu 20,0 milioane EUR în monedă națională. Scopul facilității este de a sprijini dezvoltarea IMM-urilor, concentrându-se pe crearea unui mediu de dezvoltare favorabil, care ar sprijini sectorul privat. Până la 26 octombrie 2022, Banca a plătit prima tranșă de 10 milioane EUR în monedă națională, iar până la 22 decembrie 2022, Banca a plătit 10,0 milioane EUR în monedă națională din facilitatea EFSE, cu o rată a dobânzii de 3,25%+TDR6-12M+0.5%. La data de 14.06.2023, OTP Bank a rambursat anticipat prima tranșă în valoare totală de 10 milioane de euro, echivalent în monedă națională. Împrumutul nu este asigurat de nicio garanție financiară având statutul "Stand Alone".

ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

23. Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

(3) Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (BEI) – Facilitatea "Filiera de Vin" și „Livada Moldovei”

În decembrie 2011 și iulie 2016 Banca a semnat Acorduri-Cadru cu Ministerul Finanțelor și a devenit Bancă Participantă în facilitățile „Filiera de Vin” și respectiv „Livada Moldovei”. Suma totală a Acordurilor-Cadru la facilitatea „Filiera de Vin” este de 75.0 milioane euro și este destinată stimulării industriei vinicole. Suma totală a Acordurilor-Cadru la facilitatea „Livada Moldovei” este 120.0 milioane euro și este destinată stimulării, cultivării fructelor, precum și industriilor conexe. Împrumuturile acordate sunt denumite în EUR. Ministerul Finanțelor acționează în calitate de reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordurilor de împrumut semnate cu EIB. La data de 04.10.2018 BEI a închis programul „Filiera de Vin” și a extins programul „Livada Moldovei” destinat pentru producătorii de vin. În decembrie 2023, facilitatea „Livada Moldovei” a fost extinsă și pentru agricultura tradițională, iar perioada de eligibilitate a fost prelungită până la 27 mai 2025.

(4) Împrumuturi de la FIDA

În decembrie 2014, Banca a semnat un Acord de împrumut pe termen lung cu Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în temeiul acordului de împrumut semnat cu Fondul Internațional de Dezvoltare Agricolă (IFAD). Facilitatea viza finanțarea întreprinderilor agricole mici și mijlocii, precum și a tinerilor antreprenori, program care include o componentă grant. În 2018, limita de componentă de grant a fost asimilată integral de băncile locale. Facilitatea (IFAD VI) se află în etapa finală, iar Unitatea de Implementare a implementat în 2019 o nouă facilitate IFAD VII. În 2021, IFAD a lansat o nouă facilitate de împrumut cu componentă Grant pentru a sprijini femeile în afaceri din zona rurală. În anul 2022, IFAD a continuat să sprijine microîntreprinderile și întreprinderile mici orientate către companiile implicate în dezvoltarea rurală, în special în agricultură, acordând cu componenta de granturi Tineri Întreprinzători și Întreprinderi fondate și conduse de Femei, urmând programul IFAD VII și demarând programul IFAD VIII.

(5) Împrumuturi de la EAPMO (Oficiul de Management al Proiectelor de Asistență Externă)

Banca a devenit bancă parteneră a Biroului de Management al Proiectelor de Asistență Externă (fosta Direcție Linie de Credit) începând cu anul 2004. Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în temeiul acordurilor de împrumut semnate cu IFI, a acordat băncii subîmprumuturi denumite în MDL, USD și EUR. Facilitățile sunt disponibile pentru finanțarea IMM-urilor care activează în mediul rural, precum și în agrobusiness și în orașe. În 2020, pentru a depăși criza provocată de pandemia de COVID-19, Guvernul Republicii Moldova în colaborare cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) a lansat o nouă linie de credit, oferind lichiditatea necesară pentru continuarea trendului pozitiv al afacerilor, și crearea de locuri de muncă, precum și o subvenție de 0% dobândă aplicată pentru 10% din suma totală a subîmprumutului. Pe parcursul anului 2022, cererea de resurse CEB s-a menținut. De asemenea, pe parcursul anului 2022 Banca, cu suportul OEAPM alocarea fondurilor destinate Tinerilor Întreprinzători în condiții competitive, cu o rată a dobânzii fixă și atractivă, în monedă locală și, inclusiv cu componenta de grant venită din partea OED (Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului), a avut drept scop încurajarea amplificării pozițiilor pe piața afacerilor tinere.

(6) Împrumuturile de la AID

Începând cu noiembrie 2004, Banca a aderat la programele (RISP 1 și RISP 2) lansate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID). Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în temeiul acordurilor de împrumut semnate cu IDA, a acordat băncii subîmprumuturi denumite în moneda locală, USD și EUR. Facilitățile au fost disponibile pentru finanțarea antreprenorilor, IMM-urilor din mediul rural, precum și celor din agrobusiness. Până la data de 23.12.2019 Consiliul Direcției Liniei de Credit a decis închiderea programelor RISP 1, RISP 2 și Proiectul de creștere a competitivității (CEP I). În noiembrie 2014, Banca a devenit banca parteneră a Proiectului de îmbunătățire a competitivității (CEP II) lansat de Banca Mondială (BM). Scopul facilității este finanțarea nevoilor de investiții și de capital de lucru ale exportatorilor și a activității economice legate de generarea de venituri din export. Sub-împrumuturile pot fi denumite în moneda locală, USD și EUR. Împrumutul este negarantat.

(7) Împrumuturi de la OTP Financing Malta

În martie 2021 Banca a semnat două acorduri de facilități de împrumut cu OTP Financing Malta Company LTD în valoare de USD 8,0 milioane și EUR 7,0 milioane. Facilitățile pot fi utilizate pentru finanțarea activității operaționale a băncii. La 31 decembrie 2021, banca nu a folosit facilitățile în temeiul acestor acorduri

CONFIDENTIAL
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

24. Alte datorii

	Nota	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)			
Obligațiune de leasing	18	62,450	56,956
Transferuri în curs de executare (1)		36,916	34,991
Alte sume calculate		17,620	16,198
Alte obligațiuni de leasing (2)		18,774	21,208
Sume spre aprobare (3)		15,601	7,374
Datorii față de buget de stat		14,771	23,768
Mentenanță IT (4)		4,229	9,627
Servicii calculate de audit și consultanță		4,166	8,831
Dividende spre plată		3,180	1,126
Garanții pentru safeuri		2,054	1,846
Conturi de tranzit de împrumuturi pentru împrumuturi performante		1,834	5,590
Tranzacții ce țin de documente		1,543	3,694
Datorii față de sistemele internaționale de plăți		1,123	1,110
Conturi de tranzit de împrumuturi pentru împrumuturi neperformante		509	6,660
Decontări la tranzacții SWAP în valută străină		373	3,946
Datorii față de imobilizări corporale		287	543
Decontări legate de imobilizări necorporale		-	2,414
Alte datorii (5)		6,417	12,416
		191,847	218,298

(1) Transferurile de bani în curs de executare se referă la compensarea tranzacțiilor cu carduri ale clienților (Mastercard și VISA). Compensarea presupune că aceste sume sunt ulterior alocate conturilor clienților și decontate în legătură cu Mastercard și VISA.

(2) Alte datorii privind leasingul financiar reprezintă TVA deductibilă, conform Codului fiscal, din operațiuni de leasing financiar.

(3) Sumele în așteptarea aprobării reprezintă transferuri care depășesc o anumită limită, în curs de investigare. După investigarea AML, clienții primesc transferurile, dacă acestea nu sunt refuzate.

31 Decembrie 2023

Transferate în contul clienților	5,066
Întoarse	7,110
Nerezolvate	3,425
	15,601

(4) Reprezintă întreținerea după migrare legată de centrul de procesare a cardurilor și noul soft de core banking.

(5) Alte datorii reprezintă în principal datorii printr-un cont intermediar pentru servicii de brokeraj pentru clienți.

Tabelul de mai jos prezintă valorile contabile ale datoriilor de leasing și valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate în cel mult un an după perioada de raportare, valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate între un an și cinci ani și valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate în mai mult de cinci ani după perioada de raportare.

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Datorii de leasing cu scadența până la un an	16,543	16,795
Datorii de leasing cu scadența între un an și cinci ani	38,256	34,616
Datorii de leasing cu scadența mai mare de cinci ani	7,651	5,545
	62,450	75,183

FOR IDENTIFICATION
ENST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/10/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane

	Provizion pentru beneficiile angajaților	Rezerve pentru litigii	Obligații privind garanțiile financiare	Total
(în mii lei moldovenești)				
1 Ianuarie 2022	38,352	-	25,801	64,153
Provizion recunoscut în cursul anului	98,554	475	41,069	140,098
Reluarea provizionului	(94,189)	-	(41,188)	(135,377)
Diferența cursului valutar	-	-	730	730
31 Decembrie 2022	42,717	475	26,412	69,604
Provizion recunoscut în cursul anului	97,186	1,135	78,296	176,617
Reluarea provizionului	(94,237)	-	(79,047)	(173,284)
Diferența cursului valutar	-	-	485	485
31 Decembrie 2023	45,666	1,610	26,147	73,423

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale

Banca acordă garanții financiare și acreditive în numele clienților pentru a garanta terților executarea angajamentelor și achitarea plăților de către aceștia. Aceste acorduri au termene fixe și de regulă se extind pentru o perioadă de până la un an. Garanțiile sunt asigurate prin acorduri de cesiune de creanță și alte tipuri de gaj.

Banca are în orice moment angajamente neexecutate de prelungire a creditelor. Aceste angajamente condiționale iau forma creditelor și liniilor de credit aprobate.

Sumele reflectate în tabelul garanțiilor emise și acreditivelor acoperite, reprezintă valoarea contabilă a pierderii maxime ce ar fi recunoscută la data bilanțului contabil în cazul în care părțile implicate în acorduri nu și-ar îndeplini deloc obligațiunile contractuale stipulate și nu vor oferi garanții Băncii. Riscul de credit este redus prin calitatea gajului (depozite, imobil, etc.).

Sumele stipulate în acordurile de obligații și angajamente condiționale sunt expuse pe categorii în următorul tabel. Sumele reflectate drept angajamente presupun că sumele respective sunt avansate în totalitate.

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Angajamente de a acorda împrumuturi	1,001,548	586,289
Garanții emise	971,987	555,131
Acreditive	13,697	23,340
	1,987,232	1,164,760

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

Aceste garanții și angajamente condiționale implică un risc extrabilanțier, deoarece în bilanțul contabil sunt prezentate doar cheltuielile de organizare și cele aferente acumulării unor pierderi probabile până la executarea deplină sau expirarea angajamentelor condiționale. O mare parte din obligațiile și angajamentele condiționale expiră fără a fi avansate total sau parțial și, prin urmare, sumele reflectate nu reprezintă fluxuri de mijloace bănești preconizate viitoare. Politica Băncii prevede emiterea doar a acreditivelor acoperite. Toate acreditivale sunt asigurate prin blocarea unui depozit în contul clientului, sau cu alte tipuri de gaj.

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente

O analiză în valoarea contabilă brută și provizion corespunzător ECL în ceea ce privește garanții și alte angajamentele este următoarea:

(i) Angajamente de a acorda împrumuturi

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	966,965	10,607	-	-	977,572
Restante dar nedepreciate	23,312	660	-	-	23,972
Neperformante	-	-	4	-	4
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	990,277	11,267	4	-	1,001,548
31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	559,210	16,847	-	-	576,057
Restante dar nedepreciate	5,424	4,687	-	-	10,111
Neperformante	-	-	121	-	121
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	564,634	21,534	121	-	586,289

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Expunerea la 1 ianuarie 2023	564,634	21,534	121	-	586,289
Active noi provenite sau achiziționate	542,366	-	-	-	542,366
Activele derecunoscute sau rambursate	(419,231)	(15,342)	(113)	-	(434,686)
Transferat în S1	4,691	(4,676)	(15)	-	-
Transferat în S2	(9,170)	9,170	-	-	-
Transferat în S3	(15,064)	-	15,064	-	-
Impactul transferurilor	325,278	583	(15,053)	-	310,808
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(3,227)	(2)	-	-	(3,229)
Expunerea la 31 decembrie 2023	990,277	11,267	4	-	1,001,548

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Expunerea la 1 ianuarie 2022	1,246,165	39,898	590	-	1,286,653
Active noi provenite sau achiziționate	385,405	-	-	-	385,405
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,076,563)	(36,621)	(590)	-	(1,113,774)
Transferat în S1	2,156	(2,156)	-	-	-
Transferat în S2	(18,986)	18,986	-	-	-
Transferat în S3	(98)	(25)	123	-	-
Impactul transferurilor de ECL	24,768	1,442	(2)	-	26,208
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	1,787	10	-	-	1,797
Expunerea la 31 decembrie 2022	564,634	21,534	121	-	586,289

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	9,784	2,840	79	-	12,703
Active noi provenite sau achiziționate	5,695	-	-	-	5,695
Activele derecunoscute sau rambursate	(7,358)	(2,025)	(75)	-	(9,458)
Transferat în S1	88	(86)	(2)	-	-
Transferat în S2	(787)	788	-	-	1
Transferat în S3	(370)	(54)	424	-	-
Impactul transferurilor de ECL	4,000	(486)	(424)	-	3,090
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(1,740)	(40)	-	-	(1,780)
Diferența cursului valutar	(63)	-	-	-	(63)
Pierdere așteptată netă	(535)	(1,903)	(77)	-	(2,515)
ECL la 31 decembrie 2023	9,249	937	2	-	10,188

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	14,669	3,991	321	-	18,981
Active noi provenite sau achiziționate	8,283	-	-	-	8,283
Activele derecunoscute sau rambursate	(12,775)	(3,677)	(320)	-	(16,772)
Transferat în S1	171	(171)	-	-	-
Transferat în S2	(1,757)	1,757	-	-	-
Transferat în S3	(19)	(13)	32	-	-
Impactul transferurilor de ECL	375	911	47	-	1,333
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	813	41	-	-	854
Diferența cursului valutar	22	1	-	-	23
Pierdere așteptată netă	(4,887)	(1,151)	(241)	-	(6,279)
ECL la 31 decembrie 2022	9,782	2,840	80	-	12,702

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed: *[Signature]*
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)**25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)****25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)****(ii) Garanții emise**

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	842,757	127,341	-	-	970,098
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	1,889	-	1,889
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	842,757	127,341	1,889	-	971,987

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	511,891	41,251	-	-	553,142
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	1,989	-	1,989
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	511,891	41,251	1,989	-	555,131

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	511,891	41,251	1,989	-	555,131
Active noi provenite sau achiziționate	612,228	-	-	-	612,228
Activele derecunoscute sau rambursate	(197,259)	(3,958)	-	-	(201,217)
Transferat în S1	34,647	(34,647)	-	-	-
Transferat în S2	(123,903)	123,903	-	-	-
Transferat în S3	(3,159)	-	3,159	-	-
Efectul modificărilor	23,379	920	(3,159)	-	21,140
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(15,067)	(128)	(100)	-	(15,295)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	842,757	127,341	1,889	-	971,987

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	452,369	30,812	1,286	-	484,467
Active noi provenite sau achiziționate	142,312	-	-	-	142,312
Activele derecunoscute sau rambursate	(83,423)	(6)	(1,286)	-	(84,715)
Transferat în S1	12,777	(12,777)	-	-	-
Transferat în S2	(21,445)	21,445	-	-	-
Transferat în S3	(1,989)	-	1,989	-	-
Efectul modificărilor	6,000	969	-	-	6,969
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	5,290	808	-	-	6,098
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	511,891	41,251	1,989	-	555,131

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamentelor (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	5,883	5,594	1,312	-	12,789
Active noi provenite sau achiziționate	12,332	-	-	-	12,332
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,949)	(525)	(54)	-	(2,528)
Transferat în S1	695	-	-	-	695
Transferat în S2	(3,664)	3,664	-	-	-
Transferat în S3	(80)	(104)	184	-	-
Impactul transferurilor de ECL	385	(4,781)	(130)	-	(4,526)
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(2,099)	(91)	(190)	-	(2,380)
Diferența cursului valutar	(498)	(7)	(66)	-	(571)
Pierdere așteptată netă	5,122	(1,844)	(256)	-	3,022
ECL la 31 decembrie 2023	11,005	3,750	1,056	-	15,811

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	3,501	2,391	670	-	6,562
Active noi provenite sau achiziționate	4,798	-	-	-	4,798
Activele derecunoscute sau rambursate	(693)	-	(670)	-	(1,363)
Transferat în S1	639	(639)	-	-	-
Transferat în S2	(1,541)	1,541	-	-	-
Transferat în S3	(1,312)	-	1,312	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(304)	1,734	-	-	1,430
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	709	538	-	-	1,247
Diferența cursului valutar	86	29	-	-	115
Pierdere așteptată netă	2,382	3,203	642	-	6,227
ECL la 31 decembrie 2022	5,883	5,594	1,312	-	12,789

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamentelor (continuare)

(iii) Acreditiv

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 28, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 28.

31 decembrie 2023					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	13,697	-	-	-	13,697
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	13,697	-	-	-	13,697

31 decembrie 2022					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(În mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	14,406	8,934	-	-	23,340
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	14,406	8,934	-	-	23,340

UNIVERSITY OF ECONOMICS AND BUSINESS
EQUIS & YOUNG
22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2023	14,406	8,934	-	-	23,340
Active noi provenite sau achiziționate	3,252	-	-	-	3,252
Activele derecunoscute sau rambursate	(2,993)	(8,934)	-	-	(11,927)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	-	-	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Efectul modificărilor	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(968)	-	-	-	(968)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2023	13,697	-	-	-	13,697

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2022	11,514	2,464	-	-	13,978
Active noi provenite sau achiziționate	11,927	-	-	-	11,927
Activele derecunoscute sau rambursate	(842)	(2,464)	-	-	(3,306)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(8,934)	8,934	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Efectul modificărilor	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	741	-	-	-	741
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2022	14,406	8,934	-	-	23,340

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

25.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2023 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2023 conform IFRS9	330	593	-	-	923
Active noi provenite sau achiziționate	20	-	-	-	20
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,813)	(593)	-	-	(2,406)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	-	-	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	1,775	-	-	-	1,775
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	(137)	-	-	-	(137)
Diferența cursului valutar	(25)	-	-	-	(25)
Pierdere așteptată netă	(180)	(593)	-	-	(773)
ECL la 31 decembrie 2023	150	-	-	-	150

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2022 conform IFRS9	97	247	-	-	344
Active noi provenite sau achiziționate	631	-	-	-	631
Activele derecunoscute sau rambursate	(9)	(247)	-	-	(256)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(593)	593	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	197	-	-	-	197
Diferența cursului valutar	6	-	-	-	6
Pierdere așteptată netă	232	346	-	-	578
ECL la 31 decembrie 2022	329	593	-	-	922

WILSON
EPSTEIN & YOUNG
22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

25. Provizioane (continuare)

25.2 Alte provizioane și angajamente condiționale

Datorii contingente

La data de 31 decembrie 2023 și 2022 Banca acționează în calitate de reclamant într-o serie de litigii.

Acțiunile în instanța de judecată

Litigiile sunt frecvente în sectorul bancar, datorită naturii activității desfășurate.

Banca dispune de politici și controale formalizate pentru gestionarea dosarelor juridice în instanța de judecată. După ce a obținut consultanță profesională și a estimat în mod rezonabil valoarea pierderii, Banca face ajustări pentru a ține cont de orice efecte negative pe care pretențiile le-ar putea avea asupra situației sale financiare. La sfârșitul anului, Banca avea 5 (cinci) acțiuni în justiție nesoluționate, dar numai pentru 1 (una) dintre acestea au fost constituite provizioane în valoare de MDL '000 1,610. Pentru restul de 4 (patru) reclamații nu a fost necesar să se constituie provizioane.

26. Capitalul social

Lista acționarilor majoritari, la data de 31 decembrie 2023 și 2022 este prezentată mai jos:

2023			
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(În mii lei moldovenești)			
OTP BANK NYRT, Hungary	98.26%	9,826	98,258
Alte persoane juridice (<10%)	0.10%	9	98
Alte persoane fizice (<10%)	1.58%	159	1,588
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944
2022			
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(În mii lei moldovenești)			
OTP BANK NYRT, Hungary	98.26%	9,826	98,258
Alte persoane juridice (<10%)	0.10%	9	98
Alte persoane fizice (<10%)	1.58%	159	1,588
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944

La 31 decembrie 2023 toate acțiunile sunt ordinare și au o valoare nominală de 10 lei moldovenești (31 decembrie 2022: MDL 10). La data de 31 decembrie 2023 capitalul social total autorizat în valoare de 10 milioane de acțiuni ordinare a fost achitat integral.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

27. Valoarea justă a instrumentelor financiare

27.1 Estimarea valorii juste

Acest capitol reprezintă descrierea modalității de determinare a valorii juste a instrumentelor financiare cu aplicarea diverselor tehnici de evaluare. Aceste tehnici încorporează estimarea ipotezelor ce vor fi făcute de un participant al pieței la evaluarea instrumentelor.

Credite și avansuri acordate Băncii Centrale și altor bănci: Acestea includ plasări interbancare și active în curs de încasare. Valoarea justă a plasărilor cu rată flotantă și a depozitelor overnight reprezintă valoarea de bilanț. Depozitele cu o rată fixă a dobânzii devin scadente într-o perioadă mai mică de trei luni și se estimează că valoarea lor justă nu diferă semnificativ de valoarea de bilanț, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și sunt convertibile în numerar sau decontate fără cheltuieli semnificative de tranzacționare.

Credite și avansuri acordate clienților: Acestea sunt înregistrate ca valoare netă. Valoarea justă estimată a creditelor și avansurilor reprezintă valoarea scontată a fluxurilor de mijloace bănești estimate viitoare ce urmează să fie încasate. Fluxurile de mijloace bănești preconizate sunt scontate la ratele de piață curente pentru a determina valoarea justă. Aceste rate sunt disponibile în publicațiile din industrie publicate de Banca Națională a Moldovei. Pentru creditele și avansurile acordate clienților cu scadență de până la un an se presupune că valoarea justă este nesemnificativ diferită de valoarea de bilanț. Pentru creditele neperformante valoarea justă aproximează valoarea contabilă netă.

Instrumente de datorie la cost amortizat: Valoarea justă pentru investițiile financiare clasificate drept credite și creanțe se bazează pe prețurile obținute din piața noilor emisiuni și este inclusă în Nivelul 2 al ierarhiei valorii juste. Certificatele Băncii Naționale și Valorile Mobiliare de Stat mai mari de 1 an sunt în general foarte lichide, dar nu sunt tranzacționate activ pe piețele active, astfel Banca a considerat că valoarea justă a acestor instrumente va fi considerată de a fi egală cu valoarea contabilă.

Datorii față de bănci și față de clienți: Pentru depozitele la cerere și depozitele fără o scadență fixă, valoarea justă reprezintă suma plătită la cerere la data întocmirii bilanțului contabil. Valoarea justă a depozitelor cu scadență fixă este estimată în baza fluxurilor scontate de mijloace bănești, utilizând ratele dobânzii disponibile în materialele și publicațiile de specialitate.

Împrumuturi de la bănci și instituții financiare internaționale: Împrumuturile de la bănci și instituții financiare internaționale sunt înregistrate la cost, ce aproximează valoarea justă, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și rate flotante ale dobânzii pentru a reflecta modificările de pe piață. Valoarea justă estimată aferentă împrumuturilor de la instituții financiare reprezintă suma discountată a fluxurilor viitoare așteptate de a fi plătite. Rata de discount reprezintă o rată medie dobânzii depozitelor cu maturitatea de până la 1 an, care este publicată de Banca Națională a Moldovei.

27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste

Banca folosește următoarea ierarhie pentru determinarea și dezvăluirea valorii juste a instrumentelor financiare prin următoarele tehnici de evaluare:

Nivelul 1: Conform prețurilor cotate (neajustate) de pe piață pentru activele și obligațiunile identice;

Nivelul 2: Alte tehnici unde toți indicatorii inițiali care au un efect semnificativ asupra valorii juste calculate, sunt observabili, fie direct sau indirect;

Nivelul 3: Utilizarea tehnicilor de evaluare, care au un efect semnificativ asupra valorii juste înregistrate care nu se bazează pe date de piață observabile. Pentru a ajunge la valoarea justă pentru elementele din acest nivel, Banca folosește publicații din industrie și alte materiale din industrie, cu date relevante privind prețurile.

ORIENTAT
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

27. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă o analiză a instrumentelor financiare înregistrate la valoarea justă în funcție de nivelul ierarhic al valorii juste:

	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total
(în mii lei moldovenești)				
31 decembrie 2023				
Active financiare				
Activele evaluate la FV pe o bază recurentă				
Bonuri de trezorerie emise de Ministerul de Finanțe	-	1,644	-	1,644
Investiții de capitaluri proprii la FVPL	-	-	1,031	1,031
Alte active financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă pe o bază recurentă				
Plasamente la Banca Centrală	6,387,232	-	-	6,387,232
Credite și avansuri acordate băncilor	2,367,467	-	-	2,367,467
Instrumente de datorie la cost amortizat	-	4,301,424	-	4,301,424
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	6,807,395	6,807,395
	8,754,699	4,303,068	6,808,426	19,866,193
Datorii financiare				
Datorii față de bănci	-	-	3,448	3,448
Împrumuturi de la IFI	-	1,397,453	-	1,397,453
Datorii față de clienți	-	-	17,166,384	17,166,384
	-	1,397,453	17,169,832	18,567,285
	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total

(în mii lei moldovenești)

31 decembrie 2022

Active financiare

Activele evaluate la FV pe o bază recurentă

Bonuri de trezorerie emise de Ministerul de Finanțe	-	1,552	-	1,552
Investiții de capitaluri proprii la FVPL	-	-	1,031	1,031

Alte active financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă pe o bază recurentă

Plasamente la Banca Centrală	6,807,269	-	-	6,807,269
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	-	-	898,300
Instrumente de datorie la cost amortizat	-	2,281,572	-	2,281,572
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	7,741,716	7,741,716
	7,705,569	2,283,124	7,742,747	17,731,440

Datorii financiare

Datorii față de bănci	-	-	410,523	410,523
Împrumuturi de la IFI	-	1,731,279	-	1,731,279
Datorii față de clienți	-	-	13,677,257	13,677,257
	-	1,731,279	14,087,779	15,819,058

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

27. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

27.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste (continuare)

În tabelul de mai jos sunt stabilite clasificările Băncii pentru fiecare categorie de active și obligații financiare, precum și valorile lor juste:

	2023		2022	
	Suma totală	Valoarea justă	Suma totală	Valoarea justă
(În mii lei moldovenești)				
Active financiare				
Plasamente la Banca Centrală	6,387,232	6,387,232	6,807,269	6,807,269
Credite și avansuri acordate băncilor	2,367,467	2,367,467	898,300	898,300
Instrumente de datorie la cost amortizat	4,376,648	4,301,424	2,162,209	2,281,572
Credite și avansuri acordate clienților	7,183,306	6,807,395	8,165,102	7,741,716
	20,314,653	19,863,518	18,032,880	17,728,857
Datorii financiare				
Datorii față de bănci	3,448	3,448	410,522	410,522
Împrumuturi de la IFI	1,377,673	1,397,453	1,730,929	1,731,279
Datorii față de clienți	16,683,780	17,166,384	13,493,021	13,677,257
	18,064,901	18,567,285	15,634,472	15,819,058

În 2023 și 2022 nu a fost efectuată nici o reclasificare între categorii de active financiare și datorii financiare.

Ukrainian Commercial Bank
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului

28.1 Introducere și prezentare generală

Cele mai importante tipuri de riscuri financiare la care este expusă Banca sunt:

- Riscul de credit;
- Riscul de lichiditate;
- Riscul ratei dobânzii;
- Riscul operațional;
- Riscul valutar.

Această notă prezintă informații cu privire la expunerea Băncii la fiecare din riscurile specificate mai sus, obiectivele Băncii, politicile și procesele de măsurare, gestionare a riscurilor, precum și administrarea capitalului.

Mediul de afaceri și riscul de țară

Activitatea Băncii este supusă riscului de țară care implică riscurile economice, politice și sociale inerente desfășurării activității de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ repercusiunile politicilor adoptate de către guvern, condițiile economice, introducerea unor impozite și regulamente suplimentare sau modificarea celor în vigoare, fluctuațiile cursurilor valutare și impunerea unor norme privind drepturile contractuale. Rapoartele financiare anexate reflectă evaluarea de către conducere a impactului mediului de afaceri asupra activității operaționale și poziției financiare a Băncii. Evoluția mediului de afaceri poate să difere în viitor de evaluarea actuală a conducerii și este greu de estimat impactul pe care l-ar avea diferența dintre mediul de afaceri actual și evoluția acestuia de viitor asupra activității și poziției financiare a Băncii.

Cadrul general de management al riscului

Consiliul Băncii poartă responsabilitate integrală pentru stabilirea și supravegherea cadrului general de management al riscului. Consiliul Băncii a constituit Comitetul de Administrare a Riscului, Comitetul privind Gestionarea Activelor și Pasivelor, Comitetul de Audit, Comitetul de credit și Comitetul privind Riscul Operațional, Comitetului de Monitorizare a Riscului de Credit Corporate/ Retail care sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor Grupului de management al riscului relevante domeniilor specificate. Toate comitetele raportează în mod regulat Consiliul Băncii despre activitățile efectuate.

Politicile Băncii de management a riscului sunt stabilite astfel ca să identifice și să analizeze riscurile suportate de Bancă, să stabilească limitele de risc și controalele corespunzătoare, și să monitorizeze riscurile și respectarea limitelor. Politicile și sistemele de management a riscului sunt revizuite în mod regulat astfel încât să reflecte modificările condițiilor de piață, produse și servicii oferite. Utilizând standardele și procedurile sale de instruire și management, stabilite la nivelul OTP Group, Banca are ca scop să dezvolte un mediu disciplinat și constructiv în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

28.2 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul apariției unei pierderi financiare a Băncii în cazurile în care clientul sau contrapartea implicate în tranzacțiile aferente instrumentelor financiare nu-și onorează obligațiile contractuale și apare în primul rând din creditele și creanțele băncii acordate clienților și altor bănci și hârtii de valoare investiționale. De asemenea banca se expune la riscul de credit în cazul în care acționează ca intermediar din numele clienților sau a altor părți terțe sau emite garanții. Divizia de Risk a Băncii gestionează și controlează riscul de credit având o matrice complexă de competențe individuale, monitorizând evoluția indicatorilor de risk pe segmentele de piață și produse, prin stabilirea unor limite asupra ponderii portofoliului concentrat pe industrii și prin monitorizarea expunerilor în raport cu astfel de limite.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

Banca a stabilit un proces de revizuire a calității portofoliului de credite pentru a asigura identificarea timpurie a posibilelor modificări privind solvabilitatea contrapărților, inclusiv efectuarea revizuirilor permanente ale garanțiilor. Nivelul riscului de contrapartidă este stabilit prin utilizarea unui sistem de clasificare a riscului de credit, care atribuie fiecărei contrapartide un rating al riscului. Ratingurile de risc sunt supuse unor revizuii periodice. Procesul de revizuire a calității creditelor are ca scop să dea băncii posibilitatea de evaluare a pierderilor potențiale cauzate de riscurile la care este expusă banca și totodată să ia măsuri de corectare.

Banca are, de asemenea, un sistem de avertizare timpurie (EWS), care reprezintă un mecanism ce analizează și transformă informațiile în semnale pentru a identifica riscul într-un stadiu incipient. De asemenea, are scopul de a lua măsuri eficiente în cazul semnalizării EWS și de a împiedica clienții să treacă în statutul de default. Procesul de monitorizare bazat pe EWS asigură identificarea eficientă și promptă a debitorilor cu risc ridicat.

28.2.1 Evaluarea pierderilor

Referințele de mai jos arată unde este prezentată în prezentul raport abordarea Băncii în materie de evaluare și măsurare a deprecierii. Acestea trebuie citite împreună cu Politicile contabile semnificative.

- Definiția Băncii și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii (Nota 28.2.2);
- O explicație a sistemului de clasificare internă și coeficientului PD a băncii (Nota 28.2.3);
- Modul în care Banca definește, calculează și monitorizează probabilitatea de nerambursare, expunerile în "Default" și pierderile în caz de nerambursare (notele 28.2.4 și 28.2.5);
- Atunci când Banca consideră că a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit al unei expuneri (Nota 28.2.6);
- Politica de segmentare a activelor financiare a băncii în cazul abordării colective de evaluare a pierderilor așteptate (Notă: 28.2.7);
- Detaliile calculelor aferente pierderilor la credite estimate pentru expunerile aflate în etapele 1, 2 și 3 (Notă: 2.5.9.1 (ii)).

În scopuri contabile, Banca utilizează un model de pierderi la credite așteptate pentru identificarea pierderilor din activele financiare (Nota 2.5.9.1 (ii)).

În funcție de factorii de mai jos, Banca calculează plățile pierderilor la credite așteptate fie pe bază colectivă, fie individuală.

28.2.2 Definiția și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii

O expunere este considerată în „Default” și, prin urmare, clasificată în Stadiul 3 (depreciat de credit) în toate cazurile în care împrumutatul depășește 90 de zile consecutive de întârziere cu privire la orice obligație de credit semnificativă.

În cazul segmentului Retail pragul de semnificație este definit ca:

- Pragul absolut: 100 EUR (echivalent la cursul de schimb al BNM) și
- Pragul relativ: raportul dintre datoriile totale restante ale clientului și expunerea actuală care depășește valoarea de 1% din totalul expunerilor bilanțiere (în cazul facilităților de credit / liniilor de credit de tip Revolving (ex. overdraftul) ar însemna valoarea contractuală).

În cazul segmentului Non-Retail pragul de semnificație este definit ca:

- Pragul absolut: 500 EUR (echivalent la cursul de schimb al BNM); și
- Pragul relativ: raportul dintre datoriile totale restante ale clientului și expunerea actuală care depășește valoarea de 1% din totalul expunerilor bilanțiere ale clientului (în cazul facilităților de credit / liniilor de credit de tip Revolving (ex. overdraftul) ar însemna valoarea contractuală).

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.2 Definiția și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii (continuare)

În vederea identificării dacă un client este în incapacitate de plată, în procesul evaluării calitative, Banca va analiza diferite situații care determină incapacitatea de onorare a obligațiunilor. În cazul în care apar astfel de situații, Banca analizează cu atenție dacă evenimentele ar trebui să aibă ca rezultat clasificarea clientului ca fiind incapabil de a-și onora obligațiunile, urmînd a fi evaluat ca Etapa 3 pentru ECL sau dacă Etapa 2 este adecvată.

Astfel de evenimente includ:

- Identificarea unui eveniment de risc care ar putea apărea în urma nerecuperării parțiale, fie totale a sumelor datorate de contrapartidă conform contractul inițial (indiferent de suficiența Garanțiilor sau de existența unui Garant), cauza fiind deteriorarea semnificativă a situației financiare a debitorului; depășirea limitelor stabilite asupra indicatorilor menționați mai jos poate fi folosită ca cauză a clasificării expunerii în "default". Totuși banca nu se va baza doar pe valoarea indicatorilor respectivi și va fi efectuată o analiză individuală pentru a evalua situația financiară a contrapărții și necesitatea transferului în Etapa 3.
- Contrapartida este supusă unor proceduri legale privind dificultățile administrative ale societății (numirea unui administrator special, confiscarea, lichidarea prin hotărâre judecătorească, citarea la o instanță internațională etc.) sau unor condiții asemănătoare impuse de legislație.
- Identificarea situațiilor care necesită un acord de restructurare pentru expunerile deja clasificate "forborne" (orice situație / eveniment care are ca rezultat restructurarea creditelor) (cu excepția cazurilor de "renegociere comercială": credite pentru clienți performanți (sănătoși) pentru care banca din motive comerciale este de acord să modifice condițiile stipulate în Acordul de împrumut inițial) generează reclasificarea inevitabilă a expunerii în "default".
- Apariția oricărei situații definite în contractul de credit drept eveniment de neexecutare, cum ar fi încălcarea unor angajamente (covenants) nerenunțate de Bancă.
- Împrumutul este expus spre vânzare înregistrînd o pierdere economică semnificativă.
- Alte evenimente care ar putea denclanșa o situație ce ar duce la insolvabilitate (bazat pe opinia expert): informații din surse publice, încălcarea unor legi importante pentru alte facilități de împrumut care au fost finanțate de alte bănci/instituții bancare / financiare etc.

Este în competența Băncii de a considera un instrument / expunere financiară ca fiind "vindecată" și, prin urmare, reclasificată din Etapa 3 atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile de mai sus, ceea ce înseamnă în special că toate plățile întârziate au fost plătite. Decizia de a clasifica un activ în Etapa 2 sau Etapa 1 după vindecare depinde de ratingul de creditare actualizat, în momentul vindecării, și dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit în comparație cu recunoașterea inițială. Perioada de vindecare pentru împrumuturile "forborne" este de 12 luni după orice perioade de grație acordată după evenimentul de restructurare. Perioada de probă pentru neplată este de 3 luni, iar pentru performante este de 24 de luni, dacă sunt îndeplinite toate criteriile necesare.

Banca monitorizează continuu orice cerință specifică a sectorului / BASEL / EBA / OTP Group privind clasificarea creditelor în categoriile de risc pentru a aplica cele mai bune practici de piață.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Departamentul de Risc al Băncii utilizează modelele interne de rating. Banca dispune de modele separate pentru portofoliile sale cheie în care clienții săi sunt evaluați. Următoarele portofolii sunt monitorizate:

NON-RETAIL:

MLE

Această categorie include împrumuturile acordate clienților corporativi cu cifra de afaceri mai mare de 100 milioane MDL și companiile transnaționale și întreprinderile mici și mijlocii cu cifra de afaceri cuprinsă între 30 și 100 milioane lei, bănci și suverane, inclusiv portofoliul de titluri de stat.

Pentru MLE-uri, debitorii sunt evaluați de către specialiștii Băncii în analiza și evaluarea riscului de credit. Evaluarea riscului de credit se bazează pe un model de creditare care ia în considerare diverși factori cantitativi și calitativi privind informațiile istorice, curente și prospective, cum ar fi:

- Informații financiare istorice, împreună cu previziunile și bugetele pregătite de client: rezultatele obținute și cele așteptate, indicatorii de solvabilitate, indicatorii de lichiditate și orice alte rapoarte relevante pentru măsurarea performanței financiare a clientului. Unii dintre acești indicatori sunt specificați în angajamentele cu clienții și, prin urmare, sunt măsurați cu o atenție sporită;
- Orice informații disponibile publicului despre clienți de la părțile externe. Acestea includ valori ale ratingurilor externe emise de agențiile de rating, rapoarte independente ale analiștilor sau comunicate de presă și articole;
- Prezența cazurilor juridice, statutul acestora la data evaluării;
- Dacă împrumutul este securizat sau negarantat;
- Existența indicatorului de restructurare / non-restructurare;
- Orice alte informații susținute în mod obiectiv cu privire la calitatea și abilitățile conducerii clientului relevante pentru performanța companiei: proces de insolvență.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERFORD & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Clasificarea împrumuturilor NON-RETAIL în etape de risc

Stadiul 1 (S1) - expunerile contrapartidelor care nu se află în stadiul 2 sau 3, în mod regulat, are o scadență de maximum 10 zile în ultimele șase luni. În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au un rating de:

- a. S1 Nici restant, nici depreciat - când valoarea DPD este de 0 zile
- b. S1 Restant, dar nedepreciat - când valoarea DPD este de până la 10 de zile în ultimele șase luni.

Stadiul 2 (S2) - expunerile care prezintă semne de deteriorare semnificativă a riscului de credit din momentul acordării. Factorii declanșatori considerați de Bancă pentru identificarea deteriorării riscului de credit a contrapartidei care urmează să fie mutată de la Stadiul 1 la Stadiul 2 sunt:

- Lista de urmărire Flag WL2;
- Plăți restante de peste 30 de zile;
- Plăți restante de peste 10 zile în ultimele 6 luni;
- Credite restructurate în perioada de proba (cele migrate de la S3 la S2);
- Împrumuturi restructurate în calitate de scutite performante;
- Împrumuturi restructurate ca fiind în stare de nerambursare;
- Rating 8 sau 9;
- Alți factori calitativi luați în considerare, cum ar fi deteriorarea situației financiare, încălcarea acordurilor etc.

În conformitate cu ratingul intern, aceste expuneri au ratingul de S2 "Restant, dar nu este depreciat" – atunci când coeficientul DPD este mai mare de 10 zile în ultimele șase luni.

Stadiul 3 – expuneri care sunt în „implicit”, așa cum este detaliat în Nota 28.2.4. Conform ratingului intern, aceste expuneri au ratingul „depreciat”.

RETAIL:

Consum

Creditele de consum cuprind împrumuturi personale, carduri de credit, overdraft-uri și credite comerciale mai puțin complexe. Aceste produse sunt evaluate în scopul calcului pierderilor din credite așteptate utilizând indicatori mai puțin complexi, principalul fiind determinat de zilele restanță înregistrate.

Credit ipotecar

Creditele ipotecare includ împrumuturi acordate persoanelor fizice pentru finanțarea unui credit ipotecar. Aceste produse sunt evaluate în scopul calcului pierderilor din credite așteptate utilizând indicatori mai puțin complexi, principalul fiind determinat de zilele restanță înregistrate.

MSE

MSE-urile se conformează împrumuturilor mai puțin complexe pentru întreprinderile mici. Aceste produse sunt evaluate utilizând indicatori de risc similare MLE-urilor.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Clasificarea împrumuturilor RETAIL în etape de risc

Etapa 1 (S1) - expunerile contrapartidelor care nu sunt în S2 sau S3, au un termen maxim de 10 zile de întârziere la plata ratelor. În cadrul evaluării interne, aceste expuneri au ratingul de:

- a. S1 Nici restante nici depreciate - când valoarea DPD este de 0 zile;
- b. S1 Restante, dar nedepreciate - când valoarea DPD este de până la 10 de zile în ultimele șase luni.

Etapa 2 (S2) – expunerile care prezintă semne de deteriorare semnificativă a riscului de credit din momentul acordării. Alți factori declanșatori considerați de Bancă pentru identificarea deteriorării riscului de credit a contrapartidei care urmează să fie mutată de la Etapa 1 la Etapa 2 sunt:

- Plăți restante de peste 30 de zile;
- Credite restructurate în perioada de probă (cele care au migrat de la S3 la S2);
- LTV > 125% pentru produsele ipotecare;
- DTI > 60% pentru creditele de consum;
- Credite restructurate ca performante "forborne";
- Plăți restante mai mari de 10 de zile cel puțin o dată în ultimele 6 luni.
- Credite ipotecare cu dobândă variabilă: (i) pentru care gradul de îndatorare estimat după modificarea ratei dobânzii din septembrie 2022 depășește limitele reglementate de BNM - 40% (clienți cu venituri sub 19,800 lei) și 55% (clienți cu venituri de peste 19,800 lei) și (ii) acordate persoanelor fizice din categoria PRO ale căror venituri nu sunt de natură oficială și au fost estimate conform microtehnologiei.

În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul S2 „Trecut, dar nu este depreciat” - atunci când coeficientul DPD este mai mare de 10 de zile în ultimele șase luni.

Etapa 3 (S3) - expunerile care se află în "default", așa cum este detaliat în Nota 28.2.4. În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul "împrumuturi și valori mobiliare depreciate". În mod specific, următorii indicatori de default sunt monitorizați (lista nu se limitează la aceștia):

- Restanțe la plata creditului mai mult de 90 zile consecutive care sunt mai mari de pragul de materialitate;
- Credite restructurate;
- A fost inițiată procedura de recuperare forțată;
- Decesul debitorului;
- Eveniment de Fraudă.

28.2.4 Expunerea la default

Expunerea la default (EAD) reprezintă valoarea contabilă brută a instrumentelor financiare care fac obiectul calculului deprecierei și este egală cu expunerea curentă, inclusiv partea trasă (care corespunde principalului contabil în bilanț) și partea netrasă (corespunzătoare off-balance-ului coloana ajustată cu CCF) la care se pot aplica coeficienți de ajustare în funcție de scadența reziduală (integrată în rata de provizionare).

Pentru a calcula EAD pentru un împrumut de Etapa 1, Banca evaluează posibilele evenimente de nerambursare în termen de 12 luni pentru calculul pierderii din credit așteptate timp de 12 luni. Cu toate acestea, în cazul în care un împrumut de Etapa 1 care se estimează a intra în default în termen de 12 luni de la data bilanțului și care apoi să se vinde ca ulterior să fie clasificat default din nou, se iau în considerare toate evenimentele de nerambursare estimate. Pentru Etapa 2 și Etapa 3, evenimentul de clasificare a expunerii în default este luat în considerare pe durata de viață a instrumentelor.

ANEXA 18 - INFORMAȚII FINANCIARE
ERNST & YOUNG
 Signat: _____
 Data: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.4 Expunerea la default (continuare)

Banca determină EAD prin modelarea diverselor scenarii și rezultatelor aferente valorii expunerii în diferite momente în timp. Coeficienții PD conform IFRS 9 sunt estimați în baza rezultatelor modelate de Bancă conform scenariilor economic pe baza rezultatelor modelelor Băncii.

Banca determină EAD prin modelarea diverselor scenarii și rezultatelor aferente valorii expunerii în diferite momente în timp. Coeficienții PD conform IFRS 9 sunt estimați în baza rezultatelor modelate de Bancă conform scenariilor economic pe baza rezultatelor modelelor Băncii.

Modelele coeficienților PD se bazează pe o abordare în două etape:

- Construcția curbei marginale a TTC coeficientul PD pentru fiecare grup omogen; Calculul se bazează pe numărul de evenimente de default trimestrial din perioadă începând cu 01/01/2012. Rata de supraviețuire este ignorată, ceea ce înseamnă că orice eveniment identificat în perioadă de observație a fost inclus în calculul PD, chiar dacă la data de raportare performanța clientului s-a îmbunătățit și expunerea nu mai este clasificată ca fiind în default.
- Ajustarea curbei TTC a coeficientului PD ținând cont de situația actuală și de impactul informațiilor prospective.

Coeficientul PD în 12 luni este aplicat pentru calculul ECL în 12 luni.

28.2.5 Pierdere în caz de nerambursare/default

Coeficientul LGD (pierdere în caz de nerambursare) utilizat pentru calculul pierderilor din credit așteptate în contextul IFRS9 se bazează pe modelul coeficientului LGD intern, care utilizează recuperări istorice ajustate cu un coeficient perspectivă calculat.

28.2.6 Majorare semnificativă a riscului de credit

Banca monitorizează în mod continuu toate activele care fac obiectul pierderilor din credit așteptate. Pentru a determina dacă unui instrument sau unui portofoliu de instrumente este aplicată abordarea de calcul a ECL în 12 luni sau LTECL, Banca evaluează dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială.

Banca aplică metode cantitative și calitative pentru identificarea unei creșteri semnificative a riscului de credit pentru un activ, cum ar fi includerea unui client în lista clienților monitorizați, sau expunerea a fost clasificată "forborne". În anumite cazuri, Banca poate considera, de asemenea, că evenimentele explicate în Nota 28.2 reprezintă o creștere semnificativă a riscului de credit, spre deosebire de un default. Indiferent de modificarea ratingului de credit, în cazul în care plățile contractuale sunt în întârziere mai mari de 30 de zile după expirarea termenului sau mai mult de 10 zile în ultimele 6 luni, se consideră că riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Pentru 2023, un declanșator suplimentar pentru migrarea în etapa 2 a fost considerat clienții MSE, a căror activitate principală este cultivarea cerealelor, fiind grav afectată de condițiile climatice și de circumstanțele macroeconomice induse de conflictul din Ucraina.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.7 Gruparea activelor financiare evaluate pe bază colectivă

După cum se explică în notele 28.2.1 și 2.5.1.9.1, în funcție de factorii de mai jos, Banca calculează ECL-uri pe o bază colectivă sau individuală.

Evaluarea deprecierii pe bază individuală

Clasele de active în care Banca calculează pierderi din credit așteptate pe o bază individuală includ activele de la Etapa 3, cu excepția activelor negarantate și celor garantate colectiv.

Evaluarea deprecierii pe bază colectivă

Banca a clasificat portofoliul de credite în câteva grupuri omogene:

MLE-uri

Această categorie include împrumuturile acordate clienților corporativi cu o cifră de afaceri de peste 100 de milioane MDL și companiilor transnaționale și întreprinderilor mici și mijlocii cu cifră de afaceri cuprinsă între 30 și 100 de milioane MDL, băncilor și societăților financiare, inclusiv portofoliul de valori mobiliare de stat.

Credite de consum

Creditele de consum cuprind împrumuturile personale, cardurile de credit și overdraft-urile și împrumuturile pentru întreprinderile mici.

Credite ipotecare

Creditele ipotecare includ împrumuturile acordate persoanelor fizice pentru finanțarea unei ipoteci.

MSE-uri

Cuprinde împrumuturile acordate întreprinderilor mici cu afaceri mai puțin complexe.

Clasele de active în care Banca calculează pierderile din credit așteptate pe bază colectivă includ:

- Active performante (Etapa 1 și 2) din toate segmentele;
- Active S3 din portofolii negarantate;
- Active S3 din portofoliul securizat (de obicei împrumuturi forborne sau expuneri nesemnificative).

FOR IDENTITY OF THE COMPANY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

(i) Analiza coeficienților pentru calculul ECL în baza scenariilor economice

Calculul de ECL al Băncii reflectă o sumă imparțială și ponderată în funcție de probabilitate, care este determinată prin evaluarea gamei de rezultate posibile. Modelul ia în considerare informații rezonabile și acceptabile despre evenimentele trecute, condițiile actuale și previziunile rezonabile și sustenabile ale condițiilor economice viitoare atunci când măsoară ECL.

Principalele aspecte macroeconomice

Economia moldovenească este în curs de redresare treptată după recesiunea profundă din 2022, cauzată de prețul gazelor, inflație și șocul ratei dobânzii. Poziția geografică, legăturile comerciale, dependența ridicată de energia rusă și tensiunile geopolitice locale au făcut ca Moldova să fie puternic expusă la război și la consecințele acestuia.

2022: recesiune de 6% din cauza creșterii galopante a prețurilor la gaze, a inflației (34%), a ratelor dobânzilor (de la 2,65% la 21,5%), a crizei creditelor, a scăderii salariilor reale și a recoltei slabe.

2023: Mediul s-a îmbunătățit drastic: prețul gazelor a scăzut, inflația s-a prăbușit (de la 35% la 4,2%), salariile reale cresc, rata de bază a fost redusă la 4,75%, iar cererea de credite a revenit. A început redresarea, dar aceasta a rămas fragilă. Este nevoie de o recoltă foarte bună pentru a ajunge la o rată de creștere anuală pozitivă în 2023.

2024-2026: Ne așteptăm ca Moldova să reaccelereze până la rata de creștere potențială de aproximativ 4%. Ratele dobânzilor vor fi majorate de la nivelul actual foarte scăzut, care se potrivește cu recesiunea și dezinflația rapidă. Deficitul a crescut în 2023, iar poziția externă rămâne fragilă și necesită un sprijin extern continuu din partea FMI și a UE.

Principalele riscuri

- Riscuri geopolitice - războiul din Ucraina, conflictul transnistrian;
- Riscuri politice - un guvern pro-occidental care dorește să adere la UE și totuși influența puternică a Rusiei și expunerea la energia rusă reprezintă o combinație periculoasă;
- Riscurile de finanțare și de curs de schimb: Atât C/A, cât și deficitul bugetar sunt ridicate, iar finanțarea este o problemă serioasă în regiune, ceea ce ar putea duce la deprecierea leului moldovenesc.

Pentru calculul de ECL sunt utilizate trei scenarii

1. Scenariul optimist - creșterea economică a Republicii Moldova se reaccelerează rapid până la o creștere de 5,5% din PIB în 2024.
2. Scenariul de prognoză - Creștere economică moderată, cu o creștere de 4,4% din PIB în 2024.
3. Scenariul de stres - PIB-ul Moldovei încă în zona negativă în 2024, de -3,2%.

Parametrii principali ai scenariului sunt incluși în tabelul de mai jos:

Produs intern brut (PIB), creștere anuală (preț real)	Rata atribuită	2024 T1	2024 T2	2024 T3	2024 T4	2025 T1	2025 T2	2025 T3	2025 T4	2026 T1	2026 T2	2026 T3	2026 T4
Prognoză	10%	6.20%	7.60%	4.50%	3.60%	4.30%	4.80%	5.00%	5.10%	4.90%	4.80%	4.60%	4.50%
Stres ușor	70%	0.30%	1.20%	5.00%	6.90%	2.00%	0.50%	1.80%	3.00%	4.30%	5.10%	5.10%	4.80%
Stres sever	20%	5.50%	6.60%	3.30%	2.30%	3.30%	3.90%	4.10%	4.10%	4.10%	4.10%	4.10%	4.10%

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

(ii) Analiza sensibilității ECL la modificarea coeficienților

Banca a elaborat patru scenarii pentru analiza de sensibilitate, două din care sunt bazate pe creșterea/descrășterea cu 500 de puncte de bază la coeficientul PD (probabilitatea de nerambursare), în timp ce LGD rămâne același, iar ultimele două se bazează pe creșterea/scăderea LGD cu 1000 de puncte de bază, în timp ce PD rămâne același.

Analiza de sensibilitate pentru anul 2023 este prezentată în tabelele de mai jos:

	Provizion Total 2023 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
Retail	203,380	+ 500 bps	337,078	133,698	66%
		- 500 bps	154,848	(48,532)	-24%
Non Retail	174,896	+ 500 bps	400,670	225,774	129%
		- 500 bps	124,436	(50,460)	-29%
	378,276				

	Provizion Total 2023 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
Retail	203,380	+ 1000 bps	246,633	43,253	21%
		- 1000 bps	185,333	(18,046)	-9%
Non Retail	174,896	+ 1000 bps	218,320	43,424	25%
		- 1000 bps	170,516	(4,380)	-3%
	378,276				

FURNIZAT DE ERNST & YOUNG
 Signed: _____
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

Analiza de sensibilitate pentru anul 2022 este prezentată în tabelele de mai jos:

	Provizion Total 2022 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
		+ 500 bps	439,035	147,226	50%
Retail	291,809	- 500 bps	217,424	(74,385)	-25%
		+ 500 bps	555,451	228,284	70%
Non Retail	327,167	- 500 bps	191,053	(136,114)	-42%
	618,976				
	Provizion Total 2022 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Sca derea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
		+ 1000 bps	344,478	52,669	18%
Retail	291,809	- 1000 bps	264,064	(27,745)	-10%
		+ 1000 bps	366,008	38,841	12%
Non Retail	327,167	- 1000 bps	296,316	(30,851)	-9%
	618,976				

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/24.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.9 Prezentare generală a împrumuturilor restructurare și renegociate

Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă brută a activelor financiare modificate anterior pentru care metoda de evaluare a provizioanelor aferente pierderilor estimate s-a schimbat la 12mECL pe parcursul perioadei:

	31 decembrie 2023		31 decembrie 2022	
	Valoarea contabilă brută	Pierdere din credit așteptată aferentă	Valoarea contabilă brută	Pierdere din credit așteptată aferentă
Facilități care s-au vindecat de la modificare și sunt acum măsurate folosind 12mECL (Etapa 1)	1,522	22	1,321	(29)
Facilități care s-au reîntors la (etapa 2/3) LTECL-uri care s-au vindecat odată	365	55	2,824	(1,190)

Valoarea de bilanț după clasa de active financiare pentru care termenele au fost restructurate la 31 decembrie 2023 și 2022 este analizată mai jos:

Credite Renegociate	31 decembrie 2023	Din care: renegociate în 2023	31 decembrie 2022	Din care: renegociate în 2022
(In mii lei moldovenești)				
Credite și avansuri acordate clienților Performante				
MLE	11,506	-	44,249	39,917
Credite de consum	6,563	6,360	1,376	727
Credite imobiliare	2,693	1,700	3,187	719
MSE	17,273	12,849	21,836	11,299
Leasing	-	-	731	-
	38,035	20,909	71,379	52,662
Neperformante				
MLE	11,049	-	11,566	-
Credite de consum	1,275	994	1,033	-
Credite imobiliare	2,182	-	3,191	-
MSE	16,031	7,031	19,415	7,091
Leasing	1,330	860	1,841	1,048
	31,867	8,885	37,046	8,139

Preluat de la:
 Signed:
 Date: 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare

Principalele concentrări ale riscului de credit rezultă în funcție de locație și de tipul de client în ceea ce privește investițiile, împrumuturile și avansurile și garanțiile emise de Bancă. Banca nu are o expunere semnificativă față de niciun client sau contraparte individuală. Activitățile de creditare ale Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Capacitatea împrumutaților de a-și rambursa datoriile depinde de o serie de factori, inclusiv de bunăstarea financiară generală a împrumutatului și de economia Republicii Moldova. Portofoliul de credite cuprinde împrumuturi către aproximativ 3,974 de persoane juridice (2022: 3,748) și 68,264 de persoane fizice (2022: 83,018), dintre care 378 de persoane juridice și 27,314 persoane fizice au doar descoperiri neautorizate.

Expunerea maximă a creditului în sold față de orice client sau contraparte din portofoliul de credite la 31 decembrie 2023 era de MDL'000 177,034 (2022: MDL'000 196,694).

La 31 decembrie 2023, zece credite brute majore au o expunere totală în sold de MDL'000 925,639 (31 decembrie 2022: MDL'000 1,269,004).

Expunerea maximă la riscul de credit

În tabelul de mai jos este prezentat expunerea maximă la riscul de credit pentru componentele de bilanț. Expunerea maximă este prezentată netă de ECL, înainte de efectul de reducere prin intermediul master netting și contractelor de gaj.

	Note	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)			
Plasamente la Banca Centrală	13	6,387,232	6,233,016
Credite și avansuri acordate băncilor	14	2,367,469	898,252
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	4,376,648	2,162,209
Credite și avansuri acordate clienților	15	6,959,188	7,919,092
Leasing	15	224,118	246,010
Alte active		66,524	75,457
Total		20,381,179	17,534,036
Angajamente	25	1,961,085	1,138,347
Total expunere la riscul de credit		22,342,264	18,672,383

FOR INFORMATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

Analiza industriei

Banca monitorizează riscul de concentrare în funcție de sector și de locația geografică.

O analiză a concentrațiilor riscului de credit expunerea bruta la 31 decembrie 2023 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(în mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	1,506,643	-
Banca Centrală	-	-	6,391,569	2,902,463	-
Bănci	-	-	2,370,587	-	-
Persoane fizice	3,011,254	-	-	-	-
Clienți	4,319,825	230,502	-	-	-
Conturi	-	-	-	-	1,031
Persoane fizice	44,492	20	-	-	-
Clienți	1,942,214	526	-	-	-
	9,317,785	231,048	8,762,156	4,409,106	1,031
Concentrarea					
Moldova	8,436,086	231,048	6,391,569	4,409,106	1,031
CSI ¹	125,887	-	11,804	-	-
UE	190,394	-	2,307,750	-	-
SUA	14,134	-	51,033	-	-
Alte	551,284	-	-	-	-
	9,317,785	231,048	8,762,156	4,409,106	1,031
Minus Alocări pentru	(398,033)	(6,384)	(7,457)	(32,458)	-
	8,919,752	224,664	8,754,699	4,376,648	1,031

¹ CSI - Comunitatea Statelor Independente, asociere liberă a statelor suverane care a fost formată în 1991 de Rusia și alte 11 republici care erau anterior parte a Uniunii Sovietice..

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

Analiza industriei (continuare)

O analiză a concentrațiilor riscului de credit expunerea bruta la 31 decembrie 2022 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(În mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	993,664	-
Banca Centrală	-	-	6,251,739	1,203,231	-
Bănci	-	-	-	-	-
Persoane fizice	-	-	902,673	-	-
Clienți	3,756,356	-	-	-	-
Conturi	4,745,196	256,113	-	-	1,031
Persoane fizice	95,029	-	-	-	-
Clienți	1,068,906	825	-	-	-
	9,665,487	256,938	7,154,412	2,196,895	1,031
Concentrarea					
Moldova	9,043,622	256,938	6,251,739	2,196,895	1,031
CSI	2,593	-	18,106	-	-
UE	422,608	-	875,757	-	-
SUA	-	-	8,810	-	-
Alte	196,662	-	-	-	-
	9,665,485	256,938	7,154,412	2,196,895	1,031
Minus Alocări pentru	(608,857)	(10,119)	(23,144)	(34,686)	-
	9,056,628	246,819	7,131,268	2,162,209	1,031

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a concentrațiilor de ECL la 31 decembrie 2023 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(În mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	32,118	-
Banca Centrală	-	-	4,337	340	-
Bănci comerciale	-	-	3,120	-	-
Persoane fizice	159,540	-	-	-	-
Clienți corporativi	212,352	6,384	-	-	-
Conturi	-	-	-	-	-
Persoane fizice	530	-	-	-	-
Clienți corporativi	25,611	6	-	-	-
	398,033	6,390	7,457	32,458	-
Concentrarea după					
Moldova	383,156	6,390	4,337	32,458	-
CSI	3,749	-	3,023	-	-
UE	991	-	67	-	-
SUA	23	-	30	-	-
Alte	10,114	-	-	-	-
	398,033	6,390	7,457	32,458	-

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24.....

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a concentrațiilor de ECL la 31 decembrie 2022 este prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Leasing	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(În mii lei moldovenești)					
Concentrarea după sectoare					
Stat	-	-	-	34,158	-
Banca Centrală	-	-	18,723	528	-
Bănci comerciale	-	-	4,421	-	-
Persoane fizice	291,856	-	-	-	-
Clienți corporativi	290,604	10,103	-	-	-
Conturi	-	-	-	-	-
Persoane fizice	2,292	-	-	-	-
Clienți corporativi	24,105	16	-	-	-
	608,857	10,119	23,144	34,686	-
Concentrarea după					
Moldova	597,910	10,119	18,723	34,686	-
CSI	355	-	494	-	-
UE	5,481	-	3,883	-	-
SUA	-	-	44	-	-
Alte	5,111	-	-	-	-
	608,857	10,119	23,144	34,686	-

FOR IDENTIFICATION ONLY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

Analiza pe termene a creditelor, divizate pe clase de active financiare la 31 decembrie 2023 și 2022 este prezentată mai jos:

(în mii lei moldovenești)	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Total	
	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	31 și 60 zile	61 și 90 zile	Mai puțin de 30 zile	31 și 60 zile	61 și 90 zile		Mai mult de 91 zile
31-Dec-23											
Credite și avansuri acordate clienților											
MLE	3,274,009	265,619	65,146	24,374	2328	-	18	523	-	-	154,673
Consum	827,484	38,353	129,774	37,161	8,868	2,246	7,981	4,652	2,998	22,063	22,063
Ipotecare	1,450,863	57,836	299,019	50,761	5,445	2370	-	3,885	9,463	29,408	29,408
MSE	282,063	7,067	161,180	17,291	11,270	739	306	2,186	7,090	35,174	35,174
Total Credite și avansuri acordate clienților	5,834,419	368,875	655,119	129,587	27,911	5,355	8,305	10,723	19,551	241,318	241,318
Leasing	207,184	1540	12,300	5240	-	-	-	95	1066	2702	2702
Total Credite și avansuri acordate clienților și Leasing	6,041,603	370,415	667,419	134,827	27,911	5,355	8,305	10,818	20,617	244,020	244,020
31-Dec-22											
Credite și avansuri acordate clienților											
MLE	3,659,716	86,678	213,612	24,546	10104	-	-	2,230	2,013	78,115	78,115
Consum	1,026,031	61,275	242,519	61,375	20,285	9,959	15,806	3,728	5,003	30,001	30,001
Ipotecare	1,632,002	55,401	424,018	87,713	10,837	2281	-	5,218	5,887	19,624	19,624
MSE	332,498	14,833	205,932	29,220	22,236	700	891	12,219	7,869	29,079	29,079
Total Credite și avansuri acordate clienților	6,650,247	218,187	1,086,081	202,854	63,462	12,940	16,697	23,395	20,572	156,819	156,819
Leasing	225,588	6,436	20,254	548	-	-	-	1,568	-	834	834
Total Credite și avansuri acordate clienților și Leasing	6,875,835	224,623	1,106,335	203,402	63,462	12,940	16,697	24,963	20,572	157,653	157,653
											8,757,665

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.10 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a creditelor și avansurilor acordate clienților după tip de client și industrie la 31 decembrie 2023 și 2022 este prezentată mai jos:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Credite acordate persoanelor fizice		
Credite de consum	1,088,096	1,484,879
Credite ipotecare	1,923,158	2,261,590
	3,011,254	3,746,469
Minus alocări pentru depreciere creditelor de consum	(85,528)	(141,451)
Minus alocări pentru depreciere creditelor ipotecare	(72,000)	(148,066)
Credite net pentru persoane fizice, net	2,853,726	3,456,952
Credite acordate clienților corporativi		
Industrie și comerț	2,927,032	3,294,857
Agricultura și industria alimentară	764,068	852,013
Industria combustibilului și energetică	5,375	9,259
Construcții	48,315	64,237
Transport, telecomunicații și dezvoltare	315,523	305,874
Overdraft-uri	-	-
Micro-întreprinderi	140,372	145,876
Leasing	230,502	256,113
Alte	119,141	82,968
	4,550,328	5,011,197
Minus alocări pentru depreciere		
Industrie și comerț	(100,729)	(189,936)
Agricultura și industria alimentară	(88,619)	(58,359)
Combustibil și energie	(67)	(205)
Construcție și dezvoltare	(1,362)	(9,729)
Transport, telecomunicații și dezvoltare	(6,540)	(10,127)
Overdraft-urile	-	-
Micro-întreprinderi	(14,088)	(21,201)
Leasing	(6,384)	(10,103)
Altele	(2,959)	(3,387)
Credite acordate clienților corporative, net	4,329,580	4,708,150
Total credite și avansuri acordate clienților net	7,183,306	8,165,102
Clienți		

Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Capacitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea totală financiară a debitorilor și a economiei Republicii Moldova în ansamblu.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.11 Garanții și alte surse de rambursare

Principalele tipuri de garanții obținute sunt următoarele: spații imobiliare (rezidențiale, comerciale, terenuri), stocuri de bunuri și materiale, creanțe comerciale, valori mobiliare, numerar și alte tipuri (dacă obiectul poate fi identificat, evaluat și gajat).

De asemenea, Banca obține garanții de la societățile-mamă pentru împrumuturi către filialele lor. Banca monitorizează valoarea de piață a garanției și solicită garanții suplimentare în conformitate cu acordul de bază.

Politica Băncii este de a evita reposedarea activelor și de a utiliza acest instrument ca unul excepțional, datorită faptului că legislația oferă posibilitatea de a lua în posesie legală garanțiile pentru a le administra în vederea vânzării, de pe numele clienților, și a rambursa creanța. Pentru recuperarea creanței în care sunt stabilite garanții, aflate în posesie legală, Banca folosește mai multe modalități:

- Vânzarea garanțiilor cu permisiunea Băncii;
- Cesiunea datoriilor (care include vânzarea drepturilor de deținere legală);
- Vânzarea garanțiilor de către Bancă – negocieri directe (de către Bancă sau implicând o societate imobiliară) sau licitație (licitație organizată de terți – firmă dedicată/executorului judecătoresc/notar);
- Vânzarea garanțiilor în procedură de executare silită.

Toate informațiile privind garanțiile pentru vânzare sunt publicate pe site-ul bancii și într-un ziar dedicat.

Banca deține gaj la creditele și avansurile acordate clienților în formă de drepturi legale ipotecare asupra proprietăților, stocurilor de materiale și echipament, cât și garanțiilor corporative și depozitelor de numerar. Valoarea justă a gajului plasat ca pierdere individuală la 31 decembrie 2023 estimat la MDL'000 40,694 (31 decembrie 2022: MDL'000 28,562). Valoarea justă a gajului plasat pentru creditele expirate dar pentru care nu s-a calculat provizionul la 31 decembrie 2023 este estimată la MDL'000 329,218 (31 decembrie 2022: MDL'000 300,230).

Garanțiile sunt deținute pentru asigurarea împrumuturilor și avansurilor băncilor, cu excepția cazului în care valorile mobiliare sunt deținute ca parte a activității de răscumpărare inversă și de împrumut de valori mobiliare. De obicei, garanții nu sunt deținute contra valorilor mobiliare de investiții și nici o astfel de garanție nu a fost deținută la 31 decembrie 2023 și 2022.

Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea maximă la riscul de credit pe clase de active financiare.

FOR IDENTIFICATION PLEASEDOL
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.11 Garanții și alte surse de rambursare

(în mii lei moldovenesti)	Expunerea maximă la risc de credit	Numerar	Valori mobiliare	Garanțiile părții terțe	Proprietăți	Altele	Surplus de colaterale	Total colateral	Expunerea netă	Asociat ECLs
31 decembrie 2023										
MLE	3,618,178	110,620	-	1,023,188	2,428,229	1,994,524	(2,328,782)	5,556,562	-	168,512
Consum	1,002,569	195	-	-	7,301	2,339	(9,487)	9,836	992,734	85,527
Ipotecare	1,851,156	20,009	-	254,808	2,764,559	6,692	(1,204,257)	3,046,067	-	72,002
MSE	487,285	9,298	-	51,698	540,891	372,003	(504,012)	973,890	-	45,851
Leasing	224,118	-	-	-	12,409	395,864	(184,814)	408,273	-	6,384
Angajamente de a acorda împrumuturi	991,361	1,208	-	4,773	274,660	194,170	(107,135)	474,810	516,551	10,187
Garanții financiare	956,176	73,714	-	285,298	176,224	129,602	(109,918)	664,839	291,338	15,811
Acreditiv	13,547	-	-	-	10,615	2,194	(1,434)	12,809	738	150
Total	9,144,390	215,044	-	1,619,765	6,214,888	3,097,388	(4,449,839)	11,147,086	1,801,361	404,424
31 decembrie 2022										
MLE	3,874,242	79,597	231,178	941,169	2,533,136	4,237,409	(4,443,185)	8,022,488	-	217,623
Consum	1,343,428	1,445	0	0	11,246	2,747	(12,731)	15,437	1,327,990	-
Ipotecare	2,113,524	20,003	0	262,282	3,088,403	9,332	(1,273,917)	3,380,019	-	148,066
MSE	587,899	9,899	0	65,700	665,260	481,591	(640,684)	1,222,450	-	75,319
Leasing	246,010	0	0	596	11,991	356,623	(187,778)	369,210	-	10,103
Angajamente de a acorda împrumuturi	573,587	10,613	0	2,498	103,573	91,338	(51,325)	208,023	365,564	12,702
Garanții financiare	542,343	35,221	0	6,541	174,720	122,575	(122,171)	339,057	203,286	12,788
Acreditiv	22,418	0	0	1,539	7,841	9,551	(4,298)	18,931	3,487	922
Total	9,303,449	156,777	231,178	1,280,324	6,596,168	5,311,167	(6,736,089)	13,575,615	1,900,327	618,976

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed:
 Date: 22/03/24

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.2 Riscul de credit (continuare)

28.2.12 Garanții și alte surse de rambursare (continuare)

Tabelele de mai jos oferă o analiză a valorii juste curente a garanțiilor deținute și a asigurării creditului pentru activele din etapa 3:

(în mii lei moldovenești)	Expunerea maximă la riscul de credit	Numerar	Valori mobiliare	Garanțiile părții terțe	Proprietăți	Altele	Surplus de colaterale	Total colateral	Expunerea netă	Asociat ECLs
31 decembrie 2023										
MLE	43,288	-	-	11,643	111,533	142,939	(225,357)	266,115	-	111,908
Consum	10,079	-	-	-	7,194	2,339	(9,424)	9,533	546	26,149
Ipotecare	27,368	-	-	2,457	88,309	890	(64,342)	91,656	-	29,496
MSE	-	-	-	7,037	89,894	70,754	(142,647)	167,685	-	25,822
Leasing	1,902	-	-	-	-	9,695	(7,792)	9,695	-	2,335
Angajamente de a acorda împrumuturi	2	-	-	-	-	2,583	(2,583)	2,583	-	2
Garanții financiare	833	1,889	-	-	-	-	(1,056)	1,889	-	1,056
Acreditiv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	83,472	1,889	-	21,137	296,930	229,200	(453,201)	549,156	546	196,768
31 decembrie 2022										
MLE	26,105	-	-	10,840	103,607	125,485	(213,858)	239,931	-	71,105
Consum	13,758	-	-	-	8,437	2,377	(10,806)	10,815	2,943	33,871
Ipotecare	18,017	-	-	2,754	75,641	890	(61,262)	79,284	-	31,322
MSE	-	-	-	9,531	112,288	69,504	(163,861)	191,322	-	28,983
Leasing	2,227	-	-	-	-	9,780	(7,552)	9,780	-	1,060
Angajamente de a acorda împrumuturi	42	-	-	-	-	-	-	-	42	79
Garanții financiare	677	1,989	-	-	-	-	(1,312)	1,989	-	1,312
Acreditiv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	60,826	1,989	-	23,125	299,973	208,036	(458,651)	533,121	2,985	167,732

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
 ERNST & YOUNG
 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării

Riscul de lichiditate reprezintă riscul pe care Banca îl va înregistra în caz de dificultate a onorării obligațiilor rezultând din obligațiile financiare.

Gestionarea riscului de lichiditate

Poziția Băncii privind managementul lichidității este de a asigura, în măsura cea mai mare posibilă, că va avea suficientă lichiditate pentru a-și onora obligațiile la scadență, în condiții normale sau de criză, fără a suporta pierderi inacceptabile sau riscând să dăuneze reputației Băncii.

Pe termen scurt lichiditatea este gestionată de către Trezorerie în baza informației primite de la alte entități de afaceri privind profilul lichidității activelor și obligațiilor lor financiare și a detaliilor privind fluxurile viitoare de mijloace bănești ce pot fi obținute din activitatea de afaceri prognozată în viitor. Trezoreria astfel menține un portofoliu al activelor lichide pe termen scurt, compus în mare parte din hârtii de valoare investiționale lichide pe termen scurt, credite și avansuri băncilor și alte facilități interbancare, în scopul asigurării menținerii unei lichidități suficiente a întregii Băncii.

Pe termen mediu și lung lichiditatea este gestionată prin intermediul serviciului de gestionare a activelor și pasivelor care raportează comitetului ALCO privind necesitățile de finanțare viitoare.

Tabelul de mai jos însumează obligațiile Băncii după maturități la 31 decembrie 2023, în funcție de perioadele reziduale până la data de rambursare.

	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
(în mii lei moldovenești)					
Active financiare					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,968,119	6,968,119	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	2,367,467	2,367,467	-	-	-
Instrumente financiare derivate	-	-	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	2,675	1,644	-	-	1,031
Instrumente de datorie la cost amortizat	4,376,648	2,868,385	1,506,263	2,000	-
Credite și avansuri acordate clienților	7,183,306	494,166	2,788,215	2,920,626	980,299
Alte active financiare	49,080	49,080	-	-	-
Total active financiare	20,947,295	12,748,861	4,294,478	2,922,626	981,330
Datorii financiare					
Datorii față de bănci	3,448	3,448	-	-	-
Datorii față de clienți	16,683,780	2,455,372	7,639,075	5,019,342	1,569,991
Împrumuturi de la instituții financiare	1,377,673	30,358	701,607	635,896	9,812
Obligațiuni de leasing	62,450	-	16,543	38,256	7,651
Instrumente financiare derivate	424	424	-	-	-
Total datorii financiare	18,127,775	2,489,602	8,357,225	5,693,494	1,587,454
Decalaj	2,819,520	10,259,259	(4,062,747)	(2,770,868)	(606,124)

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.3 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării (continuare)

Tabelul de mai jos însumează obligațiile Băncii după maturități la 31 decembrie 2022, în funcție de perioadele reziduale până la data de rambursare.

(în mii lei moldovenești)	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
Active financiare					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,807,269	6,807,269	-	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	898,300	-	-	-
Instrumente financiare derivate	1,629	1,629	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	2,583	1,552	-	-	1,031
Instrumente de datorie la cost amortizat	2,162,209	1,167,017	993,192	-	2,000
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	454,093	3,162,228	3,303,279	1,245,502
Alte active financiare	45,707	45,707	-	-	-
Total active financiare	18,082,799	9,375,567	4,155,420	3,303,279	1,248,533
Datorii financiare					
Datorii față de bănci	410,522	410,522	-	-	-
Datorii față de clienți	13,493,021	1,309,414	5,086,576	5,591,271	1,505,760
Împrumuturi de la instituții financiare	1,730,929	29,652	621,640	1,047,397	32,240
Obligațiuni de leasing	75,183	-	21,835	53,348	-
Instrumente financiare derivate	41	41	-	-	-
Total datorii financiare	15,709,696	1,749,629	5,730,051	6,692,016	1,538,000
Decalaj	2,373,103	7,625,938	(1,574,631)	(3,388,737)	(289,467)

Tabelul de mai jos prezintă activele extra-bilanțiere la 31.12.2023 și 31.12.2022. Fiecare angajament de împrumut netras este inclus în intervalul de timp care conține cea mai devreme dată la care poate fi tras. Pentru contractele de garanție financiară emise, valoarea maximă a garanției este alocată primei perioade în care garanția ar putea fi folosită.

(în mii lei moldovenești)	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
31 decembrie 2023					
Angajamente de a acorda împrumuturi	1,001,548	1,001,548	-	-	-
Garanții emise	971,987	971,987	-	-	-
Acreditiv	13,697	13,697	-	-	-
Total angajamente și garanții	1,987,232	1,987,232	-	-	-
31 decembrie 2022					
Angajamente de a acorda împrumuturi	586,289	586,289	-	-	-
Garanții emise	555,131	555,131	-	-	-
Acreditiv	23,340	23,340	-	-	-
Total angajamente și garanții	1,164,760	1,164,760	-	-	-

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul modificării prețurilor de piață, cum ar fi ratele dobânzilor, prețul acțiunilor, cursurile de schimb valutare și a marjelor creditare care vor afecta Banca sau valoarea instrumentelor sale financiare deținute. Obiectivul managementului riscului de piață este managementul și controlul expunerilor la riscul de piață în limita parametrilor acceptabili, optimizând rezultatul riscului.

La sfârșitul anului 2023 a deținut un portofoliu de tranzacționare de valori mobiliare de stat mici (1.7 milioane lei). Acest portofoliu a fost constituit având în vedere cerințele de reglementare impuse de Ministerul Finantelor pentru băncile care au licența de dealer primar. În trimestrul III 2018, BNM și-a actualizat regulamentul privind plasarea, tranzacționarea și răscumpărarea titlurilor de stat, în cadrul cărora s-au stabilit noi cerințe pentru dealerii primari (banca are licența deținătorului primar), inclusiv obligația minimă de cotare / cotație zilnică a statului Titluri de valoare. Obligația de listare zilnică prevede 2 condiții care trebuie respectate:

- Listare obligatorie zilnică a valorilor mobiliare de stat cumpărate în ultimele 2 licitații (licitațiile sunt organizate de două ori pe lună pentru titlurile de stat și o dată pe lună pentru obligațiunile de stat cu dobândă fixă și pentru titlurile de stat cu dobândă variabilă);
- Portofoliul minim care urmează să fie listat este de MDL'000 100 (la valoarea notională).

Având în vedere valoarea portofoliului și natura instrumentelor financiare, riscul de piață aferent este considerat nevalabil.

28.4.1 Riscul ratei dobânzii

Activitatea Băncii este expusă riscului aferent fluctuației ratei dobânzii, ce se exprimă prin faptul că activele și obligațiile purtătoare de dobândă devin scadente sau își modifică valoarea în termene sau sume diferite. Activitățile de gestiune a riscurilor au ca obiectiv optimizarea venitului net aferent dobânzilor, cu condiția ca nivelurile ratei dobânzii cotate pe piață să fie corelate la strategiile de afaceri ale Băncii.

Sensibilitatea asupra venitului net din dobânzi al Băncii este analizată separat pentru rate variabile (ca efect al modificărilor ratei dobânzii pentru active și pasive cu rată variabilă) și ratele fixe (prin reevaluarea activelor financiare cu rată fixă pentru efectele schimbărilor asumate asupra ratelor dobânzilor, bazate pe pe presupunerea că există modificări paralele în curba de randament).

În funcție de evoluția pieței financiare, Banca estimează 2 scenarii principale pentru analiza sensibilității ratei dobânzii:

1. Creșterea/scăderea paralelă de +/- 200 puncte de bază pentru activele și pasivele purtătoare de dobândă, cu impactul ulterior al unor astfel de fluctuații asupra venitului net din dobânzi;
2. Creșterea/scăderea neparalelă de +/- 200 puncte de bază pentru activele și pasivele purtătoare de dobândă, cu impactul ulterior al unor astfel de fluctuații asupra venitului net din dobânzi.

Puterea fluctuațiilor este determinată pe baza condițiilor de piață și a ipotezelor băncilor în mediul prognozat.

Modificarea potențială a EVE (valoarea economică a capitalului) a Băncii ca urmare a modificărilor:

	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)		
Fonduri Proprii	2,034,981	2,077,465
Scăderea potențială a EVE +/- X bps		
Valoare absolută	49,639	42,495
Impact în Fonduri Proprii	2.44%	2.04%

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Tabelul următor prezintă o analiză a expunerii la riscul ratei dobânzii a băncii asupra activelor și pasivelor financiare necomerciale. Activele și datoriile băncii sunt incluse la valoarea contabilă și sunt clasificate pe baza datei anterioare a rambursării contractuale sau a scadenței.

	Valoarea de bilanț	Mai puțin de 3 luni	De 3 la 12 luni	Între 1 și 5 ani	Mai mare de 5 ani	Fără dobândă
(în mii lei moldovenești)						
La 31 decembrie 2023						
Active						
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,968,119	6,387,232	-	-	-	580,887
Credite și avansuri acordate băncilor	2,367,467	2,367,467	-	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	2,675	1,644	-	-	-	1,031
Credite și avansuri acordate clienților	7,183,306	4,191,092	2,177,048	774,578	40,588	-
Instrumente de datorie la cost amortizat	4,376,648	2,868,385	1,506,263	2,000	-	-
	20,898,215	15,815,820	3,683,311	776,578	40,588	581,918
Datorii						
Datorii față de bănci	3,448	3,448	-	-	-	-
Datorii față de clienți	16,683,780	7,989,345	2,068,855	85,433	-	6,540,147
Împrumuturi de la instituții financiare	1,377,673	35,802	1,311,196	30,675	-	-
	18,064,901	8,028,595	3,380,051	116,108	-	6,540,147
Deficitul total de sensibilitate la dobândă	2,833,314	7,787,225	303,260	660,470	40,588	(5,958,229)

FOR IDENTIFICATION ONLY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Tabelul următor oferă o analiză a expunerii băncii la riscul ratei dobânzii la activele și pasivele financiare netranzaționare. Activele și pasivele bancare sunt incluse la valoarea contabilă și clasificate în funcție de datele anterioare de reevaluare contractuală sau de scadență.

	Valoarea de bilanț	Mai puțin de 3 luni	De la 3 la 12 luni	Între 1 și 5 ani	Mai mare de 5 ani	Fără dobândă
(În mii lei moldovenești)						
La 31 decembrie 2022						
Active						
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,807,269	6,233,016	-	-	-	574,253
Credite și avansuri acordate băncilor	898,300	898,300	-	-	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	2,583	1,552	-	-	-	1,031
Credite și avansuri acordate clienților	8,165,102	4,460,480	2,255,936	1,375,062	73,624	-
Instrumente de datorie la cost amortizat	2,162,209	1,167,017	993,192	-	2,000	-
	18,035,463	12,760,365	3,249,128	1,375,062	75,624	575,284
Datorii						
Datorii față de bănci	410,522	410,522	-	-	-	-
Datorii față de clienți	13,493,021	4,889,646	1,348,462	1,820,909	-	5,434,004
Împrumuturi de la instituții financiare	1,730,929	36,018	1,694,407	504	-	-
	15,634,472	5,336,186	3,042,869	1,821,413	-	5,434,004
Deficitul total de sensibilitate la dobândă	2,400,991	7,424,179	206,259	(446,351)	75,624	(4,858,720)

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.2 Riscul valutar

Banca este expusă riscului valutar prin tranzacțiile cu valută străină față de leul moldovenesc. Există de asemenea un risc bilanțier ca obligațiile monetare nete exprimate în valute străine vor avea o valoare mai mare când vor fi convertite în lei moldovenesci ca rezultat al mișcărilor valutare.

Banca își gestionează expunerea la variațiile ratelor de schimb prin modificarea structurii activelor și obligațiilor. Principalele valute străine deținute de Bancă sunt Euro, dolarul SUA, și RUB. Banca efectuează operațiuni atât în valuta locală cât și în valută străină și monitorizează expunerea sa valutară zilnic și își închide pozițiile valutare prin intermediul limitelor individuale definite stabilite de BNM pentru fiecare valută în parte și pe total. Banca are ca scop să minimizeze expunerea sa la riscul valutar prin menținerea unei poziții valutare deschise la un nivel minim.

Expunerea Băncii la riscul aferent activității de tranzacționare generează câștiguri și pierderi provenite din variația cursului valutar ce sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare. Aceste expuneri cuprind activele și obligațiile monetare ale Băncii ce nu sunt denominate în moneda de măsură utilizată de Bancă.

În tabelul de mai jos este prezentată informația privind efectul profitului net înainte de impozitare și efectul în capital din modificările ratelor valutarilor străine în raport cu MDL:

	Decalajul valutar	Creșterea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul în capital	Scăderea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul în capital
(în mii lei moldovenesci)							
31 decembrie							
2023							
EUR	47,506	10%	4,751	4,181	-10%	(4,751)	(4,181)
Dolari SUA	99,605	10%	9,960	8,765	-10%	(9,960)	(8,765)
31 decembrie							
2022							
EUR	20,545	10%	2,055	1,808	-10%	(2,055)	(1,808)
Dolari SUA	114,485	10%	11,449	10,075	-10%	(11,449)	(10,075)

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.2 Riscul valutar (continuare)

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 decembrie 2023 pot fi analizate după cum urmează:

31 decembrie 2023	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(În mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	2,033,786	948,138	3,941,154	45,041	6,968,119
Credite și avansuri acordate băncilor, net	1,369,069	842,264	(3)	156,137	2,367,467
Instrumente financiare derivate	-	-	-	-	0
Active financiare la valoarea justă FVPL	-	-	2,675	-	2,675
Credite și avansuri acordate clienților, net	2,312,591	295,132	4,575,583	-	7,183,306
Active financiare la cost amortizat	-	-	4,376,648	-	4,376,648
Alte active	10,399	1,225	54,900	-	66,524
Imobilizări corporale	1,702	-	294,672	-	296,374
Impozitul amânat activ	-	-	4,852	-	4,852
Imobilizări necorporale	-	-	138,670	-	138,670
Total active	5,727,547	2,086,759	13,389,151	201,178	21,404,635
Datorii					
Instrumente financiare derivate	23	-	3,425	-	3,448
Datorii față de bănci	4,682,500	2,308,332	9,585,888	107,060	16,683,780
Datorii față de clienți	628,222	3,740	745,711	-	1,377,673
Împrumuturi de la IFI	91,206	14,422	84,938	1,281	191,847
Alte datorii	18,782	1,499	53,098	43	73,422
Provizioane	5,420,733	2,327,993	10,473,484	108,384	18,330,594
Total datorii	23	-	3,425	-	3,448
Obligațiuni extrabilanțiere Swap-uri EUR/RUB, USD/RUB, USD/RON	259,308	(340,838)	-	82,946	1,416
Poziția netă la 31 decembrie 2023	47,506	99,604	2,915,667	9,848	3,072,625

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date.....22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.4 Riscul de piață (continuare)

28.4.2 Riscul valutar (continuare)

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 decembrie 2022 pot fi analizate după cum urmează:

31 decembrie 2022	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(În mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	2,368,901	1,104,227	3,291,356	42,786	6,807,270
Credite și avansuri acordate băncilor, net	264,343	586,925	(1)	47,033	898,301
Instrumente financiare derivate	-	-	1,629	-	1,629
Active financiare la valoarea justă FVPL	-	-	2,583	-	2,583
Credite și avansuri acordate clienților, net	2,859,069	474,641	4,831,392	-	8,165,102
Active financiare la cost amortizat	-	-	2,162,209	-	2,162,209
Alte active	18,215	2,158	55,083	-	75,456
Imobilizări corporale	-	-	290,329	-	290,329
Impozitul amânat activ	-	-	4,886	-	4,886
Imobilizări necorporale	-	-	119,779	-	119,779
Total active	5,510,528	2,167,951	10,759,245	89,819	18,527,543
Datorii					
Instrumente financiare derivate	-	-	41,	-	41
Datorii față de bănci	407,935	-	2,588	-	410,523
Datorii față de clienți	3,771,925	2,153,500	7,530,467	37,129	13,493,021
Împrumuturi de la IFI	771,128	8,531	951,270	-	1,730,929
Alte datorii	96,459	16,025	105,812	3	218,299
Provizioane	13,289	4,045	52,269	-	69,603
Total datorii	5,060,736	2,182,101	8,642,447	37,132	15,922,416
Pasive extrabilanțiere Swap-uri EUR/RUB, USD/RUB, USD/RON					
	408,603	(145,540)	(309,179)	42,624	(3,492)
Poziția netă la 31 decembrie 2022	41,189	131,390	2,425,977	10,063	2,608,619

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

28. Gestionarea riscului (continuare)

28.5 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul pierderii directe sau indirecte, generat de o serie de cauze asociate cu procesele, personalul, tehnologiile și infrastructura Băncii, dar și de factori externi, cu excepția riscurilor de credit, de piață și de lichiditate, cum sunt factorii generați de prevederile legale și normative și de standardele general acceptate de etică corporativă. Riscurile operaționale sunt generate de toate operațiunile Băncii și constituie un pericol pentru toate entitățile comerciale.

Obiectivul Băncii este gestionarea riscului operațional pentru a echilibra evitarea pierderilor financiare și prejudiciilor aduse reputației Băncii cu rentabilitatea costului și pentru a evita procedurile de control ce limitează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea primară pentru elaborarea și implementarea controalelor de depistare a riscurilor operaționale este atribuită managerului șef din fiecare unitate comercială. Responsabilitatea este confirmată prin elaborarea unor standarde generale ale Băncii privind gestiunea riscurilor operaționale în următoarele domenii:

- Cerințe privind separarea adecvată a sarcinilor, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind reconcilierea și monitorizarea tranzacțiilor;
- Conformitatea cu cerințele de reglementare și cu alte cerințe legale;
- Documentarea controalelor și procedurilor;
- Cerințe privind evaluarea periodică a riscului operațional cu care se confruntă și adecvarea controalelor și procedurilor pentru a aborda riscurile identificate;
- Cerințe de raportare a pierderilor operaționale și a măsurilor de remediere propuse;
- Elaborarea de planuri de continuitate a activității;
- Formare și dezvoltare profesională;
- Standarde etice și de afaceri;
- Standarde etice și de afaceri;
- Reducerea riscurilor, inclusiv asigurarea, atunci când aceasta este eficientă.

UNIDENTIFIED COPY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

29. Gestionarea capitalului

Gestionarea capitalului

Obiectivul principal al managementului capitalului Băncii este asigurarea funcționării prudente, conformitatea cu prescripțiilor cadrului de reglementare pentru asigurarea operațiunii de afaceri persistente, precum și maximizarea valorii pentru acționar, însoțită de o structură optimă de finanțare.

Gestionarea capitalului Băncii include gestionarea și evaluarea capitalurilor proprii disponibile pentru acoperirea riscurilor, alte tipuri de fonduri care trebuie înregistrate în capitalul propriu și toate riscurile semnificative care trebuie acoperite de capital.

La baza gestiunii capitalului Băncii pe termen scurt se află monitorizarea continuă a poziției capitalului acesteia, pe termen lung planificarea strategică și a afacerii, care include monitorizarea și prognoza poziției capitalului.

Banca menține adecvarea capitalului cerut de organele de reglementare și asumarea riscurilor planificate în principal prin asigurarea și dezvoltarea profitabilității acestora. În cazul în care nivelul de risc planificat al Băncii și-a depășit capitalul de bază și capitalul suplimentar ridicat anterior, aceasta asigură funcționarea prudentă prin măsuri ocazionale. Pentru a menține sau ajusta structura capitalului, Banca poate ajusta suma dividendelor plătite acționarilor, poate returna capitalul acționarilor, poate emite noi acțiuni sau vinde active pentru a reduce datoria. Nu au fost aduse modificări în obiectivele, politicile și procesele din anii precedenți.

Adecvarea capitalului

Pachetul Directivei privind cerințele de capital (CRDIV/CRR) reprezintă noile standarde globale privind reglementarea bancară (cunoscut sub numele de acordul Basel III). În contextul strategiei BNM de implementare Basel III în Republica Moldova în ceea ce privește cadrul legislativ european (pachetul CRR IV/CRR), în mai 2018, Banca Națională a Moldovei a aprobat Regulamentul privind fondurile proprii și cerințele de capital ale băncii. Acesta stabilește cerințe prudențiale mai stricte pentru instituții, solicitându-le să păstreze suficiente rezerve de capital și lichiditate.

Banca Națională a Moldovei solicită fiecărei bănci să mențină un raport dintre capitalul de reglementare total și activului ponderat la risc, de minim 14,25% din care 2,50% sunt legate de Amortizorul de Conservare a Capitalului, 1% de Amortizorul de Risc Sistemic și 0,50% de Amortizorul pentru alte instituții cu importanță sistemică.

Banca a respectat în totalitate cerințele de capital de reglementare în anul 2023, precum și în anul 2022.

ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

29. Gestionarea capitalului (continuare)

Suficienta capitalului și capitalul normativ sunt monitorizate de managementul Băncii, tehnici bazate pe îndrumările elaborate de Banca Națională a Moldovei.

Banca a respectat toate limitele de reglementare pe parcursul anului.

Calculul coeficientului de adecvare a capitalului la 31 decembrie 2023 este următorul:

	31 decembrie 2023
(în mii lei moldovenești)	
Fonduri proprii	2,034,981
Fonduri proprii de nivel 1	2,034,981
Fonduri proprii de nivel 1 de bază	2,034,981
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază	251,354
Instrumente de capital plătite	99,944
Din care: Instrumente de capital subscrise de autoritățile publice în situații de urgență	99,944
Prime de emisiune	151,410
Rezultatul reportat	1,894,432
Rezultatul reportat din anii anteriori	1,894,432
Profitul sau pierderea eligibil(ă)	-
Profit sau pierdere atribuit(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	763,115
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	(763,115)
Alte rezerve	165,140
Ajustări ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază datorate filtrelor prudențiale	(142,641)
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	(142,641)
(-) Fondul comercial	(128,451)
(-) Fondul comercial contabilizat drept imobilizări necorporale	(128,451)
(-) Creanțe privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datoriile asociate privind impozitul amânat	(4,852)
FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	(1)
(-) Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	(1)
Rata de adecvare a capitalului	25.24%

CONFIDENTIAL - FOR INTERNAL USE ONLY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

29. Gestionarea Capitalului (continuare)

Calculul coeficientului de adecvare a capitalului la 31 decembrie 2022 este următorul:

	31 decembrie 2022
(în mii lei moldovenești)	
Fonduri proprii	2,077,465
Fonduri proprii de nivel 1	2,077,466
Fonduri proprii de nivel 1 de bază	2,077,466
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază	251,354
Instrumente de capital plătite	99,944
Din care: Instrumente de capital subscrise de autoritățile publice în situații de urgență	99,944
Prime de emisiune	151,410
Rezultatul reportat	1,939,992
Rezultatul reportat din anii anteriori	1,939,992
Profitul sau pierderea eligibil(ă)	-
Profit sau pierdere atribuibil(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	403,107
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	(403,107)
Alte rezerve	10,674
Ajustări ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază datorate filtrelor prudentiale	(3,385)
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărirea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	(3,385)
(-) Fondul comercial	(116,283)
(-) Fondul comercial contabilizat drept imobilizări necorporale	(116,283)
(-) Creanțe privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datoriile asociate privind impozitul amânat	(4,886)
FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	(1)
(-) Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	(1)
Rata de adecvare a capitalului	24.75%

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

30. Numerar și echivalente de numerar

	Nota	31 decembrie 2023	31 decembrie 2022
(În mii lei moldovenești)			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	13	1,003,656	721,031
Credite și avansuri acordate băncilor, net	14	2,265,174	811,488
Instrumente de datorie la cost amortizat	16	1,504,619	991,635
		4,773,449	2,524,154

Plasamentele la Banca Centrală care reprezintă rezervele obligatorii nu sunt disponibile pentru finanțarea operațiunilor zilnice ale Băncii, de aceea acestea sunt excluse din categoria numerarului și echivalentelor de numerar. Acesta include soldul conturilor curente în relațiile cu banca centrală prezentate în nota 13 în valoare de MDL'000 3,607,977 redus de nivelul rezervelor obligatorii deținute în MDL (MDL'000 3,185,208).

Investițiile financiare - credite și creanțe sunt certificatele BNM și reprezintă investițiile pe termen scurt, scadente până la două săptămâni, și sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii.

31. Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență

În tabelul de mai jos este prezentată analiza activelor și datoriilor din punct de vedere al termenului așteptat de recuperare sau decontare al acestora.

31 decembrie 2023	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(În mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,968,119	-	6,968,119
Credite și avansuri acordate băncilor, net	2,289,444	78,023	2,367,467
Instrumente financiare derivate	-	-	-
Active financiare la cost amortizat	4,374,648	2,000	4,376,648
Active financiare la valoarea justă FVPL	1,644	1,031	2,675
Credite și avansuri acordate clienților, net	3,282,380	3,900,926	7,183,306
Alte active	66,524	-	66,524
Imobilizări corporale	89,989	206,385	296,374
Impozitul amânat activ	4,852	-	4,852
Imobilizări necorporale	132,245	6,425	138,670
Total active	17,209,845	4,194,790	21,404,635
Datorii			
Datorii față de bănci	3,448	-	3,448
Datorii față de clienți	15,592,373	1,091,407	16,683,780
Împrumuturi de la IFI	778,303	599,370	1,377,673
Alte datorii	129,397	-	129,397
Provizioane	73,422	-	73,422
Obligațiuni de leasing	16,543	45,907	62,450
Instrumente financiare derivate	424	-	424
Total datorii	16,593,910	1,736,684	18,330,594
Net	615,935	2,458,106	3,074,041

FOR IDENTIFICATION ONLY
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

31. Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă activele și pasivele, analizate în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

31 decembrie 2022	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(în mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	6,807,269	-	6,807,269
Credite și avansuri acordate băncilor, net	807,635	90,665	898,300
Instrumente financiare derivate	1,629	-	1,629
Active financiare la cost amortizat	2,160,209	2,000	2,162,209
Active financiare la valoarea justă FVPL	1,552	1,031	2,583
Credite și avansuri acordate clienților, net	3,616,321	4,548,781	8,165,102
Alte active	75,457	-	75,457
Imobilizări corporale	87,886	202,443	290,329
Impozitul amânat activ	4,886	-	4,886
Imobilizări necorporale	107,855	11,924	119,779
Total active	13,670,699	4,856,844	18,527,543
Datorii			
Datorii față de bănci	410,522	-	410,522
Datorii față de clienți	11,210,497	2,282,524	13,493,021
Împrumuturi de la IFI	847,212	883,717	1,730,929
Alte datorii	161,342	-	161,342
Provizioane	69,604	-	69,604
Obligațiuni de leasing	21,835	53,348	75,183
Instrumente financiare derivate	41	-	-
Total datorii	12,702,826	3,219,589	15,922,415
Net	967,873	1,37,255	2,605,128

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

32. Tranzacțiile cu părțile afiliate

Lista părților afiliate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2023 a fost, după cum urmează:

- OTP Bank NYRT (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar);
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă);
- Alte părți afiliate includ părțile legate de cele expuse mai sus, afiliate băncii prin funcția de administrator și persoanele afiliate lor.

Pe parcursul anului 2023, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile legate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2023	OTP BANK NYRT	Key management	Altele
(în mii lei moldovenești)				
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2023				
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,881	20	94	1,767
Alte active (Nota 20)	5,257	245	-	5,012
 Datorii față de bănci	-	-	-	-
Datorii față de clienți	17,659	-	8,486	9,173
Alte datorii	1,665	1,664	-	1
 Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2023				
Venituri din dobânzi	3,625	3,218	41	366
Cheltuieli aferente dobânzilor	1,428	425	493	510
Beneficiile personalului cheie:	23,029	-	15,419	7,610
Salariu - Salariu de bază	19,867	-	13,370	6,497
Salariu - bonusuri și prime	3,162	-	2,049	1,113
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	306	287	6	13
 Extrabilanț				
Contragaranții	474	-	-	474

ON IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

32. Tranzacțiile cu părțile afiliate (continuare)

Lista părților afiliate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2022 a fost, după cum urmează:

- OTP Bank NYRT (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar);
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă);
- Alte părți afiliate includ părțile legate de cele expuse mai sus, afiliate băncii prin funcția de administrator și persoanele afiliate lor.

Pe parcursul anului 2022, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile afiliate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2022	OTP BANK NYRT	Key management	Altele
(în mii lei moldovenești)				
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2022				
Credite și avansuri acordate băncilor	18,303	-	-	18,303
Credite și avansuri acordate clienților, net	2,464	-	873	1,591
Alte active (Nota 17)	80	79	-	1
Datorii față de clienți	407,910	407,910	-	-
Alte datorii	23,196	-	66,502	19,694
	36	36	-	-
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2022				
Venituri din dobânzi				
Cheltuieli aferente dobânzilor	493	84	101	308
Beneficiile personalului cheie	8,081	7,785	113	183
Salariu - Salariu de bază	18,480	-	18,480	-
Salariu - bonusuri și prime	15,456	-	15,456	-
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	3,024	-	3,024	-
	6,844	6,238	83	523
Extrabilanț				
Contragarantii	101,091	100,283	-	808

FOR IDENTIFICATION PURPOSES

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date..... 22/03/24

Note Explicative la Situațiile Financiare

33. Evaluarea continuării activității

Ca urmare, impactul conflictului ruso-ucrainean și a altor factori externi, estimat în cadrul a 3 scenarii potențiale identificate în februarie 2022 pentru evoluția expunerilor afectate pe parcursul anului 2022, a fost mai mic decât cel preconizat, clienții Băncii reușind să-și mențină activitatea în bune condiții.

OTP Bank S.A. a reevaluat scenariul de stres sever de redresare, în vederea evaluării rezilienței băncii din perspectiva lichidității și a capitalului, a indicatorilor de redresare, a pachetului de măsuri de redresare ce urmează a fi implementate și a impactului acestora. Rezultatele arată că opțiunile de redresare sunt eficiente și aplicate ar absorbi șocul. La data de 31 decembrie 2023, banca respecta toți indicatorii prudențiali.

Din punct de vedere al rezilienței, anual, Banca stabilește un plan de redresare, care analizează capacitatea de redresare în cazul încălcării indicatorilor de redresare. Indicatorii de redresare sunt stabiliți la nivel intern, în conformitate cu un sistem de semaforizare. Indicatorii de redresare sunt monitorizați cel puțin o dată pe lună, în cadrul Comitetului ALCO. În cazul încălcării oricărui indicator, planul de redresare include, de asemenea, măsurile care trebuie luate pentru a asigura redresarea Băncii în timp util.

În planul său de redresare, Banca a luat în considerare, de asemenea, riscurile și impactul potențial pe care războiul dintre Ucraina și Rusia l-ar putea avea asupra activității sale. În acest context, la 1 martie 2023, Banca a obținut o scrisoare de susținere din partea societății-mamă, OTP Nyrt, care confirmă că societatea-mamă va oferi sprijin financiar în cazul în care va fi necesar, pentru o perioadă de 12 luni de la data aprobării situației financiare.

Din punct de vedere operațional, pentru crize, Banca deține un Plan de continuitate a activității, care prescrie în mod clar acțiunile care ar trebui implementate în perioadele de criză, pentru a asigura capacitatea Băncii de a funcționa fără riscuri. Până în prezent, nu a existat nicio situație care ar putea amenința activitatea băncii;

Având în vedere toți factorii descriși mai sus, conducerea consideră că Banca are capacitatea de a-și continua activitatea conform principiului continuității activității.

34. Evenimente ulterioare

Nu există evenimente ulterioare semnificative.

UNIDOC
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

**Echipa ta
financiară**

2023

Raport Anual

OR IDENTIFY THE PERSONNEL

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....

CUPRINS:

Mesajul Președintelui Comitetului Executiv – CEO

Conducerea băncii

RAPORTUL CONDUCERII

Prezentarea OTP Bank S.A.

Climatul economic și evoluția sectorului bancar

Performanța Activității

Poziția financiară pe piață

Indicatori financiari - cifre cheie

Principalele proiecte și evenimente în anul 2023

Guvernanța Corporativă

Managementul riscului și conformitate

Activitatea Comercială

Activitatea Retail Banking

Activitatea Corporate Banking

Activitatea de leasing

Relațiile cu Instituțiile Financiare Internaționale

Bănci corespondente

Soluții digitale în domeniul Cash Management

Trade Finance și Factoring

Activitatea pe Piața de Capital

Tranzacții Forex

Declarația Nefinanciară

Responsabilitatea Socială Corporativă

Angajator responsabil

Respectarea drepturilor omului și combaterea corupției

Anexe

Raportul Auditului Extern

Situații Financiare

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

OF IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date.....

Bogdan SPUZĂ
Președinte al Comitetului
Executiv
CEO

Mesaj de la Președintele Comitetului Executiv al Băncii - CEO

Anul 2023 a prezentat o relativă normalizare după șocurile geopolitice și economice ale anilor precedenți. Rata inflației a scăzut, iar sistemul financiar a urmărit să susțină recuperarea mediului de afaceri. În același timp, apropierea Moldovei de o zonă de război continuă să exercite un impact negativ asupra populației prin creșterea prețurilor.

De-a lungul acestei perioade, OTP Bank a sprijinit clienții și partenerii prin simplificarea proceselor, îmbunătățirea soluțiilor financiare digitale și oferind o gamă largă de produse adaptate nevoilor locale.

În 2023 am accelerat rata de transformare digitală a băncii prin: reducerea semnificativă a timpului de procesare a plăților interbancare urgente în MDL, și cel de aprobare a creditului online; implementarea sistemului guvernamental de plăți MPay, iar integrarea cu MConnect va facilita și dezvoltarea canalului de onboarding digital și actualizarea KYC în regim online pentru persoane juridice. Printre realizările de anul trecut se numără lansarea unuia dintre cele mai inovative instrumente de plată din Moldova – inelul de plată- un produs exclusiv ce a stabilit noi standarde în experiența clienților.

OTP Bank rămâne un partener de încredere pentru organizațiile internaționale de dezvoltare, lucrând cu peste 30 de programe lansate în Moldova, oferind suport afacerilor mici și mijlocii, promovând activ programe de finanțare în rândul tinerilor antreprenori și femeilor din afaceri. În 2023, peste 20 de milioane EUR din volumul total al creditelor băncii au fost dedicate proiecte de investiții noi axate pe crearea sau menținerea locurilor de muncă viabile.

Banca a sprijinit alinierea afacerilor mici și mijlocii la standardele europene prin facilitarea creditării în valoare de 35 mil euro în cadrul programului EU4business BERD Credit Line și 14,82 mil euro în cadrul EaP SMEC faza I. În decembrie 2022 OTP Bank a semnat cu BERD un nou acord de împrumut în cadrul facilității EaP SMEC faza II cu componentă Grant, majorându-și portofoliul de credite cu 15 milioane EUR. OTP Bank este în continuare singura instituție financiară din țară care oferă leasing financiar cu componentă de grant.

Urmărim să fim lideri în promovarea egalității de șanse. La data de 26 septembrie 2023, ne-am consolidat angajamentul de a promova egalitatea de gen devenind prima bancă din Moldova ce a semnat un Memorandum de colaborare cu UN Women, pentru promovarea și implementarea Principiilor de Abilitarea a Femeilor (WEFs) în mediul de afaceri.

În 2023, am continuat să aducem contribuții valoroase comunităților locale prin programe antreprenoriale, proiecte sociale și de mediu, voluntariat și eforturi caritabile. Tot ceea ce am realizat nu poate decât să ne facă mândri de angajamentul colegilor noștri, în timp ce încrederea a peste 164 de mii de clienți – persoane fizice, IMM-uri și corporații – ne inspiră să stabilim obiective mai ambițioase pentru 2024.

Pentru anul 2024 ne vom concentra pe creștere organică, transformare digitală, dezvoltarea gamei de produse și alinierea activității băncii la principiile

piile de mediu, sociale și guvernanță (ESG). Aceste direcții strategice ne vor aduce mai aproape de viziunea noastră – cea a unei bănci moderne, conștientă din punct de vedere social și ecologic.

Următorii ani aduc perspective valoroase pentru mediul de afaceri din Moldova. Deschiderea negocierilor de aderare la UE în decembrie 2023 reprezintă o apropiere decisivă de garanția securității, stabilității și prosperității țării oferite de vectorul european. OTP Bank susține acest parcurs, valorificând experiența de 75 de ani de activitate a OTP Group.

OTP Group a acumulat o vastă și impresionantă experiență de activitate în Uniunea Europeană. Achiziționând și integrând cu succes 23 de bănci de la începutul anilor 2000 și până în prezent, Grupul este unul dintre cele mai

stabile și profitabile instituții financiare din regiune, cu un profit consolidat ajustat de 2,641 mil EUR și un ROE-ul anual de 27,2% (+16,2 pps față de anul precedent) pentru 2023.

Alături de experiența noastră ca bancă lider local, de expertiza regională a colegilor din OTP Group și de sprijinul unei rețele largi de parteneri de dezvoltare, OTP Bank aduce încă un avantaj cheie – atenția și grija pe care le arătăm clienților. Împreună vom demonstra caracterul rezilient și inovator al afacerilor moldovenești.

CONDUCEREA BĂNCII

Membrii Consiliului Băncii

Tibor László Csonka	Președintele Consiliului Băncii
Dr. Bálint Csere	Vicepreședinte al Consiliului Băncii
Dr. Károly Szász	Membru al Consiliului Băncii
Rodica Hîncu	Membru al Consiliului Băncii
Eszter Erika Huszár	Membru al Consiliului Băncii

Comitetul Executiv OTP Bank S.A.

Bogdan Spuză Președinte al Comitetului Executiv
CEO

Elena Guzun Vicepreședinte al Comitetului Executiv
Director Comercial Corporate Banking

Petru Delinsch Vicepreședinte al Comitetului Executiv
Director Comercial Retail Banking

Ion Veveriță Vicepreședinte al Comitetului Executiv
Director Financiar (CFO), Șef Divizia Financiară

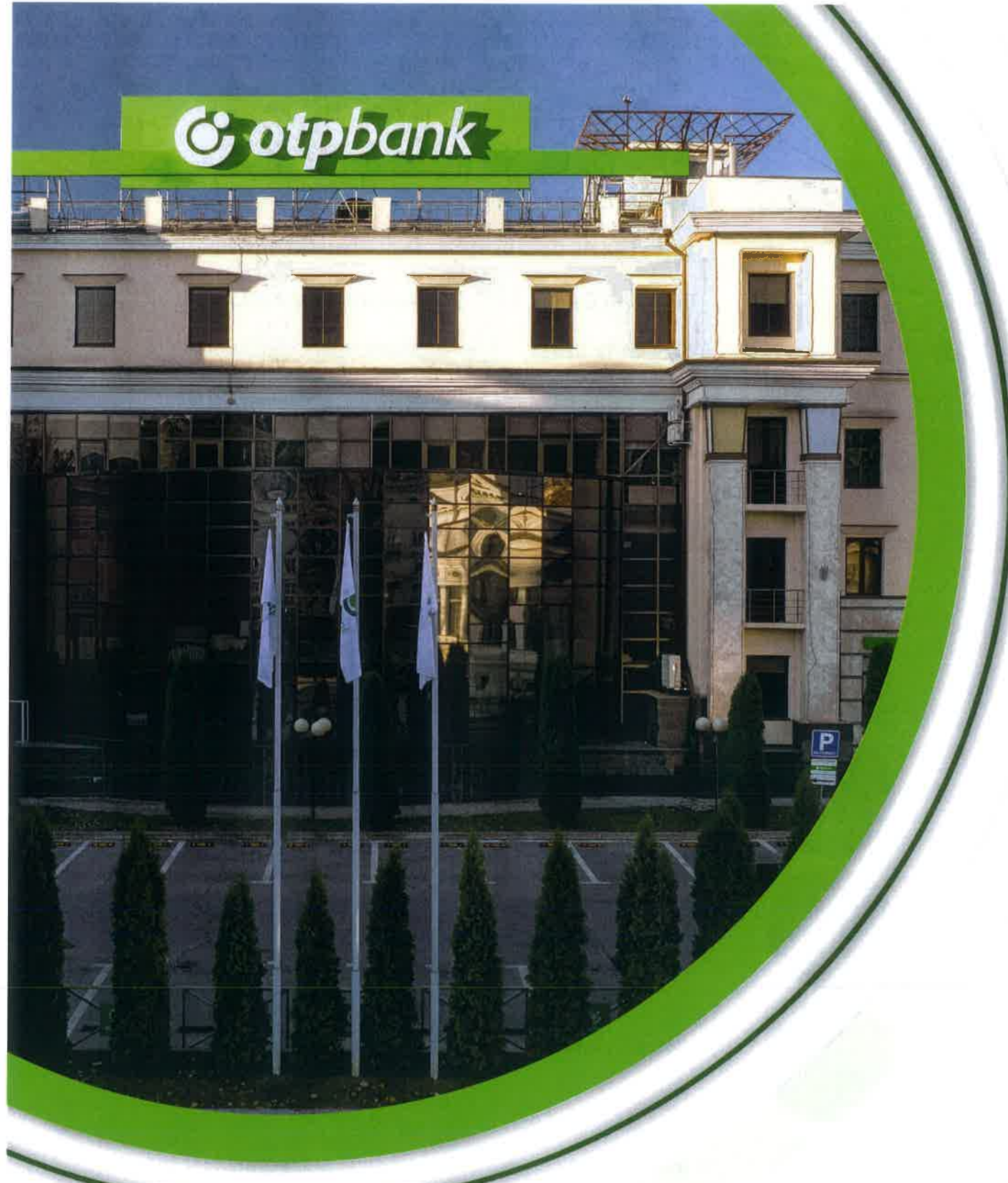
Ruslan Cebotari Vicepreședinte al Comitetului Executiv
CRO, Șef Divizie RISC Management

Iurie Rusu Vicepreședinte al Comitetului Executiv
Șef Divizie IT & Operațiuni

otpbank

Prezentarea OTP BANK S.A.

CONFIDENTIAL - NOT FOR RELEASE

ERNST & YOUNG

Signed.....

Date.....

PREZENTAREA OTP BANK S.A.

OTP Bank Moldova este prezentă pe piața bancară din Republica Moldova de 33 ani, ca o bancă universală, care oferă soluții financiare complete pentru persoane fizice și companii. Este una dintre cele mai stabile și de încredere instituții financiare, un consilier financiar reputat atât pentru clienții persoane fizice, cât și pentru cei corporativi, un susținător al antreprenorilor și al celor mai mari companii multinaționale, precum și un partener de încredere pentru Instituțiile Financiare Internaționale.

Banca oferă o gamă largă de produse financiare de înaltă calitate și servicii bancare complete tuturor tipurilor de clienți, de la persoane fizice la companii mari, segmentate pe trei axe principale:

- **Bancă de retail**

cu o gamă largă de produse de creditare, carduri, conturi de economii, operațiuni curente și produse la distanță pentru persoanele fizice și antreprenori;

- **Corporate & Investment Banking**

cu un spectru vast de servicii, produse și consultanță bancară pentru companiile multinaționale cu sediul în R. Moldova, companiile locale private și de stat, autoritățile locale și instituțiile financiare. Grație rețelei extinse de sucursale, banca poate deservi clienții corporativi din toată țara, iar consilierii de clientelă corporate oferă expertize în domenii bancare cheie;

- **Servicii specializate de trezorerie,**

inclusiv leasing financiar, leasing operațional, titluri, asigurări și altele.

OTP Bank S.A. a fost înființată la 4 iulie 1990, ca banca comercială independentă, sub forma juridică de societate cu răspundere limitată, orientată către deservirea sectorului IMM.

În anul 2007, grupul financiar internațional Société Générale a achiziționat un pachet de acțiuni reprezentând 67,85%. În 2008 creșterea de capital și desemnarea noilor acționari strategici (Groupe Société Générale) și BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) a impulsat dezvoltarea unui model de bancă universală. Tot atunci are loc schimbarea denumirii oficiale în BC „Mobiasbancă – Groupe Société Générale” S.A.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE,
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Istoricul băncii pe scurt:

2008 Banca devine Membru principal al MasterCard.

Se implementează serviciul de telerecuperare.
Certificarea MasterCard pentru cardurile cu microcip.

2009

2011 A fost lansat proiectul Simplu Finance.
Prima colecție de carduri creată în exclusivitate pentru femei - Chérie Chérie.

- Banca își extinde gama de servicii:
Conceptul „Ghișeului Universal”
(premieră pentru Republica Moldova);
- Serviciului de mesagerie sms „MobiasInfO”;
- Serviciului „Contactell”;
- Serviciului „MasterCard Secure Code” - securizarea plăților efectuate prin Internet.

2012

2013 Devine prima și singura bancă din Moldova, care deține certificatul internațional ISO 9001:2008 „Sisteme de management al calității. Cerințe”. Implementarea IP telefoniei.

Deschiderea noului Centru de Instruire și a Filialei Școală – concept unic pe piața locală.

2014

2016 Lansarea Cardurilor Visa. Lansarea ofertelor dedicate exclusiv lucrătorilor din domeniul medical MobiSanté.

Deschiderea primului Centru Ipotecar din Moldova.

2017

2018 Lansarea Serviciului Cash-In de efectuare a operațiunilor de suplینire a contului de card prin intermediul ATM.

Lansarea Serviciului Business Internet Banking - deservire bancară la distanță automatizată pentru agenții economic. Mobiasbanca a devenit parte a OTP Group - unul dintre cei mai mari furnizori de servicii financiare din Europa Centrală și de Est. După achiziție, OTP Bank Nyrt Ungaria a devenit acționarul băncii în proporție de 98,26%.

2019

2020 Deschiderea Centrului de Leasing.

Schimbarea denumirii în „OTP Bank S.A.” și rebranding. Modernizarea parcului de ATM-uri.

2021

2022 Migrarea la un nou sistem informațional și un nou centru de procesare a cardurilor.

Lansarea Google Pay pentru cardurile Visa.

2023

Un document confidențial
Signed.....
Date.....

După aderarea la OTP Grup în 2019 – unul dintre liderii pieței financiare a Europei Centrale și de Est – și după un amplu proces de rebranding, OTP Bank finalizează integrarea și alinierea la standardele grupului, prin implementarea în 2022 a unui nou sistem informațional și conectarea la un nou centru de procesare a cardurilor bancare. Bazat pe o soluție IT modernă, noul sistem este menit să îmbunătățească activitățile operaționale și de management ale Băncii, și să ofere soluții inovative pentru dezvoltarea produselor și serviciilor financiare.

Strategia Băncii este orientată spre dezvoltarea organică a afacerii, consolidarea poziției pe piața bancară, sporirea profitabilității și a eficienței operaționale. Astăzi, Banca deservește peste 164 000 clienți activi, prin intermediul celor 54 oficii bancare, cu cca 900 angajați în toată țara. Susținută de acționari puternici, cu produse și servicii inovative, Banca se poziționează în top patru bănci sistemice după volumul creditelor acordate, cu o pondere de 11,7%, după volumul depozitelor atrase, cu o cotă de piață de 14,6% și după ponderea activelor pe sistemul bancar de 13,9%.

Transformările IT, modernizarea sistemelor de operare, dezvoltarea produselor și optimizarea proceselor sunt doar câteva dintre obiectivele băncii. OTP Bank continuă strategia de dezvoltare a produselor și aplicațiilor sale, o prioritate deosebită având implementarea de soluții inovative pentru acordarea serviciilor online, rapid și în mod securizat, clienților săi.

Strategia echilibrată și sustenabilă, administrarea eficientă a resurselor concomitent cu implementarea unor acțiuni de susținere a comunității, au asigurat menținerea în topul băncilor locale și în anul 2023, banca având o foarte bună capitalizare, rata fondurilor proprii totale constituind 25,24%, și un profil de risc îmbunătățit.

OTP Bank este a patra cea mai mare bancă din Republica Moldova, cu o istorie de succes în deservirea clienților corporativi, a IMM - urilor, întreprinderilor agricole și persoanelor fizice. Acest succes se datorează unei echipe

dedicate de profesioniști și unui angajament puternic pentru finanțarea clienților săi într-un mod responsabil și personalizat, ceea ce face OTP Bank un partener strategic pentru instituțiile financiare internaționale în impulsivizarea dezvoltării economice a Moldovei.

Preocupată mereu de a contribui la dezvoltarea comunității în care activează, OTP Bank este prezentă activ prin susținerea educației financiare, promovarea culturii și artei, investiții în sectorul medical și sport, solidaritate și voluntariat. Preocuparea pentru mediul înconjurător și soluții sustenabile de utilizare rațională a resurselor este una dintre direcțiile pe care banca va pune prioritate în următorii ani.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed..... 22/03/24
Date.....

OTP GROUP

OTP Group este cea mai mare instituție bancară din Ungaria și a treia din Europa Centrală și de Est. Cu o experiență de 75 de ani în sectorul bancar european, urmărește consecvent strategia de business concentrată pe eficiență, generând valoare și soluții pentru acționarii, clienții și angajații săi.

Promovând inovația, creșterea stabilă și servicii financiare integrate, OTP Group a devenit un jucător dominant pe piața Europei Centrale și de Est. Comunitatea de aproximativ 41 500 de angajați deservește aproape 17,2 milioane de clienți privați, de retail și companii, prin intermediul celor 1439 de sucursale și peste 5571 de ATM-uri, online și canale digitale de deservire la distanță.

Cu afaceri diversificate în mai multe linii de business, OTP Group oferă servicii tradiționale financiare prin fi-

lialele sale, inclusiv, servicii specializate - leasing auto, fonduri de investiții și produse de asigurare. Misiunea de a inova și sprijini companiile și clienții individuali cu servicii și soluții bancare personalizate, în timp ce își consolidează poziția și operațiunile la nivel regional, rămâne prioritară.

În prezent, OTP Group operează în 12 țări din regiune: Ungaria, Albania, Bulgaria, Croația, România, Serbia, Slovenia, Ucraina, Muntenegru, Rusia, Moldova și Uzbekistan.

OTP GROUP

12 ȚĂRI

41 MII ANGAJAȚI

17 MILIOANE CLIENȚI

Poziție dominantă în țările ECE:

OTP Group este numărul 1 în 5 țări după împrumuturile nete; creștere de ~3,5 ori a împrumuturilor și 11 achiziții în 7 ani. >40% din împrumuturile nete în țările din Zona Euro + ERM2, ~80% în cadrul UE.

În anul 2023 OTP Group a înregistrat un profit consolidat ajustat de 1,009 miliarde HUF (2,641 milioane EUR), în timp ce profitul consolidat după impozitare a fost de 991 miliarde HUF (2,592 milioane EUR). ROE-ul anual s-a îmbunătățit la 27,2% (+16,2 pps față de anul precedent).

Angajament puternic față de ESG, strategia ESG a Grupului pentru sustenabilitate fiind implementată în mai multe subsidiare și țări.

CLIMATUL MACROECONOMIC ȘI EVOLUȚIA SECTORULUI BANCAR

Pe parcursul anului 2023, Republica Moldova a fost expusă la diverse șocuri, deși mai puține decât în 2022, totuși, incertitudinea aferentă evoluției economice și riscurile potențiale în sistemul bancar încă mai persistă. Prin urmare, economia națională se confruntă în continuare cu presiuni, atât din partea costurilor, explicate de prețuri ridicate la energie electrică, gaze naturale și produse alimentare, cât și a cererii, drept consecință a nivelului redus de venituri reale ale gospodăriilor, deși urmând o tendință ascendentă, creșterea se prezintă ca una ne semnificativă, astfel menținându-se la un nivel net inferior. Efectele de propagare generate de conflictul armat din regiune se așteaptă să se manifeste o perioadă îndelungată, complementate de efectele crizelor din domeniului agricol, dar și incertitudinii piețelor, atât de desfacere, cât și de aprovizionare.

Potrivit Biroul Național de Statistică (BNS), în anul 2023, PIB-ul a înregistrat o creștere de 0,7% după o contractare de 5% în 2022, prilejuită de mediul macroeconomic incert și criza pe scară largă, toate venite ca rezultat al mișcărilor tectonice în aria relațiilor internaționale economice, direcționate de cele politice. Totodată, pe termen mediu FMI progno-

zează o creștere economică robustă cu un trend ascendent al puterii de cumpărare, respectiv și al consumului.

Inflația medie anuală pentru anul 2023 a fost de 14%, diminuându-se dublu față de perioada precedentă, iar rata anuală a inflației a atins punctul minim în luna decembrie și a înregistrat valoarea de 4,2%, revenirea în coridorul reglementat de 5% $\pm$ 1,5%, având loc în octombrie 2024.

Considerând contextul macroeconomic vulnerabil, eforturile Băncii Naționale a Moldovei (în continuare BNM) s-au concentrat într-o atenuare a efectelor post-inflaționiste și relansarea economiei, inclusiv facilitarea accesului la credite. În acest sens, BNM a continuat relaxarea măsurilor implementate în cadrul politicii monetare restrictive adoptate în 2022, micșorând treptat atât rata de bază, cât și norma rezervelor obligatorii. Rata de bază a scăzut de la 20% în decembrie 2022 la 4,75% în decembrie 2023, revenind la un nivel similar trimestrului IV al anului 2021. Norma rezervelor obligatorii în lei a scăzut de la 37% în ianuarie 2023, la 33% în decembrie 2023, iar norma rezervelor obligatorii în valuta liber convertibilă de la 45% la 43% pentru aceeași perioadă de observație.

Evoluția sistemului bancar

În pofida provocărilor generate de criza post-pandemică și conflictului militar din Ucraina, sistemul bancar s-a dovedit a fi unul rezilient și solid datorită gradului înalt de lichiditate și capital, iar tendința de creștere a activelor, depozitelor și fondurilor proprii a urmat o evoluție mai sporită decât anul precedent. Mai mult decât atât, indicatorul creditelor neperformante s-a diminuat cu 0,9 p.p. de la 6,44% în decembrie 2022 la 5,55% în decembrie 2023.

În contextul mediului geopolitic și economic volatil, Banca Națională a Moldovei rămâne orientată spre evaluarea riscului de credit și spre menținerea unui nivel adecvat de active lichide, pentru asigurarea unui sistem bancar rezilient și cu o capitalizare solidă.

De asemenea, în contextul scăderii ratei de bază și normei rezervelor obli-

gatorii, a scăzut și costul resurselor atrase. Astfel, rata medie ponderată a depozitelor noi atrase în lei pe total termene, a scăzut cu 4,9 p.p. de la 11,06% la 31 decembrie 2022 la 6,21% la 31 decembrie 2023, ceea ce a determinat, diminuarea costului creditelor noi acordate (rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în lei pe total termene) cu 3,8 p.p. de la 14,86% la

10,22%. Totodată, pe parcursul anului 2023, se observă un trend ascendent al costului depozitelor și creditelor în valută. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în valută pe total termene s-a majorat cu 2 p.p. iar la depozite cu 1,2 p.p..

La decembrie 2023, sistemul bancar este constituit din 11 bănci licențiate de către BNM, iar cele mai mari 4 bănci dețin 82,1% din active, 81,3% din creditele acordate, 83,7% din depozitele atrase, 78,8% din capital și 81,2% din venitul bancar net.

La 31 decembrie 2023, sectorul bancar a consemnat următoarea performanță:

- activele totale au constituit 153,94 miliarde lei, majorându-se pe parcursul anului cu 22,57 miliarde lei sau cu circa 17%;
- soldul brut (prudențial) al creditelor a reprezentat 42% din totalul activelor sau 63,9 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 3,7% sau 2,3 miliarde lei;
- cele mai mari creșteri ale portofoliului de credite au fost înregistrate la creditele pentru consum – cu 11.9% sau 1,2 miliard lei și la creditele acordate pentru procurarea/construcția imobilului – cu 8% sau 1 miliard lei.

Referitor la depozite, în decembrie 2023, soldul acestora a constituit 113.9 miliarde lei, cu circa 20% sau 18,9 miliarde lei mai mare decât în aceeași perioadă a anului precedent. Dintre acestea, 59% sunt depozite atrase de la persoane fizice și 41% de la persoane juridice (inclusiv bănci), iar cu referire la valută, 63% sunt în moneda națională și 37% în valută străină. Prin urmare, este important de remarcat faptul că deciziile semnificative de

scădere a ratelor vin ca urmare a stabilizării crizei de lichiditate generată de situația geopolitică din regiune în primul trimestru al anului 2022.

La 31 decembrie 2023, rentabilitatea activelor și rentabilitatea capitalului sectorului bancar au constituit 2,80% și 16,28% respectiv, în scădere cu 0,09 p.p. și 0,76 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2022.

Performanța activității

OTP Bank este o bancă stabilă, bine capitalizată și rezilientă, cu o rată a fondurilor proprii de 25,24%, într-o ușoară descreștere cu 0,67 p.p. față de perioada precedentă. Capitalul băncii a crescut cu 18% pe parcursul anului 2023, iar la data de 31 decembrie 2023 acesta a constituit peste 3,074 milioane lei. La încheierea exercițiului financiar, profitul net a înregistrat 763 milioane lei, în creștere cu 89% față de anul precedent, aceasta fiind determinată în principal de diminuarea costului net al riscului ca urmare a reluării provizioanelor, pe măsură ce prognozele macroeconomice s-au îmbunătățit. Astfel, la finele anului 2023 rentabilitatea capitalului înregistrată a fost de 26,52%, iar rentabilitatea activelor Băncii de 3,74%.

Banca se poziționează pe locul patru în sistemul bancar, cu o pondere a activelor pe sector de 13,9%. În 2023, banca a înregistrat o creștere a activelor cu

15,5%, preponderent datorită creșterii volumului de active financiare, rolul principal ocupându-l investițiile efectuate în valori mobiliare de stat, volumul cărora a înregistrat o creștere de 2,2 miliarde lei sau 102,4%, comparativ cu aceeași dată a anului precedent, precum și plasamentelor la alte bănci cu 1,47 miliarde lei sau 163,5%.

OTP Bank S.A. se situează pe locul 3 după volumul creditelor acordate, atât persoanelor fizice, cât și juridice, cu o pondere de 11,7%. În 2023, Banca a înregistrat o cotă de piață pe segmentul persoanelor juridice de 11,7% la sfârșit de an și se plasează cu o medie de circa 13% pe parcursul anului, iar pe segmentul persoanelor fizice, cota fiind de 11,6% la 31 decembrie 2024 și circa 16% media pe parcursul anului, focusându-se în mod prioritar asupra calității portofoliului.

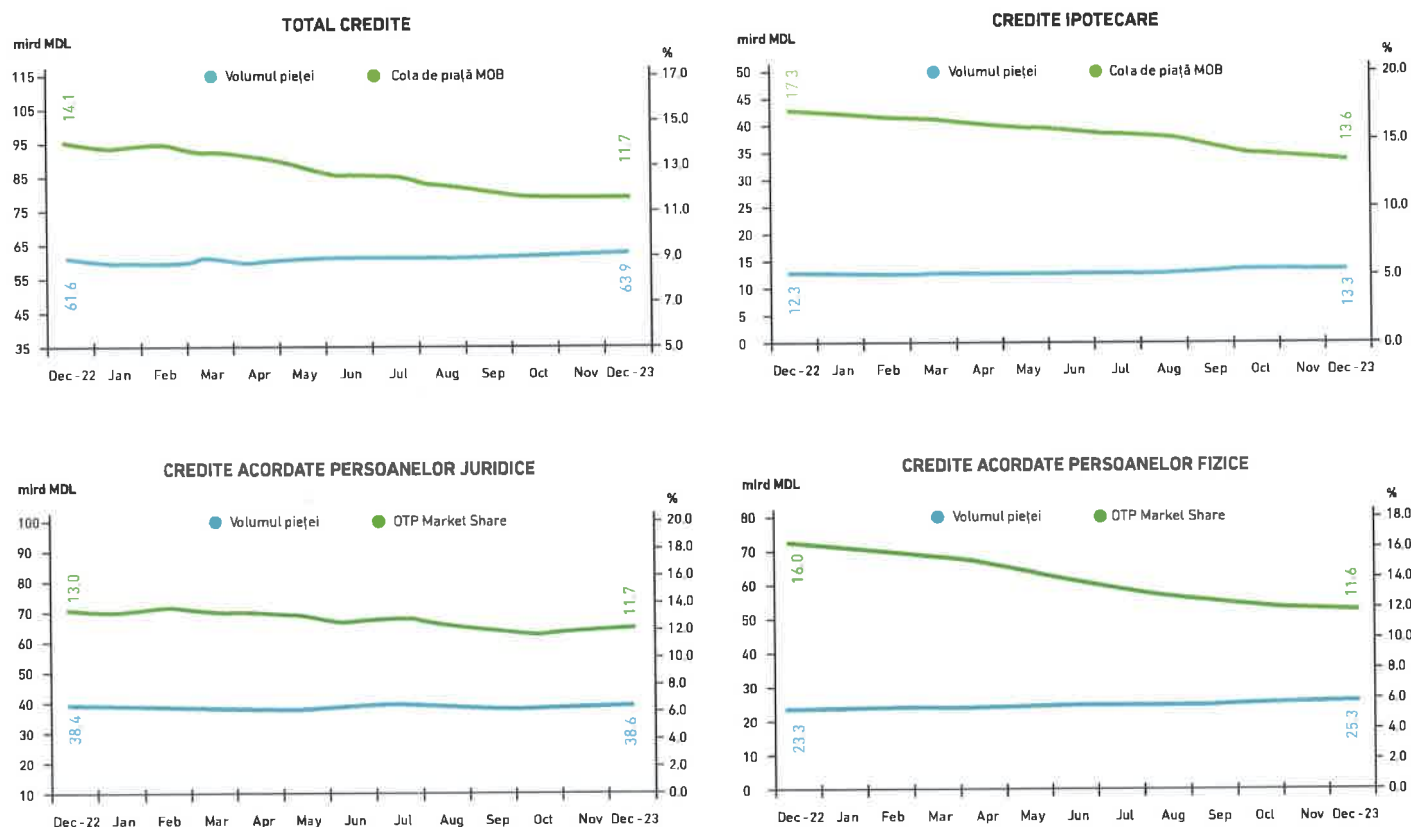

Fig.1. Evoluția volumului pieței creditelor versus cota de piață OTP Bank S.A.

La capitolul depozite atrase, OTP Bank se poziționează în top 3 participanți ai pieței cu o cotă de piață de 14,6% (resurse atrase de la persoanele juridice – 17,6%, resurse atrase de la persoanele fizice – 12,6%).

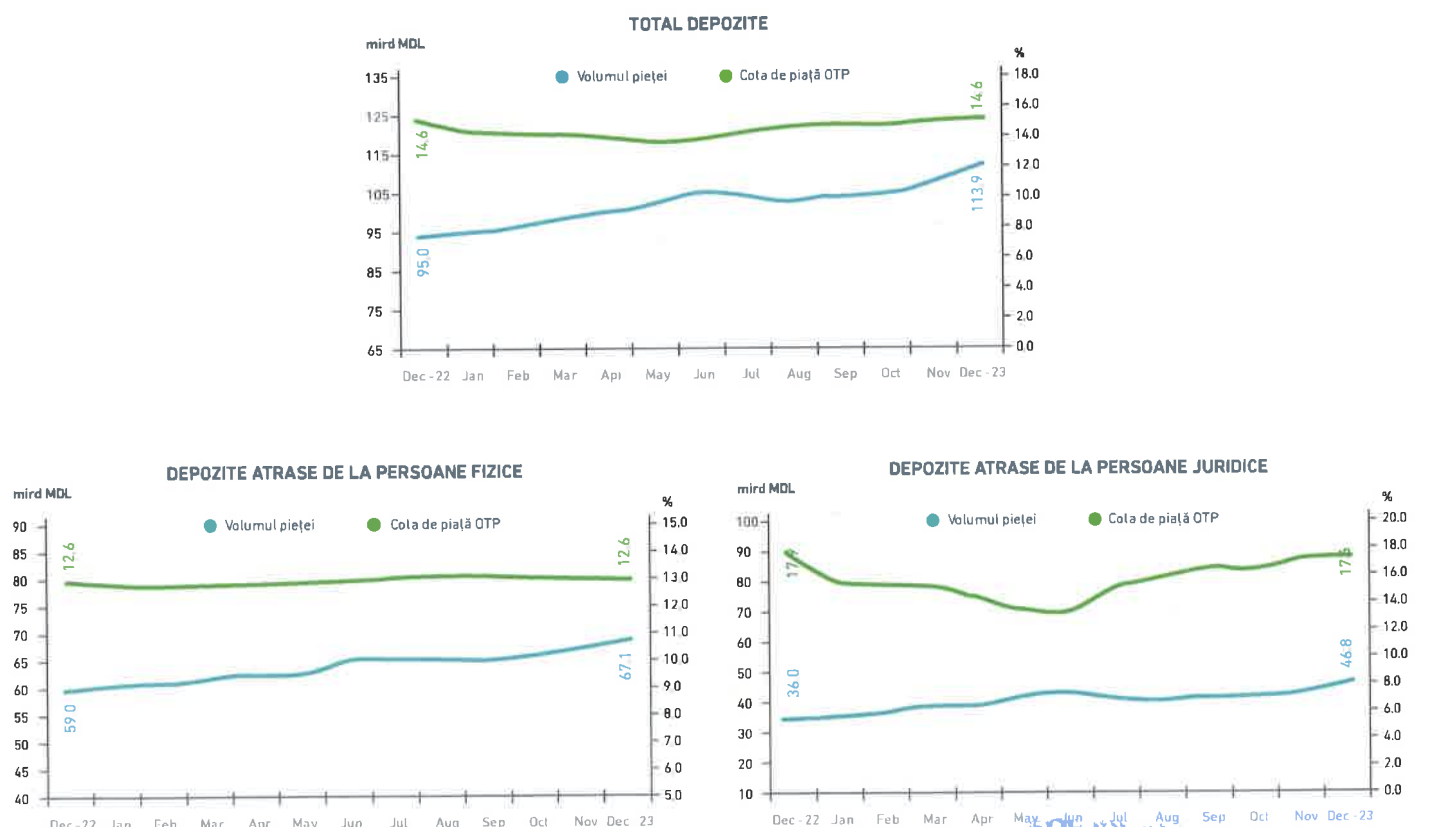

Fig.2. Evoluția volumului pieței depozitelor versus cota de piață OTP Bank S.A.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
 Signed.....
 Date..... 22/03/24 15

Principalele proiecte și evenimente în anul 2023

PRINCIPALELE PROIECTE ȘI EVENIMENTE ÎN ANUL 2023:

- ✓ Aniversarea a 33 de ani alături de clienți și parteneri;
- ✓ Lansarea noii versiuni OTP Mobile și Internet Banking, ca parte a transformării digitale;
- ✓ Lansarea Google Pay pentru cardurile Visa;
- ✓ Implementarea noii versiuni SAPI în timp record, oferind servicii financiare mai sigure și mai rapide atât consumatorilor persoane fizice, cât și celor juridice;
- ✓ Continuarea modernizării rețelei de ATM-uri și sucursale a OTP Bank;
- ✓ Desfășurarea programului „Management financiar pentru IMM-uri” (EFSE, EU4Business în Moldova, Fundația pentru educație financiară OK), pentru circa 100 de participanți, cu experți OTP Bank;
- ✓ Academia Financiară (OTP Bank, EBA, BERD), peste 100 beneficiari, experți BERD;
- ✓ Programul „Bani la feminin”, în parteneriat cu UN Woman & Investitii. MD, și Fundația pentru Educație Financiară OK, inclusive tabere de vară;
- ✓ Participarea cu o serie de activități de educație financiară în campania aniversară lansată de BNM, dedicată împlinirii a 30 de ani de la introducerea monedei naționale;
- ✓ Ludoteca din Jevreni, servicii de educație și joacă pentru copiii din localitate și împrejurimi, inclusiv pentru copiii din familii social-vulnerabile;
- ✓ Programul de instruire „Controlul intern și conștientizarea riscurilor” organizat de OTP Bank și USM în parteneriat, pentru 32 de angajați OTP Bank și 28 de profesori de la Facultatea de Economie a Universității de Stat din Moldova.
- ✓ Banca a continuat să sponsorizeze rubrica „Economia Regională” din revista economică Logos Press, promovând afacerile locale;
- ✓ Lansarea Academiei de Mentoring, pentru angajați și pentru studenți în cadrul stagiului de practică;
- ✓ În calitate de membru activ al asociațiilor de profil: Asociația Businessului European, Asociația Băncilor din Moldova, Asociația Investitorilor din România în Republica Moldova, OTP Bank dezvoltă parteneriate durabile pentru dezvoltarea mediului economic.
- ✓ OTP Bank - lider pe segmentul Corporate Banking 2023, conform publicației Euromoney;
- ✓ Premiul BERD pentru “Cea mai activă bancă emitentă din Moldova în anul 2022”;
- ✓ 3 Trofee pentru OTP Bank la Gala Businessului Moldovenesc, ediția XX-a: Premiul „INTER”, Premiul „Marca Comercială Responsabilă Social”, Premiul „BUSINESS ONLINE”, în cadrul concursul național Marca Comercială a Anului;
- ✓ Trofeul UN Woman pentru promovarea principiilor de egalitate a femeilor, OTP Bank este recunoscută ca partener de încredere în promovarea egalității de gen;
- ✓ Campania „Săptămâna Națională a Bunătății” alături de partenerul de fapte bune AO „Proiecte Sociale Concordia”, cu care OTP Bank a sprijinit refugiații din Ucraina și copiii din familii social-vulnerabile;
- ✓ Preocuparea pentru protejarea mediului și consum responsabil prin diverse inițiative;
- ✓ Partener financiar al Summer Fest 2023 împreună Visa, cel mai mare festival de muzică din Moldova.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE,
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Guvernanța Corporativă

GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Guvernanța corporativă este un mijloc important care asigură îndeplinirea obiectivelor strategice ale Băncii. Un sistem de guvernanță fiabil, organizarea, gestionarea și controlul resurselor companiei, planificarea financiară, managementul responsabil și mecanismele de control adecvate, oferă o bază stabilă pentru eficiență și funcționare profitabilă, afaceri sigure și transparente, precum și relații echilibrate dintre organul de conducere (Consiliul Băncii și Comitetul Executiv), autoritățile de control, acționarii săi și alte entități interesate.

Cadrul guvernanței corporative determină distribuția drepturilor și responsabilităților între organele de conducere ale băncii, descrie detaliat regulile și procedurile de luare a deciziilor corporative. O structură bună a guvernanței corporative implică stabilirea unui sistem reușit de trasare a obiectivelor, luare a deciziilor, inclusiv controlul și monitorizarea executării deciziilor și obiectivelor stabilite. Totodată, guvernanța corporativă efectivă înseamnă că rolul și relațiile stabilite la formarea echipei în bancă se bazează pe comportamentul etic, minimizând conflictul de interese. Conducerea corporativă reușită este bazată pe principiile responsabilității, transparenței și controlul factorilor de decizie.

OTP Bank S.A., conformându-se cerințelor legislației în vigoare, inclusiv și celor a Grupului, asigură dezvoltarea și menținerea unui sistem avansat de guvernanță corporativă care respectă standardele locale și internaționale, fiind de importanță primară și asigurând simultan încrederea și satisfacția clienților băncii, creșterea valorii acționarilor și comportamentul corporativ al băncii.

Conform legislației în vigoare, toate informațiile / materialele referitoare la Bancă și care au o influență asupra prețului acțiunilor Băncii sunt publica-

te cu exactitate, integral și în timp util. Furnizarea de informații regulate și autentice este esențială pentru luarea deciziilor solide de către acționari și ceilalți participanți la piața de capital, iar modul în care Banca dezvăluie informații are, de asemenea, un impact asupra reputației sale.

Reieșind din aceasta, banca dezvăluie public informațiile importante despre evenimentele care influențează organizația în conformitate cu Legislația națională, plasând acestea pe pagina web a Băncii: <https://www.otpbank.md/disclosure> în Mecanismul oficial de stocare a infor-

mațiilor. Banca își efectuează dezvăluirile în strictă conformitate cu prevederile Legislației în vigoare, și anume Codul civil, Legea privind activitatea băncilor, Legea privind piața de capital, Legea privind societățile pe acțiuni, Reglementările BNM / CNPF. În plus, Banca are reglementări interne eficiente care asigură respectarea obligatorie de dezvăluire a informațiilor.

Cele mai importante documente interne, care reglementează guvernanța corporativă a Băncii, sunt:

Statutul Băncii:

<https://www.otpbank.md/storage/com/dezv/1-gov/2023/Statutul-OTP-Bank-SA-27112020-cu-modific%C4%83ri-incluse-AGA-din%2019062023-RO.pdf>

Codul de Guvernanță Corporativă:

<https://www.otpbank.md/storage/com/dezv/1-gov/2023/codul-de-guvernanta-corporativa-ro.pdf>

Directiva nr. 1:

Regulile de organizare și funcționare internă ale Băncii.

Aceste documente determină detaliat standardele pentru Guvernanța și managementul organelor de conducere ale Băncii.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
Signed...
Date... 22/03/24 19

În corespundere cu principiile de bună Guvernare Corporativă, Codul de Guvernare Corporativă stabilește structura relațiilor și proceselor pentru a putea să facă față eficient la schimbările mediului, pentru a crea un sistem de Guvernare transparent și înțeles, care va crește nivelul de încredere a investitorilor locali și străini, angajaților, clienților, furnizorilor, instituțiilor supreme de guvernare și a societății.

Codul poate fi accesat pe site-ul oficial al Băncii, în cadrul paginii ce dezvăluie informația privind Guvernarea Băncii, împreună cu Declarația de Guvernare Corporativă „Conformare sau justificare” <https://www.otpbank.md/governance>

Directiva nr. 1 reglementează aspectele generale privind modul de organizare și funcționare a Guvernării Corporative în cadrul OTP Bank S.A., inclusiv stabilește atribuțiile individuale, competențele și responsabilitățile Președintelui Comitetului Executiv – CEO, membrilor Comitetului Executiv, precum și stabilește modul de organizare, funcționare și competențele Comitetelor interne instituite în cadrul băncii, care permit conformarea deplină a activității Băncii cu cerințele legislației în vigoare, precum și cu cerințele OTP Bank Nyrt. Scopul Directivei nr. 1 constă în a reglementa procedurile interne, obligațiile și responsabilitățile conducerii Băncii.

În perioada de raportare, Conducerea și angajații Băncii au activat în conformitate cu documentele interne, care reglementează Guvernarea Cor-

porativă a Băncii, și anume: Statutul, Codul de Guvernare Corporativă, Directiva nr. 1, asigurând o transparență maximă în activitatea Băncii, acționând în corespundere cu legislația în vigoare.

Au fost respectate principiile Guvernării Corporative, care includ crearea unui sistem eficient pentru garantarea siguranței fondurilor oferite de acționari și utilizarea acestora în mod eficient, respectarea drepturilor tuturor acționarilor, structurarea relațiilor și proceselor pentru a putea să facă față eficient la schimbările mediului. În interesul acesteia, instituția monitorizează continuu practicile de guvernare, identificând orice deficiențe apărute ca urmare a modificărilor externe și interne, care se examinează și se adaptează ținând cont de cerințele legislației în vigoare.

Controlul intern în cadrul băncii reprezintă un ansamblu de mijloace care permit conducerii să se asigure că operațiunile realizate, organizarea și procedurile puse în practică sunt conforme cu dispozițiile legale, regulile profesionale și de etică, documentele normative interne și strategia Băncii.

Scopul controlului intern include prevenirea defecțiunilor, măsurarea și exercitarea unui control suficient asupra riscurilor implicate, asigurarea caracterului adecvat și eficiența proceselor interne, detectarea neregulilor, garantarea fiabilității, integrității și disponibilității informațiilor financiare și de gestiune, verificarea calității sistemelor informatice și de comunicare.

Banca dispune de propriul mecanism de control intern. Funcțiile de control intern (funcția de administrare a riscurilor, funcția de audit intern și funcția de conformitate) sunt independente și dispun de suficiente resurse, cunoștințe și experiență pentru a-și îndeplini sarcinile sale, și raportează direct Consiliului Băncii.

Ca element important al controlului intern sunt documentele normative interne, care sunt analizate anual pentru necesitatea revizuirii acestora. Astfel, pe parcursul anului 2023 au fost actualizate și / sau elaborate 181 de documente normative interne.

Structura acționariatului:

La sfârșitul anului 2023, Banca avea 137 acționari, dintre care 136 de acționari minoritari cu deținere de 1,69% din capitalul Băncii. Drepturile și interesele legitime ale acționarilor Băncii sunt garantate prin Lege, prin Statutul și documentele normative interne ale Băncii. Conform cerințelor legislației în vigoare acționarii sunt în drept să ceară răscumpărarea acțiunilor care le aparțin. Hotărârea de răscumpărare a acțiunilor se ia de Adunarea Generală Anuală a Acționarilor sau de Consiliul Băncii în limitele competențelor stabilite de legislația în vigoare.

Componența acționarilor Băncii:

Categoria	Deținerea în capitalul social, %	Numărul acționarilor
Persoane juridice $\geq 1\%$	98.26 %	1
Persoane fizice $\geq 1\%$	0.00	0
Persoane juridice $< 1\%$	0.10 %	16
Persoane fizice $< 1\%$	1.59 %	120
Acțiuni de tezaur	0.06 %	x
TOTAL	100 %	137

Acționarii băncii și grupurile de persoane care acționează concertat și care dețin dețineri calificate în capitalul social al băncii:

Denumirea acționarului	Țara de reședință	Numărul de valori mobiliare, unități	Deținerea în capitalul social, %	Beneficiarii efectivi ai deținerilor calificate
OTP BANK NYRT	Ungaria	9,825.785	98.26 %	Nu există

Acționarul majoritar al Băncii este OTP Bank Nyrt. (Ungaria), care este listat la Bursa din Budapesta. Sediul central al Băncii-Mamă este: str. Nador nr. 16, Budapesta, 1051, Ungaria.

Valorile mobiliare ale OTP Bank S.A. sunt admise spre tranzacționare la piața reglementată - Bursa de Valori a Moldovei.

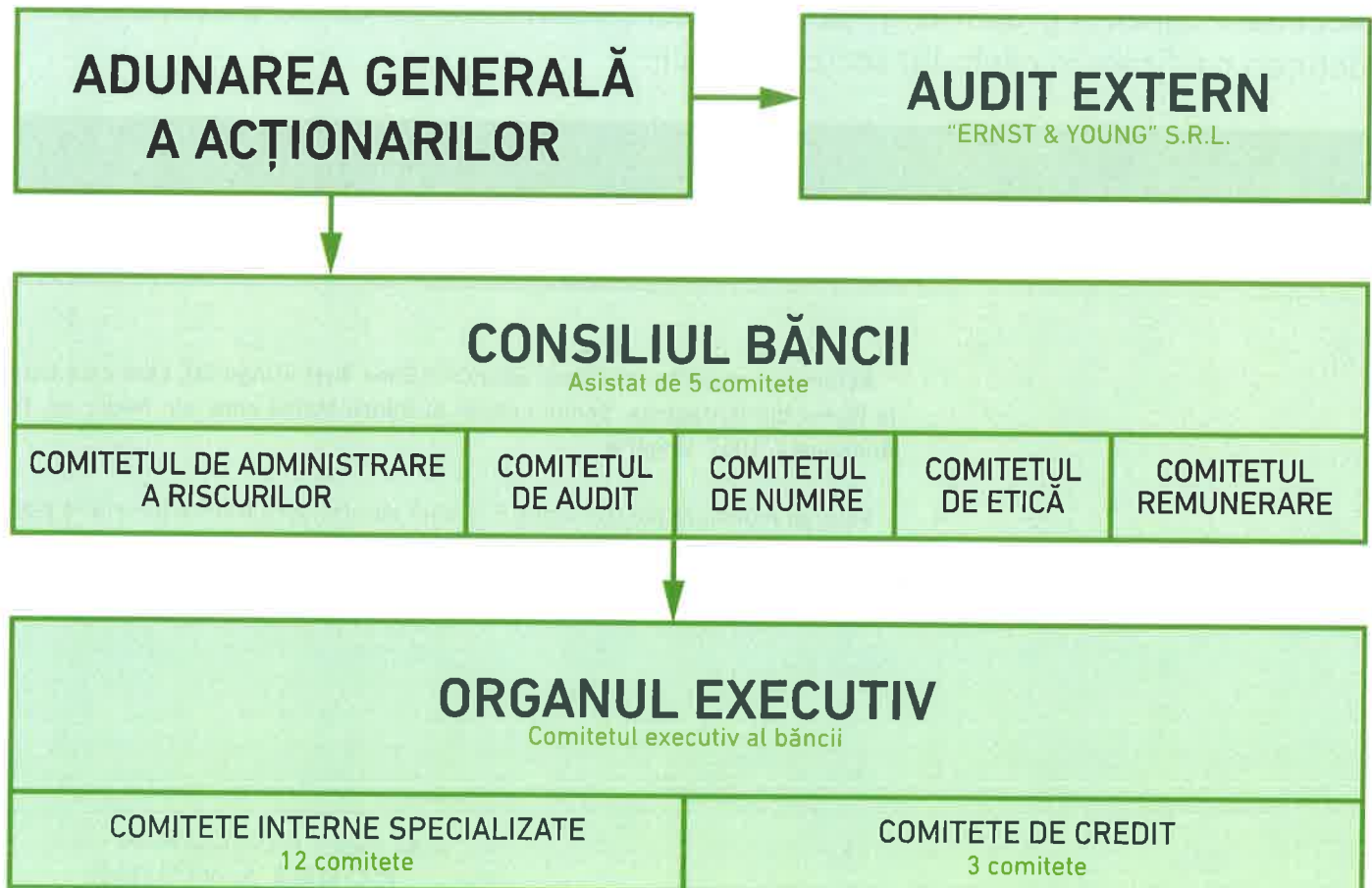

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Ținerea evidenței acționarilor este efectuată de către „Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare” S.A.

Tipul și clasa valorilor mobiliare		Acțiuni ordinare	
Țara		Moldova	
Codul ISIN		MD140TPB1008	
Valorile mobiliare - admise spre tranzacționare la piața reglementată		Bursa de Valori a Moldovei str. Maria Cebotari, 16, MD 2012, mun. Chișinău, Republica Moldova Tel.: 022-277-592	
Registrul acționarilor băncii		Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni 57/1, MD-2005, mun. Chișinău, Republica Moldova Tel.: 022-999-546	
Contacte		OTP Bank S.A. bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 81 A, MD 2012, mun. Chișinău, Republica Moldova, bir. 319 Departamentul Guvernanța Corporativă Tel.: 022-812-431, 022-812-339	

Organele de conducere statutare:

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed:
Date:

Adunarea Generală a Acționarilor

Adunarea Generală a Acționarilor Băncii are un rol important în sistemul de control și verificare a Băncii. Adunarea Generală a Acționarilor Băncii deține competențe suficiente, care permite în măsură deplină să influențeze politica promovată de către Consiliul Băncii și activitățile Comitetului Executiv al Băncii.

Acționarii OTP Bank S.A. au toate drepturile, obligațiile și responsabilitățile definite de legislație, Statutul și documentele normative interne ale Băncii.

Dreptul de participare la Adunarea Generală Anuală îl au acționarii Băncii incluși în Registrul Acționarilor Băncii și în lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală. Acționarii pot participa la Adunările Generale Anuale ale Băncii cu prezența personală sau prin procură. Totodată, dreptul de vot al acționarului poate fi suspendat / limitat în temeiul legislației în vigoare sau prin decizia instanței de judecată, dar acțiunile la care dreptul de vot este suspendat / limitat nu se exclud din calcul la convocare a Adunării Generale Anuale a Acționarilor, și la stabilirea cvorumului, cu excepțiile prevăzute în legislația în vigoare. Aceste acțiuni, după caz, nu participă la adoptarea hotărârilor privind chestiunile incluse în ordinea de zi a Adunării Generale Anuale a Acționarilor.

Pe parcursul anului 2023, a fost convocată o singură Adunare Generală Anuală a Acționarilor ce a avut loc prin corespondență în data de 29.06.2023. La adunare au participat acționari și reprezentanții ai acestora ce dețin 98.35 % din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

Adunarea Generală Anuală a Acționarilor a fost ținută având Opinia Băncii Naționale a Moldovei cu privire la lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală Anuală a Acționarilor Băncii. Acționarii Băncii au avut posibilitatea exprimării dreptului de vot, și anume, fie prin expedierea buletinului de vot prin poștă la adresa: MD-2012, Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 81/A, bir. 314, 321, fie prin expedierea la adresa de e-mail: gov@otpbank.md.

Acționarii Băncii au avut posibilitatea de a se familiariza cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale a Acționarilor prin intermediul paginii dedicate acționarilor de pe site-ul Băncii: <https://otpbank.md/infoactionari>.

În cadrul Adunării Generale Anuale a Acționarilor au fost examinate subiecte de interes atât pentru acționari, cât și pentru Bancă: au fost aprobate dările de seamă anuale ale Consiliului Băncii și ale Organului Executiv, aprobarea modificărilor în statut, aprobarea Regulamentului Consiliului OTP Bank S.A. în redacție nouă, aprobarea companiei de audit extern și stabilirea cuantumului de remunerare pentru serviciile sale pentru anul 2023, distribuirea profitului Băncii pentru 2019-2022, etc. Deciziile adoptate au fost publicate în edițiile periodice Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ziarul "Capital Market" și plasate în Mecanismul oficial de stocare a informațiilor și pe pagina web a Băncii.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Membrii Comitetului Executiv OTP Bank S.A. la situația din 31.12.2023:

Membru al Comitetului Executiv	Funcție
Daniel-Bogdan Spuză	Președinte al Comitetului Executiv – CEO al Băncii
Elena Guzun	Vicepreședinte al Comitetului Executiv – Director Comercial Corporate Banking
Petru Delinschi	Vicepreședinte al Comitetului Executiv – Director Comercial Retail Banking
Iurie Rusu	Vicepreședinte al Comitetului Executiv – COO, Șef Divizie TI și Operațiuni
Ruslan Cebotari	Vicepreședinte al Comitetului Executiv – CRO, Șef Divizie RISC Management
Ion Veveriță	Vicepreședinte al Comitetului Executiv – Director Financiar (CFO) Șef Divizie Financiară

Pe parcursul anului 2023 componența nominală a Organului Executiv nu a fost modificată.

Comitetul Executiv exercită gestionarea curentă a organizației întru atingerea obiectivelor stabilite în strategia și planul de business. În exercitarea atribuțiilor sale, Comitetul Executiv acționează în interesele Băncii și a acționarilor, inclusiv, este responsabil în fața Consiliului Băncii de performanța financiară a Băncii.

În acest scop, Comitetul Executiv asigură implementarea adecvată a cadrului de administrare al Băncii, cunoaște și înțelege structura organizatorică a organizației, riscurile pe care aceasta le generează, elaborează și aprobă, după caz, reglementările interne secundare, pentru desfășurarea activității Băncii în corespundere cu strategia de dezvoltare, apetitul la risc și politicile aprobate de către Consiliul Băncii.

Comitetul Executiv raportează trimestrial Consiliului Băncii privind activitatea sa, focusându-se asupra următoarelor subiecte: schimbări importante în sistemul bancar, situațiile care pot influența strategia și/sau cadrul de administrare a activității Băncii, performanța financiară a Băncii, evoluția bilanțului, evoluția portofoliului de credite, evoluția resurselor, evoluția raportului de venituri și cheltuieli, respectarea limitelor aferente riscurilor sau regulilor de conformare, deficiențele sistemului de control intern, etc.

Activitatea Comitetului Executiv este evaluată anual de către Consiliul Băncii la nivel colectiv și individual.

Pe parcursul anului 2023, Comitetul Executiv s-a întrunit în 64 de ședințe, dintre care 40 – extraordinare, 24 - ordinare, la care au fost discutate 619 de subiecte.

COMITETE SPECIALIZATE ALE CONSILIULUI BĂNCII

Sunt constituite cinci comitete specializate ale Consiliului Băncii, care sunt responsabile de acordarea suportului necesar Consiliului Băncii în vederea exercitării atribuțiilor sale:

Comitetul de Administrare a Riscurilor

Comitetul de Audit

Comitetul de Numire

Comitetul de Etică

Comitetul de Remunerare

Comitetele raportoare sunt subordonate Consiliului Băncii, sunt independente față de Organul Executiv și au o funcție consultativă, înaintând propuneri și recomandări Consiliului în aceste scopuri. Comitetele sunt formate exclusiv din membrii Consiliului Băncii, unde majoritatea acestora trebuie să fie independenți, conform criteriilor stabilite de legislația în vigoare.

Comitetele specializate interacționează între ele, pentru a asigura consecvența și a evita discrepanțele în hotărârile acestora. Această interacțiune are loc, prin participare încrucișată, astfel că președintele sau un membru al unui comitet specializat poate fi, de asemenea, membru al unui alt comitet specializat.

Comitetul de Administrare a Riscurilor

Comitetul de Administrare a Riscurilor oferă suport Consiliului cu privire la apetitul la risc și la strategia de risc actuale și viitoare ale Băncii, la fel, sprijină Consiliul în monitorizarea aplicării acestei strategii de către Organul Executiv. Responsabilitatea generală privind riscurile îi revine în continuare Consiliului Băncii.

Comitetul de Administrare a Riscurilor acordă suport Consiliului în stabilirea naturii, volumului, formatului și frecvenței informațiilor privind riscurile.

În 2023, Comitetul de Administrare a Riscurilor s-a întrunit în 5 ședințe, la care au fost discutate următoarele chestiuni: Mediul bancar, economic și

politic; Analiza portofoliului de credit; Portofoliul în recuperare; Riscul de piață și de țară; Riscuri structurale; Riscul operațional (inclusiv riscul legal, securitate bancară, conformitate și de reputație); Gestionarea riscului IT; Tabloul de referință (dashboard) a apetitului la risc; etc.

Comitetul de Audit

Misiunea Comitetului de Audit este de a monitoriza domeniile privind pregătirea și controlul informațiilor contabile și financiare, de a monitoriza independența auditorilor statutar (externi), precum și de a monitoriza eficiența sistemelor de control intern, de măsurare, supraveghere și control al riscurilor la procesele contabile și financiare. Dacă este necesar, acesta oferă recomandări și avizul său Consiliului Băncii.

În 2023 Comitetul de Audit s-a întrunit în 7 ședințe. În cadrul ședințelor comitetului s-au prezentat și examinat chestiuni ce țin de: examinarea rapoartelor emise de către Departamentul Audit, rapoartelor de activitate ale Departamentului Audit, raportului auditului EY al situațiilor financiare ale OTP Bank S.A. pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022, follow-up al recomandărilor de audit intern, follow-up al Recomandărilor BNM și ale Auditului Extern.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Comitetul de Numire

Comitetul de Numire identifică și recomandă candidaturile pentru posturile vacante în Consiliul Băncii, Comitetul Executiv, precum și pentru funcțiile-cheie.

În 2023, Comitetul de Numire s-a întrunit în 7 ședințe, agenda cărora a inclus: re-evaluarea individuală și colectivă a membrilor Consiliului Băncii; re-evaluarea individuală și colectivă a membrilor Comitetului Executiv al Băncii; re-evaluarea individuală a funcției-cheie, Șef De-

partament Audit; aprobarea mandatului nou al Vicepreședintelui și Membrului Comitetului Executiv-Șef Divizie TI și Operațiuni; interviuarea, evaluarea și numirea candidatului pentru funcția cheie de Chief Compliance Officer, Șef Departament Conformitate; evaluarea adecvării individuale pentru funcția-cheie, Șef Departament Gestiunea Activelor și Pasivelor și Trezorerie Middle Office.

Comitetul de Etică

În 2023, Comitetul de Etică s-a întrunit în 1 ședință.

Principalele responsabilități ale Comitetul de Etică sunt: aprobarea Codului de Etică, precum și toate modificările de actualizare ale acestuia, formulează opinii sau avize cu privire la situațiile de conflicte de interes care au fost gestionate anterior de către Departamentul Conformitate și/sau Comitetul de Etică, la necesitate, supraveghează respectarea cadrului etic al Băncii și aprobă rapoarte anuale, potrivit competenței sale, etc.

În procesul de îndeplinire a atribuțiilor sale, Comitetul de Etică ține cont de necesitatea asigurării faptului că procesul decizional al organului de conducere nu este dominat de nici o persoană sau grup de persoane într-un mod care poate fi în detrimentul intereselor Băncii în ansamblu.

Comitetul de Etică examinează revizuirea rapoartelor întocmite de către Departamentul Conformitate pentru domeniile de etică, aprobă Codul de Etică, precum și modificările survenite ca urmare a revizuirii periodice a acestuia.

Comitetul de Remunerare

Misiunea Comitetului de Remunerare este de a examina anual politica de remunerare a Băncii și în special: propune principiile politicii de remunerare a Băncii, analizează politica de remunerare a diferitor categorii de personal, propune deciziile Consiliului Băncii referitoare la beneficiile acordate membrilor Consiliului Băncii / Organului Executiv, precum și diferitor categorii de salariați.

Comitetul de Remunerare colaborează cu alte comitete specializate ale căror activități pot avea un impact asupra formulării și bunei funcționări a politicilor și practicilor de remunerare și furnizează Consiliului Băncii și, după caz, Adunării Generale a Acționarilor, informații adecvate cu privire la activitățile desfășurate.

În 2023, Comitetul de Remunerare s-a întrunit în 2 ședințe, în cadrul cărora s-au examinat rezultatele evaluării KPI-urilor 2022 și a remunerării bazate pe performanță pentru membrii Comitetului Executiv, evaluarea KPI-urilor pentru 2022 stabilite pentru șefii funcțiilor de control, aprobarea rezultatelor evaluării KPI-urilor pentru 2022 ale membrilor personalului identificat, aprobarea listei funcțiilor ce țin de perimetrul Politicii de remunerare a grupului pentru anul 2023, aprobarea KPI-urilor pentru 2023 pentru membrii identificați, inclusiv funcțiile de control, achitarea performanțelor realizate.

Comitete specializate interne

În scopul asigurării unui nivel bun de protecție împotriva riscurilor la care este expusă Banca, precum și buna funcționare a sistemului intern, în cadrul Băncii sunt constituite următoarele comitete specializate interne:

1. Comitetul Analiza lunară a performanțelor	8. Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor
2. Comitetul AML	9. Comitetul Gestiunea Situațiilor de criză
3. Comitetul Produse	10. Comitetul Work Out
4. Comitetul Prețuri	11. Comitetul Gestiunea Experienței Clienților
5. Comitetul de Monitorizare a Riscului de Credit	12. Comitetul de Etică
6. Comitetul Proiecte și Investiții	13. Comitetul de Credit
7. Comitetul de Gestiune a Riscurilor Operaționale și a Situațiilor de Criză	

Comitete de Credit

Conform politicii de creditare, Comitetele de credit asigură examinarea, aprobarea și însușirea creditelor, alte angajamente în cadrul limitelor de competențe aprobate de către Consiliul Băncii.

În dependență de competențele stabilite pe parcursul anului 2023 au activat următoarele comitete:

Comitetul de Credit al Băncii – 140 ședințe

Comitetul de Credit Retail Banking – 173 ședințe

Comitetul de Credit Corporate Banking – 118 ședințe

Astfel, Banca dispune de un cadru de gestionare a riscului de credit adecvat, care ia în considerare apetitul de risc și profilul de risc al Băncii, precum și al pieței și a condițiilor macroeconomice. De asemenea, dispune de politica și procedurile de creditare pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscului de credit, inclusiv riscul de credit al contrapartidei.

La fel ca orice Companie care furnizează servicii financiare și de investiții, operațiunile / activitățile băncii în ansamblu sunt reglementate în detalii și monitorizate continuu de către autoritățile de supraveghere.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Managementul Riscului și Conformitate

OF IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

MANAGEMENTUL RISCULUI ȘI CONFORMITATE

Abordarea OTP Bank S.A. în ceea ce privește administrarea riscurilor este în concordanță cu strategia de afaceri și, prin urmare, acțiunile planificate în scopul de a atinge obiectivele de afaceri sunt aliniate cu obiectivele strategiei de risc. Banca urmărește obținerea unui raport echilibrat între riscuri și profitabilitate, cu scopul de a genera creșterea susținută și rentabilitatea adecvată a capitalului.

Politicele interne privind gestiunea riscurilor reglementează administrarea corectă a tuturor riscurilor semnificative pentru bancă, ceea ce asigură un profil global de risc scăzut în contextul asumării unor expuneri evaluate corespunzător. Acest obiectiv este realizat prin integrarea managementului riscului în activitățile de business zilnice, în planificarea strategică și în dezvoltarea afacerilor în conformitate cu apetitul la risc definit.

Administrarea riscului include întreaga activitate de planificare, respectiv, modalitatea în care riscurile majore vor fi reduse și administrate odată ce vor fi identificate. Monitorizarea procesului de diminuare a riscurilor include urmărirea riscurilor identificate, identificarea de noi riscuri, precum și evaluarea eficienței întregului proces la nivelul băncii.

OTP Bank S.A. utilizează mai multe tehnici de diminuare a riscurilor sau, acolo unde este posibil, de evitare a riscurilor. Acestea includ un cadru al sistemului de control intern și limite stricte în ceea ce privește asumarea de riscuri, în conformitate cu cadrul privind apetitul la risc al băncii.

Obiectivele generale ale activităților privind administrarea riscurilor sunt următoarele:

- Stabilirea unui set de standarde fundamentale pentru administrarea riscurilor în cadrul băncii, maximizând în același timp câștigurile potențiale și protejând interesele deponenților;
- Susținerea strategiei de afaceri a băncii, asigurând urmărirea obiectivelor comerciale într-o manieră prudentă, în vederea menținerii stabilității veniturilor și acoperirii împotriva pierderilor neașteptate;
- Susținerea procesului decizional la nivelul băncii, prin furnizarea unei perspective asupra riscurilor la care instituția este expusă;
- Asigurarea respectării celor mai bune practici în domeniul administrării riscurilor și conformarea cu cerințele legislației în vigoare;
- Promovarea unei culturi de cunoaștere și administrare a riscurilor, integrate la nivel de ansamblu al băncii, bazate pe o deplină înțelegere a riscurilor cu care se confruntă banca și a modului în care acestea sunt administrate, având în vedere toleranța/apetitul la risc al băncii;
- Asigurarea unei poziții de capital optime în scopul asigurării unei activități eficiente a Băncii;
- Dezvoltarea și implementarea unui proces transparent de administrare a riscurilor pentru identificarea și managementul riscurilor;
- Monitorizarea adecvată, instrumente de testare în condiții de criza și procese de escaladare pentru limite și indicatori relevanți de capital și lichiditate.

Pentru asigurarea unui proces de administrare a riscurilor eficient, activitățile de control sunt implementate la toate nivelele și funcțiile în cadrul băncii. Acestea includ activități precum: aprobări, autorizări, verificări, control dual, reconcilieri, revizuiri ale modalităților de operare, securitatea activelor și separarea responsabilităților.

O componentă importantă a sistemului de control intern o reprezintă, de asemenea, stabilirea și menținerea unor sisteme de management al securității informației care să acopere întreg spectrul de activități al băncii. Banca dispune de facilități adecvate de back-up, care sunt testate periodic, pentru a asigura recuperarea informațiilor și aplicațiilor critice în caz de dezastru sau întreruperi ale sistemelor.

În cadrul Băncii sistemul de control intern este structurat pe trei nivele de control:

Nivelul 1

sau controlul operațional (on-line), are scopul de asigurare a executării corecte a tranzacțiilor. Aceste controale sunt efectuate de către personalul subdiviziunilor business și managementul operațional la nivel de front-office și back-office, fiind încorporate în documentele normative interne ale băncii.

Nivelul 2

sau controlul funcțiilor de administrație a riscurilor și a funcției de conformitate, efectuate de unitățile Diviziei de Management al Riscului și Departamentul Conformitate atribuțiile cărora sunt distincte și independente de cele ale subdiviziunilor business ale băncii.

Nivelul 3

controale efectuate de către Auditul Intern al Băncii, care evaluează și verifică periodic suficiența, funcționalitatea și eficiența sistemului de control intern al băncii. Funcția de Audit Intern este independentă de celelalte două nivele.

OTP Bank S.A. asigură o guvernanță corespunzătoare în domeniul de administrație a riscurilor și în stabilirea standardelor de gestiune pentru fiecare categorie de risc, pentru care abordările de risc sunt în mod consecvent definite și implementate:

A. Administrarea Riscului de credit

OTP Bank S.A. are implementate strategii, politici și procese pentru identificarea, măsurarea, monitorizarea, controlul și raportarea riscului de credit.

Obiectivul urmărit în procesul de administrare a riscului de credit este promovarea unei abordări de risc responsabile, prudente, conforme cu prevederile legislației și celor mai bune practici. Activitatea de creditare în cadrul băncii respectă principiile de separare adecvată a atribuțiilor, astfel încât să se evite conflictele de interese.

În anul 2023, OTP Bank S.A. a continuat îmbunătățirea cadrului său de administrare a riscului de credit, un accent esențial fiind pus pe următoarele direcții de dezvoltare:

- dezvoltarea practicilor și metodelor utilizate în cadrul exercițiilor de simulări la criză adaptate la modelul de afaceri al Băncii;
- dezvoltarea și implementarea noilor modele de rating ale clienților, elaborate în conformitate cu politicile grupului și cele mai actuale practici în domeniu;
- ajustarea apetitului la risc, a limitelor de risc și politicilor de credit în conformitate cu tendințele macroeconomice volatile și geopolitice specifice perioadei;
- analiza și monitorizarea continuă a activității clienților expuși la influențele negative ale factorilor externi;
- monitorizarea activă a portofoliului de credit, inclusiv utilizarea unui cadru de avertizare timpurie care permite semnalizarea evoluțiilor negative, în vederea implementării măsurilor de diminuare a riscului în timp util și în mod adecvat;
- Implementarea și menținerea unui model de restructurare performant și eficient pentru a reduce și ulterior a gestiona portofoliul de credite neperformante într-o modalitate de maximizare a valorii;
- Strategia de administrare a portofoliului NPL include nu doar o singură opțiune strategică, ci mai degrabă combinații de strategii/opțiuni pentru a atinge cele mai bune obiective pe termen scurt, mediu și lung și pentru a explora ce opțiuni sunt cele mai eficiente pentru diferitele portofolii sau rate de recuperare a segmentelor clienților;
- Menținerea și, dacă este cazul, consolidarea nivelului de conformitate cu cerințele de reglementare relevante în ceea ce privește managementul prudențial global, inclusiv clasificarea prudențială și evaluarea creanțelor.

Banca a urmărit scopul de a standardiza și simplifica produsele de credit acordate persoanelor fizice, pentru ca acestea să fie ușor de înțeles de către clienți, consultanții băncii și toți angajații implicați în procesul de creditare. În același timp, acordurile de creditare pentru clienții Corporate și IMM trebuie să conțină un grad adecvat de protecție financiară și non-financiară.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

B. Administrarea Riscului de piață

Riscul de piață este definit ca fiind riscul de a înregistra pierderi aferente elementelor bilanțiere sau extra-bilanțiere, cauzate de variația prețurilor din piață ale instrumentelor financiare și ale titlurilor de capital deținute pentru tranzacționare, ale ratelor dobânzii și ale cursului de schimb valutar.

Riscul de piață în cadrul OTP Bank S.A. este administrat în conformitate cu prevederile *Instrucțiunii privind gestiunea riscului de piață*, care stabilește guvernanta, măsurile și standardele de raportare pentru acest tip de risc. Procesele concrete, conținutul, responsabilitățile și principiile sunt specificate în acest document normativ intern.

Banca a stabilit un cadru comprehensiv privind limitele de risc de piață, care este monitorizat cu regularitate (zilnic, lunar sau trimestrial) și raportat către conducere.

Cadrul de raportare al băncii acoperă cerințele de raportare și de reglementare, cerințele și procesele de raportare internă, precum și cadrul de raportare către terțe părți. Principalele evoluții privind managementul riscului de piață sunt acoperite printr-o serie de rapoarte legate de evoluția ratei dobânzii pentru portofoliul banking book precum și rapoarte legate de evoluția FX sau poziției valutare a Băncii.

C. Administrarea Riscului operațional

În anul 2023, Banca a asigurat activitatea de gestionare a riscurilor operaționale, care se bazează pe următorii piloni:

- Autoevaluarea riscurilor și a cadrului de control intern (Risc Control Self Assessment), prin identificarea și evaluarea riscurilor aferente proceselor băncii, evaluarea calității sistemului de control intern funcțional, inclusiv identificarea vulnerabilităților în dispozitivul de prevenire și control, precum și evaluarea expunerii la riscul rezidual.
- Monitorizarea Indicatorilor Cheie de Risc pe procesele sensibile, prin evaluarea și monitorizarea expunerii la risc.
- Analiza de Scenarii, care furnizează evaluări prospective de expunere la pierderi cu impact semnificativ și frecvență redusă în cadrul unui proces de estimare standardizat.
- Analiza Impactului asupra Afacerii (BIA), ce determină criticitatea activității bancare și resursele necesare pentru asigurarea planului de continuitate a activității băncii, servind drept bază legală pentru restabilirea proceselor de afaceri critice.
- Identificarea și colectarea pierderilor de risc operațional.

În anul 2023, în condițiile deteriorării securității din țara vecină/criza energetică, Banca a pus un accent pe gestionarea crizelor prin elaborarea planurilor de acțiuni punctuale, fiind ajustat continuu în dependență de tendințele crizelor și a deciziilor emise de autorități, îndreptate spre:

- Asigurarea continuității activității;
- Protejarea clienților băncii;
- Protejarea activelor băncii și intereselor acționarilor;
- Protejarea angajaților.

FUNDAMENTAL CONTROL
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22.03.24

D. Administrarea Riscului de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul pe care banca îl va înregistra în caz de dificultate a onorării obligațiunilor sale, rezultate din obligațiile financiare.

Politica băncii privind managementul lichidității este de a asigura, în măsura cea mai mare posibilă, lichiditate suficientă pentru a-și onora obligațiunile la scadență, în condiții normale sau de criză, fără a suporta pierderi inacceptabile sau riscând să dăuneze reputației băncii.

Monitorizarea lichidității pe termen scurt, mediu și lung este realizată de către Departamentul Gestiunea Activelor și Pasivelor și Trezorerie Middle Office. Monitorizarea lichidității curente (intraday) este efectuată de către Trezorerie în baza informației primite de la alte entități de afaceri privind profilul lichidității activelor și obligațiilor lor financiare, a detaliilor privind flu-

xurile viitoare de mijloace bănești ce pot fi obținute din activitatea de afaceri prognozată. Astfel, Trezoreria menține un portofoliu al activelor lichide pe termen scurt, compus în mare parte din hârtii de valoare investiționale lichide pe termen scurt, credite și avansuri băncilor, alte facilități interbancare, în scopul asigurării menținerii unei lichidități suficiente a întregii bănci.

Pe termen scurt, mediu și lung, lichiditatea este monitorizată de către Secția Gestiunea Activelor și Pasivelor care raportează comitetului ALCO situația curentă și necesitățile de finanțare pe viitor.

Eforturile sunt concentrate pe identificarea surselor de risc de lichiditate, evaluarea expunerilor la risc și stabilirea unor limite adecvate pentru a reduce consecințele posibile ale riscului de lichiditate.

Banca evaluează lichiditatea și riscul de lichiditate prin următoarele activități:

- Analizarea structurii activelor din perspectiva lichidității și a posibilităților de valorificare;
- Analizarea pasivelor din perspectiva stabilității în condiții de criza de lichiditate;
- Calculul și monitorizarea indicatorilor de lichiditate (atât cei reglementați, cât și cei elaborați intern), cât și amortizoarelor de lichiditate;
- Stabilirea de limite minime pentru indicatorii de lichiditate;
- Elaborarea Planurilor de finanțare.

E. Administrarea Riscului ratei dobânzii

Activitatea băncii este expusă riscului aferent fluctuației ratei dobânzii, care se exprimă prin faptul că activele și obligațiile purtătoare de dobândă devin scadeante sau își modifică valoarea în termene sau sume diferite. Activitățile de gestiune a riscurilor au ca obiectiv optimizarea venitului net aferent dobânzilor, cu condiția ca nivelurile ratei de dobândă cotate pe piață să fie corelate la strategia de afaceri ale băncii.

În scopul evaluării riscului ratei dobânzii, Banca ia în calcul efectul unei fluctuații de +/- 200 puncte de bază asupra valorii prezente a fluxurilor bănești aferente activelor și pasivelor sensibile la rata dobânzii care la rândul lor influențează sensibilitatea valorii economice a capitalului, cât și efectul asupra Venitului net din dobânzi pe parcursul unui an calendaristic.

Întru susținerea calculului sensibilității se utilizează GAP-urile dintre activele și pasivele sensibile la rata dobânzii pe benzi de scadență și repartizarea pe fiecare bandă se face în funcție de cel mai apropiat termen între data scadenței și data ajustării dobânzii.

CONFIDENTIAL FOR EY USE ONLY
ERNST & YOUNG
Signed: _____
Date: 22/03/24

F. Administrarea Riscului Strategic

Riscul strategic reprezintă riscul de divergență de la rezultatele financiare și operaționale planificate din cauza obstacolelor, evenimentelor sau ciclurilor de acțiuni neplanificate și neprevăzute. Politica băncii privind managementul profitabilității este de a asigura rentabilitatea maximă, în condiții normale sau de criză, în contextul menținerii altor riscuri în limitele apetitului la risc al Băncii.

Contextul economic al anului 2023 fiind caracterizat de o volatilitate ridicată, a impus o intensificare a activităților de management al riscului strategic pe parcursul întregului an, și anume:

- Monitorizarea permanentă a evoluției pieței bancare, evoluția concurenților, a deciziilor autorităților de reglementare și performanței Băncii, care au reprezentat un input constant în modelarea scenariilor de evoluție a afacerii în scopul actualizării la necesitate a strategiei de afaceri,
- Elaborarea și evaluarea planurilor alternative de investiții ale activelor Băncii în condiții de volatilitate și incertitudine sporită pe piața financiară întru asigurarea unui nivel minim de expunere a Băncii la riscuri strategice,
- Focusarea și alinierea întregii echipe pe îndeplinirea obiectivelor incluse în strategia de afaceri pentru anul 2023 în scopul de a atinge ținta de profit prognozată.

G. Administrarea Riscurilor MSG

Banca este expusă, în mod direct, efectelor schimbărilor climatice și / sau riscului reputațional, ca urmare a acțiunii factorilor de mediu și sociali (de exemplu, prin condițiile de muncă). Banca a implementat un cadru normativ intern, care are drept scop principal evidențierea riscurilor extra-financiare la care este expusă, ca urmare a impactului factorilor de mediu, sociali și de guvernare (MSG) asupra profilului de credit al debitorului sau al proiectului finanțat, care pot afecta capacitatea de rambursare a debitorului. Întrucât clienții finanțați de Bancă sunt expuși în mod diferit riscurilor MSG, metodologia adoptată de OTP Bank SA are drept obiectiv să le evidențieze și să le diferențieze în mod corespunzător.

Sunt stabilite principii unice de reglementare în cadrul Grupului OTP, privind definirea și gestionarea activităților supuse riscurilor MSG în procesul de acordare și monitorizare a creditelor (inclusiv a produselor de leasing) acordate clienților Băncii (persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitatea de antreprenoriat), inclusiv clienților gestionați de Departamentul Recuperare Creanțe.

Managementul factorilor MSG în procesul de acordare a creditelor are drept scop minimizarea riscurilor tranzacțiilor afectate de factorii MSG. Problemele sociale și de mediu pot

afecta activitatea clienților, fluxurile de numerar, precum și posibilitățile acestora de a-și dezvolta afacerea. În acest context, rolul managementului riscului MSG este hotărâtor în procesul de identificare și gestionare a aspectelor legale, sociale și de mediu, în scopul minimizării riscului de credit, reputațional, de reglementare și legal.

Prin includerea aspectelor de mediu și sociale în procesul de evaluare a riscului de credit, Banca contribuie, de asemenea, la promovarea necesității menținerii unor practici sociale și de mediu adecvate în activitatea clientului.

O atenție deosebită urmează să fie acordată respectării, de către clienții Băncii, a legilor și reglementărilor sociale și de mediu corespunzătoare, precum și deținerii licențelor și permisiunilor necesare pentru activitate.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22.03.24

CONFORMITATE

OTP Bank S.A. recunoaște că rolul principal al funcției de conformitate este acela de a proteja clienții, afacerile, colegii, acționarii și comunitățile pe care le deservim, asigurându-se în același timp că este capabilă să își susțină strategia și să asigure o creștere durabilă.

În 2023, activitatea echipei de conformitate s-a concentrat pe îmbunătățirea nivelului general de conformitate în cadrul băncii.

Procesele au fost desfășurate pe baza legislației locale și a reglementărilor organelor de supraveghere, inclusiv și a politicilor și instrucțiunilor Grupului OTP Bank Plc, implementarea reglementărilor Grupului pentru a spori cunoștințele și conștientizarea tuturor angajaților cu privire la aspectele etice și de conformitate, inclusiv protecția datelor cu caracter personal.

Un număr semnificativ de sucursale ale Băncii au fost instruite în materie de etică și conformitate.

Echipa de conformitate a oferit cursuri de formare offline angajaților din front office pe aspecte de etică și conformitate pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la subiectele legate de conformitate (conflictul de interese, gestionarea cadourilor, Codul de etică) și la reglementările interne FATCA.

Echipa de conformitate a efectuat sesiuni repetate de exerciții on-line, cu scopul de a spori gradul de conștientizare în rândul angajaților cu privire la standardele și cerințele Băncii în materie de conflicte de interese, etică și cadouri.

În 2023, au fost revizuite și ajustate/completate documentele normative interne, de asemenea, au fost create 2 comitete specializate (Comitetul de Etică și Comitetul de Etică și Conformitate), cu scopul de a sprijini implementarea reglementărilor legate de etică și conformitate în Bancă, în conformitate cu modelul de guvernanță al Grupului și cu cerințele legislației naționale.

OTP Bank S.A. a consolidat cultura de conformitate în cadrul companiei, bazată pe politicile și instrucțiunile Grupului, prin implementarea celor mai bune practici ale Grupului și a celor mai înalte standarde internaționale în domeniile de conformitate, etică, conflicte de interese (inclusiv serviciile de investiții), luptă împotriva corupției, identificarea și evaluarea riscurilor de conformitate, sancțiuni și tranzacții suspecte, evaluare (due diligence), protecția consumatorului, protecția datelor cu caracter personal, activități de investiții, identificarea și prevenirea tranzacțiilor insider și a manipulărilor pe piață, conformarea

fiscală internațională – FATCA. (conformitate fiscală internațională).

Echipa de conformitate monitorizează în permanență fluxul și specificul plângerilor din partea clienților și a autorităților, oferind o contribuție la răspunsurile la plângeri atunci când este necesar. Deoarece feedback-ul din partea clienților noștri este un indiciu important. Ca aspect important al atribuțiilor de control intern, echipa de conformitate s-a concentrat pe efectuarea de controale pe următoarele teme: etică, conformitate, sancțiuni și prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. Ca urmare, echipa de conformitate a venit cu un set de propuneri și măsuri, care vizează procesele interne, regulamentele, procedurile și instrucțiunile, pentru a preveni expunerea la riscul de sancțiuni legale și de reglementare, riscul de pierderi financiare sau de afectare a reputației.

În 2023, procesul de evaluare a riscului de conformitate a fost realizat pe baza metodologiei Grupului. În cadrul acestui exercițiu, a fost evaluat un număr mare de riscuri, inclusiv riscuri legate de tranzacții personale, conflicte de interese, combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, combatere corupției, etică, protecția consumatorilor, acorduri

fiscale internaționale, sancțiuni/tranzacții suspecte, protecția datelor cu caracter personal și altele. Ca urmare a exercițiului de evaluare, nu a fost identificată nicio expunere majoră la risc. Exercițiul periodic de evaluare a riscurilor de conformitate contribuie semnificativ la identificarea riscurilor de conformitate și, în cazul în care acestea sunt identificate, conduce la elaborarea unui plan de acțiune pentru a le evita sau a le diminua.

Anul 2023 a fost unul cu un impact semnificativ pentru Bancă din perspectiva sancțiunilor internaționale. Întrucât respectarea regimurilor de sancțiuni internaționale este un obiectiv important pentru Bancă. În acest scop, OTP Bank S.A. asigură conformitatea prin implementarea de politici și proceduri (ca parte teoretică și de îndrumare), alături de soluții de filtrare a clienților și a tranzacțiilor (ca parte tehnologică și practică), cu scopul de a evita implicarea Băncii în operațiuni cu părțile aflate sub incidența sancțiunilor impuse de autoritățile internaționale și de a reduce riscurile operaționale. În vederea îmbunătățirii sistemului de gestionare a riscurilor, OTP Bank continuă să efectueze controale periodice și dezvoltă metodologii, instrumente și mecanisme de evaluare, identificare și prevenire/mitigare a riscurilor.

Conducerea Băncii sprijină funcția de conformitate și oferă acces direct la Consiliul de supraveghere, pentru a împuterniciu autoritatea necesară, instrumente și resurse funcția de conformitate. Una dintre principalele atribuții ale funcției de conformitate este raportarea periodică către conducerea băncii cu privire la: riscurile identificate, controalele efectuate și constatările aferente, precum și măsurile implementate și/sau planificate pentru a preveni sau a atenua toate riscurile identificate.

În același timp, un aspect important în exercitarea funcției de control intern îl reprezintă stabilirea unui cadru normativ intern de reglementare pentru respectarea și executarea de către angajații băncii a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Întrucât stabilirea unui cadru intern de reglementare în domeniul AML/CTF este o atribuție a funcției de conformitate, în cadrul OTP Bank S.A. există o structură vastă de politici, proceduri și reglementări interne. Scopul principal al acestora este prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. În același timp, Banca a implementat soluții tehnologice, care permit identificarea și prevenirea operațiunilor bancare suspecte. Scopul principal este de a asigura o protecție maximă a intereselor clienților Băncii prin reducerea pe cât posibil a riscului de infracțiuni financiare și fraudă. Banca și OTP Group se angajează să promoveze o cultură AML / CTF adecvată și o conștientizare sporită în rândul clienților și angajaților.

Ca parte a atribuțiilor funcției de conformitate, o unitate dedicată AML efectuează, de asemenea, controale periodice ale activității AML / CTF desfășurate la nivelul Băncii. În același timp, unitatea AML este responsabilă de gestionarea proceselor legate de cunoașterea clienților (KYC), clienții cu risc ridicat, înregistrarea și monitorizarea persoanelor expuse politic (PEP), filtrarea clienților (din perspectiva sancțiunilor și a PEP), precum și a domeniilor legate de relația cu băncile corespondente, etc.

Pentru a asigura calitatea înregistrării, gestionării și controlului dosarelor KYC ale clienților, Banca utilizează soluții tehnologice moderne. În acest fel, Banca asigură o pistă de audit eficientă care conține toate acțiunile utilizatorilor implicați. Banca se află într-un proces continuu de consolidare a capacității sale de prevenire și detectare a infracțiunilor financiare și a neconformităților. Există o atenție sporită din partea autorităților de reglementare asupra verificărilor pri-

vind fraudă și conformitatea, cu luarea tuturor măsurilor necesare pentru a proteja clienții de fraudă și pentru a identifica riscurile de neconformitate în procesele de afaceri. Criminalitatea financiară și amenințările de fraudă continuă să evolueze, adesea odată cu evoluțiile geopolitice și tehnologice. Mediul de reglementare în evoluție continuă să fie o provocare.

Ca o concluzie, OTP Bank S.A., întreprinde toate măsurile legate de conformitate, urmărind creșterea nivelului de cultură corporativă și consolidarea valorilor etice. Este un pas important în direcția reducerii expunerii Băncii la aceste riscuri și a creșterii conștientizării și culturii interne. Funcția de conformitate oferă în permanență conducerii băncii rapoarte, suport și consultanță pentru a preveni sau reduce riscurile care pot duce la pierderi sau pot cauza daune semnificative reputației băncii. În acest fel, funcția de conformitate contribuie la creșterea valorii Băncii în beneficiul tuturor părților interesate.

FOR IDENTIFICATION
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22.03.24

Activitatea Comercială

FOR IDENTIFICATION
PERIOD: 1 Year
Signed:
Date: 22/03/24

ACTIVITATEA COMERCIALĂ

Pe parcursul anului 2023, OTP Bank și-a urmat strategia axată pe inovație, digitalizare și experiența clienților, reușind să-și consolideze poziția de top deținută pe segmentele cheie de activitate: locul 3 (trei) după volumul total al creditelor acordate și volumul total al depozitelor atrase per sector bancar.

Astfel, la finele anului 2023, portofoliul creditelor de consum a constituit 1,071 milioane MDL, portofoliul creditelor imobiliare a însumat 1,807 milioane MDL, iar valoarea împrumuturilor acordate persoanelor juridice a constituit 4,098 milioane MDL. Volumul depozitelor și conturilor de economii a persoanelor fizice a atins nivelul de 8,253 milioane MDL, iar portofoliul depozitelor atrase de la persoanele juridice a constituit 8,165 milioane MDL.

OTP Bank deservește în prezent peste 164 mii de clienți activi și oferă o gamă largă de produse și servicii bancare prin diverse canale, centrul ipotecar și prin cele 54 oficii bancare din toată țara, dintre care 49 de sucursale

Retail, 3 agenții, 1 sucursală corporativă și 1 sucursală dedicată Private Banking. OTP Bank este prezent în cele mai importante regiuni ale țării, în orașele Chișinău, Bălți, Comrat, Edineț, Orhei, Ungheni, Anenii Noi, Soroca, Drochia, Sângerei etc.

Urmând imboldul OTP Group, Banca a continuat modernizarea rețelei de bancomate, implementând soluții și tehnologii de ultima oră. Tranziția către noua generație de ATM-uri a presupus instalarea bancomatelor inteligente, cu noi funcționalități precum cash-in și cash recycling. La moment, banca dispune de 86 bancomate de tip cash-out și 67 bancomate cash-in/recycler. OTP Bank a optat nu doar pentru ATM-uri moderne și fiabile, ci și pentru aparate cu un consum redus de energie. Maximizarea capacității de stocare a bancnotelor în bancomate reduce considerabil frecvența operațiunilor de manipulare și transport a numerarului, reducând astfel amprenta de carbon. Mai mult, unele bancomate sunt echipate cu tastatură Braille, ceea ce

le face accesibile și pentru persoanele cu deficiențe de vedere. De asemenea, pe parcursul anului a fost implementat pe larg funcționalul de eliberare valută străină la bancomatele OTP Bank, astfel către finele anului, banca dispunea de 102 bancomate cu funcțional de eliberare EUR și/sau USD.

Pe parcursul anului 2023, OTP Bank a înregistrat progrese remarcabile și în domeniul transformării digitale. Astfel, procesul de înrolare în cadrul soluției OTP Mobile Banking a devenit pe deplin digital, mai simplu, mai intuitiv pentru client, la doar 5 pași distanță. Adicional, a fost lansat un nou set de funcționalități și optimizări menite să îmbunătățească experiența clienților și să asigure, în același timp, un nivel înalt de securitate. Cu un angajament continuu față de inovație, Banca va continua să implementeze, în mod constant, actualizări menite să mențină aplicația OTP Internet și Mobile Banking la standardele cele mai ridicate, oferind astfel o platforma digitală modernă și eficientă pentru toți utilizatorii.

OTP Bank a continuat transformarea digitală prin echipele de experți implicate cu dăruire în proiecte de transformare IT și digitalizare a proceselor, îmbunătățind mediul bancar din domeniul IT. Cele mai importante realizări în domeniul proiectelor au fost:

- reducerea considerabilă a duratei proceselor de intrare în relației cu clienții și actualizare date KYC prin conectarea la registrele de stat folosind platforma MConnect, care oferă băncii acces în timp real la date calitative, complete și autentice ale clienților, dintr-o singură sursă;
- reducerea timpului pentru Plățile urgente interbancare în MDL de la 1 oră la până la 5 minute prin implementarea proiectului de upgrade SAPI;
- un pas major în implementarea vânzărilor digitale - decizia de aprobare a creditului 100% online în 5 minute pe micro-site-uri;
- lansarea programului guvernamental pentru susținerea antreprenorilor "373" - mecanism prin care producătorii moldoveni pot accesa împrumuturi accesibile pe termen lung pentru investiții;
- conformarea cu standardele internaționale SWIFT LAU;
- posibilitatea de a achiziționa clienți din sectorul public prin intermediul Mpay;
- fortificarea sistemelor AML și de control intern.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE,
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22.103/24

Pe parcursul anului, Banca a depus eforturi considerabile pentru optimizarea proceselor interne, precum și pentru adaptarea acestora la noua paradigmă legislativă. A fost stabilizat portofoliul de depozite și a fost redemarată cu succes activitatea de creditare, după o perioadă îndelungată de incertitudine economică și restricții prudențiale.

Modificarea abordării față de condițiile de risc, segmentarea clienților și transparența în stabilirea prețurilor, a marcat trecerea la un nou nivel în ceea ce privește creditele de consum pentru persoane fizice. Au fost lansate noi oferte standard cu rate ale dobânzii variabile și fixe, fără comisioane și pentru diverse categorii de clienți, inclusiv pentru noi segmente de clienți din sectorul IT și Instituțiile Publice.

OTP Bank a fost prima bancă care a lansat în decembrie 2023, pachete salariale dedicate și campanii promoționale cu o mulțime de beneficii suplimentare, inclusiv dobânzi speciale la creditele de consum, pentru angajații din sectorul public, în contextul deciziei Guvernului de a le oferi acestora libertatea de a alege instituția financiară pentru primirea salariilor.

Pe parcursul anului a fost lansată o gama nouă de produse de card din categoria Premium, destinate clienților de top ai băncii: Visa Platinum și Visa Infinite. Noile produse oferă, pe lângă beneficiile de bază oferite de Bancă, o gamă largă de servicii adiționale printre care: acces gratuit în sălile Lounge din peste 1200 aeroporturi din lume, serviciul Concierge 24/7, servicii de asigurare, servicii Fast Track, programe de discount, etc.

Una din realizările anului 2023 este și lansarea, în colaborare cu Visa, a unui dintre cele mai inovative și unice instrumente de plată din Republica – Inelul de plată. Acest produs exclusivist a permis tranziția experienței de plată a clienților, la un nou nivel de. Grație acestui produs, plățile au devenit o magie – acestea se efectuează prin o simplă atingere a mâinii, doar atât. Inelul are un aspect exterior plăcut și are un termen de utilizare nelimitat, devenind astfel o bijuterie funcțională.

Pentru a facilita accesul clienților IMM la serviciile bancare, au fost lansate pachetele de deservire curentă BASIC și BASIC +. Acestea sunt destinate companiilor care au vânzări anuale până la 50 MMDL și oferă o serie de beneficii într-un singur pachet cu un singur comision lunar fix: conturi curente în lei și valută, serviciul OTP Internet și Mobile Banking, carduri Visa Business pentru

utilizare națională și internațională, plăți în lei în favoarea altor clienți ai băncii, transferuri salariale pentru angajați, operațiuni de conversie valutară.

În luna mai 2023, în cadrul campaniei promoționale "Pachet Basic – alege ce-i mai bun pentru afacerea ta", pachetul BASIC a fost oferit la un pret promotional de 0.99 EUR lunar pentru o perioada de 6 luni pentru clienții noi, iar pentru companiile nou create – pentru o perioada de 12 luni. Adițional, companiile au putut beneficia de Plăți Trezoreriale Urgente prin OTP Internet and Mobile Banking, la un preț special de 5 MDL. Principalele obiective ale campaniei au fost facilitarea accesului clienților la serviciile bancare, susținerea afacerilor noi create, promovarea efectuării operațiunilor curente prin serviciul de deservire la distanță – OTP Internet și Mobile Banking.

Suplimentar, în cadrul Campaniei MICRO Lending – 2023, lansată cu ocazia împlinirii a 33 de ani de activitate a Băncii și dedicată clienților MICRO (inclusiv Agrofabrica), precum și în cadrul ofertei Restart actualizată în luna septembrie, clienții au putut beneficia și de o Reducere de 100% la pachetul Basic pentru deservire curentă, timp de 3 luni. Până la finele anului 2023, numărul IMM-urilor ce au beneficiat de avantajele în cadrul pachetelor BASIC și BASIC+ a depășit borna de 4500.

În scopul creșterii nivelului satisfacției clienților în utilizarea serviciilor sale, OTP Bank continuă implementarea instrumentelor ce vor asigura optimizarea proceselor de deservire, inclusiv prin digitalizarea acestora. În acest sens, anul curent, Banca a lansat implementarea proiectului de conectare la platforma de interoperabilitate MConnect, ce reprezintă soluția tehnologică, dezvoltată de Guvernul Republicii Moldova pentru a facilita, dar și a eficientiza schimbul de date și interoperabilitatea în cadrul sectorului public, precum și în cel privat. Integrarea cu MConnect va facilita și dezvoltarea canalului de OnBoarding digital și actualizarea KYC în regim online pentru Persoane Juridice.

În octombrie 2023 OTP Bank S.A. a lansat serviciul Google Pay pentru toate cardurile VISA, oferind o nouă modalitate de plată contactless sigur, rapid și comod.

Pe parcursul anului 2023, OTP Bank S.A. a lansat mai multe programe de finanțare în vederea susținerii IMM-urilor. Printre acestea se enumeră și **Programul Guvernamental pentru susținerea antreprenorilor "373"** care a fost implementat în iulie 2023 prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) și are drept scop asigurarea accesului la finanțare al întreprinderilor

Mici și Mijlocii (cu cifra de afaceri de până la 100 mln. lei.), pentru proiecte investiționale, prin compensarea părții ală a ratei dobânzii la creditele investiționale eligibile.

Prin intermediul **Programului "373"**, de către ODA sunt compensate dobânzile la creditele investiționale pentru ca dobânda achitată de către beneficiar, să nu depășească 7% anual – pentru creditele acordate în monedă națională. Dobânzile la credite sunt compensate pentru întreaga perioadă a creditului, dar nu mai mult de 7 ani.

În cadrul **Programului "373"**, clienții pot beneficia de finanțare de până la 15 mln. lei cu o contribuție proprie de minim 10% din valoarea proiectului investițional și o perioadă de grație de până la 3 ani fără comisioane de administrare și rambursare anticipată.

În 2023, OTP Bank S.A. a continuat susținerea **antreprenorilor care au o afacere în agricultura prin consiliere profesionistă și soluții avantajoase** de creditare rapide și eficiente, alinate necesităților și specificului activității companiilor din **domeniul agriculturii**, inclusiv prin conceptul de finanțare dedicat agricultorilor - **AgroFabrica**.

Suplimentar, OTP Bank S.A. a fost solidarizează cu agricultorii și s-a aliniat la decizia susținută de întreaga comunitate bancară, de a nu percepe plăți suplimentare pentru restructurarea creditelor pentru agricultorii cu o situație financiară îngreunată.

De asemenea, în 2023, OTP Bank S.A. a continuat susținerea **antreprenorilor care au o afacere în agricultura prin Oferta specială de Leasing AGRO de la OTP Bank cu 0% comisioane**.

Când vine vorba de agricultura modernă, succesul este legat de tehnologie și eficiență. Astfel, în cadrul ofertei, agricultorii puteau accesa în leasing tehnologii și echipamente de ultimă generație, cum ar fi tractoare, combine, utilaje de procesare sau puteau reînnoi parcul auto administrativ fără a investi o sumă mare de bani din capitalul propriu și fără comisioane adiționale.

Optând pentru finanțare în leasing de la OTP Bank S.A., clienții își pot gestiona mai eficient fluxul de numerar, pot avea mai multă flexibilitate în gestionarea activelor și pot beneficia de avantaje fiscale semnificative!

Suplimentar, în perioada septembrie-decembrie 2023, Banca a lansat **Campania de creditare pentru IMM-uri** cu cifra de afaceri de până la 30 milioane lei, indiferent de domeniul de activitate - comerț, producere sau agricultură.

În acest sens, cu ocazia celor **33 ani de la fondare**, OTP Bank a venit cu oferte de top pentru clienți, precum:

- **3 luni – dobândă fixă de la 7% anual pentru creditele în lei;**
- **3 luni – Pachet Basic GRATUIT.**

Oferta a fost dedicată clienților Băncii care au avut nevoie de resurse suplimentare pentru a-și menține afacerea în mișcare și/sau pentru investiții strategice.

OTP Bank S.A. este în continuă dezvoltare a soluțiilor de finanțare cu o abordare adaptată **afacerilor mici și mijlocii** care oferă decizia de finanțare preliminară în maxim 1 zi lucrătoare, facilitând astfel accesul la resurse de creditare și finanțare în leasing.

Pe parcursul anului 2023 au fost derulate activități și proiecte, cu susținerea și expertiza Grupului, menite să asigure impulsivitatea vânzărilor și să susțină excelența în deservirea clienților, să îmbunătățească indicatorii comerciali și să mențină nivelul de motivare și implicare a echipelor de vânzare.

Totodată, au fost extinse acțiunile comerciale dedicate promovării și vânzării produselor și serviciilor Băncii. Grație proiectului Bank@Work a fost extinsă prezența băncii, prin creșterea numărului de sucursale implicate în consultarea & deservirea clienților din cadrul proiectelor salarilor.

În anul 2023, Banca a continuat modernizarea serviciului „OTP Internet & Mobile Banking”, astfel în luna noiembrie 2023 a fost instalat o altă soluție de soft token care este conformă cu PSD2 și permite Logare/autorizarea plăților rapidă/momentană fără aplicația Token, prin introducerea codului de acces sau a biometriei.

Activitatea Corporate Banking

Activitatea comercială care vizează relația băncii cu clienții Large Corporate și-a continuat dezvoltarea, generând în anul 2023 o profitabilitate consistentă, susținută atât de operațiunile de creditare, cât și de celelalte produse și servicii ale noastre.

În acest segment de piață, reprezentat de cele mai importante companii naționale și multinaționale prezente în țară, rigorile față de calitatea produselor băncii sunt foarte mari, iar succesul este reprezentat de agilitate, responsabilitate și capacitatea de a pune la dispoziția clientului produsul care i se potrivește cel mai bine. Faptul că ne-am menținut poziția de bancă de referință în cadrul acestei linii de business, confirmă o dată în plus încrederea din partea clienților noștri.

Realizările OTP Bank în domeniul business-ului corporate au fost confirmate inclusiv prin oferirea titlului de "Corporate Banking Market Leader 2023" de către prestigioasa revistă Euromoney. Este al doilea an consecutiv când performanțele noastre în acest domeniu sunt apreciate de către Euromoney. Dedicăm acest premiu clienților noștri, care ne fac să depunem eforturi să devenim mai buni în fiecare an.

Printre succesele echipei Large Corporate în anul 2023, care țin de atingerea obiectivelor strategice de digitalizare și extindere a volumului de business, pot fi evidențiate următoarele:

- 99% dintre clienții corporate utilizează soluția de internet banking a băncii;
- creșterea semnificativă a volumului plăților realizate de clienții corporate: +17,5%;
- 98% din plățile clienților corporate au fost procesate prin soluția de internet banking a băncii;
- majorarea solidă a volumului resurselor atrase de la clienții corporate: +45%.
- creșterea cu 25% a numărului de tranzacții procesate prin soluția de internet banking a băncii;

Sectoarele economiei naționale pe care le-am finanțat cu prioritate în anul 2023 au fost agricultura și industria procesatoare, telecomunicațiile, comerțul și dezvoltarea infrastructurii. În același timp, OTP Bank și-a menținut poziția de partener local al băncilor internaționale și Instituțiilor Financiare Internaționale, participând împreună la cele mai relevante tranzacții de finanțare sindicalizată de pe piață.

Preocuparea noastră rămâne adaptarea continuă a produselor și serviciilor noastre la necesitățile clienților Corporate ai Băncii, prin aplicarea soluțiilor moderne de finanțare și a produselor de cash-management racordate la cele mai noi tendințe în domeniul bancar internațional.

Activitatea de leasing

Activitatea de leasing, are o mică scădere a volumului la fel ca și piața locală, principalul motiv fiind situația geopolitică din regiune și creșterea ratelor dobânziilor la euro. Produsul de leasing este considerat o soluție bună și viabilă pentru zona de afaceri, OTP Leasing rămânând în continuare unul dintre cei mai importanți furnizori de servicii de leasing, oferind finanțare pe segmentul de afaceri.

La sfârșitul trimestrului 3 (2023), OTP Bank s-a clasat pe locul 4 pe piața locală de leasing, cu o cotă de 13% (din piața totală, inclusiv persoane fizice). OTP Bank a menținut ca portofoliu stabil volumul de contracte de leasing activ și a finanțat active în valoare totală de 163 milioane MDL.

Totodată, în 2023 a fost realizată o activitate importantă în cadrul Leasing IT Tool, am aprobat implementarea Charisma leasing soft, odată cu lansarea în anul următor acestui IT Tool va permite prezența produselor OTP Leasing pe piața de consumator.

Parteneriatul OTP Bank S.A. cu Instituțiile Financiare Internaționale (IFI) a progresat considerabil, având în vedere rolul important pe care îl joacă IFI-urile în sprijinirea dezvoltării durabile a afacerilor în Republica Moldova, valorificând potențialul lor semnificativ în finanțarea afacerilor, mobilizând și concentrând surse de fonduri pentru dezvoltarea economiei țării.

Accentul Băncii este orientat spre dezvoltarea cadrelor comune de colaborare cu instituțiile financiare de dezvoltare multilaterale, spre extinderea asistenței financiare directe sub formă de împrumuturi, granturi, instrumente de partajare a riscurilor în sprijinul și consolidarea companiilor și pentru dezvoltarea priorităților țării.

OTP Bank S.A. este un partener de încredere pentru multe IFI, continuând să se implice într-un număr tot mai mare de proiecte financiare, lucrând cu peste 30 de programe lansate în Moldova, prin colaborare bilaterală cu autoritățile executive locale și IFI, pentru a sprijini IMM-urile cu lichiditatea necesară pentru a-și desfășura activitatea. În 2023, OTP Bank a finanțat peste 20 de milioane EUR clienților săi concentrați pe noi proiecte de investiții și pe crearea sau menținerea locurilor de muncă viabile.

În plus, după asimilarea cu succes a sumei de 35 milioane EUR. în cadrul programului EU4business BERD Credit Line și 14,82 milioane EUR. în cadrul EaP SMEC faza I, în decembrie 2022 OTP Bank S.A. a semnat cu BERD un nou acord de împrumut în cadrul facilității EaP SMEC faza II cu componentă Grant, majorându-și portofoliul de credite cu 15 milioane EUR. În plus, OTP Bank este în continuare **singura instituție financiară din țară care oferă leasing financiar cu componentă Grant.**

De asemenea, OTP Bank a continuat să promoveze activ programe de finanțare în rândul Tinerilor Antreprenori și al Femeilor în Afaceri, care activează în mediul rural, facilitându-le accesul la finanțare în condiții speciale cu preț redus și Componenta Grant, ceea ce a fost posibil datorită Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii (IFAD). program dezvoltat.

Banca are o colaborare fructuoasă cu BEI (Livada Moldova) și Unitatea de Implementare IFAD (dedicată sprijinirii companiilor agro-industriale), unde debitorii finali beneficiază de diverse avantaje precum Granturi (adresate pentru a sprijini femeile în afaceri), Taxe scutiri și asistență tehnică gratuită.

Bănci corespondente

OTP Bank S.A. este un partener sigur și de încredere în susținerea decontărilor valutare ale clienților în cadrul comerțului internațional, prin intermediul conturilor sale deschise în 12 bănci străine reprezentative pe plan mondial și printr-o rețea vastă de conexiuni corespondente prin RMA (chei SWIFT). Relațiile corespondente stabilite istoric cu bănci străine de prima clasă, favorizează plățile transfrontaliere atât prin siguranța și eficiența, cât și prin viteza procesării tranzacțiilor și evitarea costurilor mari aferente încasărilor aplicate de bănci corespondente intermediare.

Prin serviciile oferite de băncile partenere, clienții pot efectua plăți internaționale în peste 120 de valute, fapt ce le permite să tranzacționeze global, având mai multe avantaje cum ar fi: protecția împotriva riscului valutar, lipsa taxelor suplimentare la cele standard, executarea rapidă a plăților și fără limitări de sume minim/maxim.

În contextul unor reglementări stricte, atât la nivel local cât și datorită politicii riguroase ale Grupului OTP, fiecare bancă corespondentă existentă sau potențială este subiectul unei evaluări complexe, în mod amănunțit

și prudent cu privire la examinarea de due diligence pregătind o analiză amplă și evaluând mecanismele și procedurile aplicate împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, conform cerințelor naționale și internaționale pentru a se asigura că banca corespondentă este una sigură și cu o reputație impecabilă.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

Soluții digitale în domeniul Cash Management

În anul 2023, efortul echipei Cash Management a fost alocat pentru fortificarea serviciului „International Account Management” (MT101/MT940/MT950/MT942) destinată Corporațiilor Internaționale reprezentate de oficiile locale ce activează în Republica Moldova.

Deoarece, față de acest produs se înregistrează un interes constant și pentru a lărgi posibilitățile de conexiune a Corporațiilor Internaționale cu OTP Bank, a fost semnat un nou acord de colaborare cu o City Bank. Acum, procesarea automată a plăților (locale și transfrontaliere, trezoreriale, FX și în valuta străină), cât și recepționarea extraselor le permite clienților să devină autonomi în gestionarea plăților, cu accesul la informația conturilor bancare abonate la acest serviciu fără intervenția operatorilor bancari și suportul băncii.

Totodată, în cadrul inițiativelor de digitalizarea și simplificarea proceselor cu implicarea echipelor cross-funcționale, echipa a contribuit la migrarea către o nouă modalitate de logare și autentificare operațiunilor inițiate în „OTP Internet & Mobile Banking” prin integrarea tehnologiilor avansate asigurând un flux simplificat pentru clienții Băncii, dar cu grad sporit de siguranță și securitate.

Trade Finance și Factoring

OTP Bank S.A. a sprijinit activ activitatea de comerț extern a clienților, oferind pachetul complet de instrumente pentru reducerea riscurilor de nelivrare/neplată. Banca își consolidează rolul de consilier financiar al clientului, pentru a ajuta să exploreze și să abordeze piețe noi prin oferirea unui spectru larg de produse Trade Finance ce reprezintă instrumente de minimizare a riscurilor în activitatea de import /export prin organizare de webinare pentru prezentarea și promovarea instrumentelor Trade Finance a garanțiilor bancare, acreditivelor documentare și Stand-By, incasso-lor documentare, cât și opțiunea de finanțare prin scontarea acreditivelor.

Având relații de corespondență stabile cu bănci de prima clasă și fiind inclusă în programele de facilitare a comerțului ale EBRD și IFC, OTP Bank oferă instrumente de facilitare a comerțului la cele mai înalte standarde internaționale. În 2023, pentru al 8-lea an consecutiv, Banca a fost nominalizată de BERD „Cea mai activă bancă emitentă din Moldova în 2022”.

La fel, în premieră, OTP Bank a participat în calitate de banca confirmatoare în cadrul EBRD TFP facilitând astfel accesul companiilor internaționale la proiecte importante de infrastructură implementate în Moldova.

OTP Bank este una dintre puținele bănci pe piață care oferă factoring de export, susținând exportatorii locali să își sporească competitivitatea pe piața globală. În 2023, în al doilea an de la lansare, cota de piață a OTP Bank pe tranzacțiile de factoring de export în sistemul 2 factori al FCI* a fost peste 70%. Pentru anul viitor este în derulare proiectul de digitalizare prin implementarea unei soluții IT performante. Acest lucru va permite băncii să ofere clienților cele mai bune servicii de finanțare a creanțelor și să dezvolte soluții de finanțare a lanțului de aprovizionare.

*Factors Chain International

FOR IDENTIFICATION PURPOSE,
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

Activitatea pe Piața de Capital

OTP Bank S.A. desfășoară diverse activități pe piața de capital al Moldovei și cea internațională cu implicare în operațiuni cu valori mobiliare, operațiuni de atragere / plasare a mijloacelor bănești pe piața interbancară, precum și operațiuni monetare ale Băncii Naționale a Moldovei.

OTP Bank a fost și rămâne un participant activ la piața valorilor mobiliare din Moldova. Banca investește propriile resurse în valorile mobiliare de stat (VMS), Certificatele Băncii Naționale (CBN) și oferă servicii de intermediere pentru clienții săi, care pot obține toată gama disponibilă de produse investiționale.

În anul 2023, reieșind din disponibilul de lichidități, investițiile Băncii în VMS și CBN în total în comparație cu anul 2022 s-au majorat de 8,7 ori. (pentru CBN s-a fixat o majorare de 10,5 ori, iar pentru VMS – o majorare de cca. 1,7 ori). Totodată, ca rezultat a gestionării activelor lichide disponibile în cadrul operațiunilor menționate și în

poftida diminuării ratelor dobânzilor pe parcursul anului, a fost obținut un venit, care a constituit o majorare de 3,6 ori comparativ cu nivelul anului trecut. Volumul mediu al portofoliului VMS menținut pentru clienții Băncii a fost de peste 630 mil.lei, constituind o majorare față de 2022 cu cca 36 la sută.

De către Departamentul Tranzacții Bancare Globale au fost efectuate diverse operațiuni în cadrul activității de plasare/atragere a mijloacelor bănești în scopul gestionării eficiente a lichidității Băncii în monedă națională și străină. Volumul anual de depozite overnight, plasate la BNM, s-a micșorat cu cca. 27%, respectiv volumul total de venit s-a micșorat de cca. 3,6 ori față de nivelul anului 2022. Rulajul de operațiuni monetare în valută străină (în special plasări de depozite overnight în USD) a avut o majorare cu 30 la sută, iar venitul obținut (inclusiv datorită majorării ratelor dobânzilor) a crescut de 3,6 ori comparativ cu anul trecut.

Tranzacții Forex

În 2023 piața valutară a marcat un nivel înalt de volatilitate determinat de efectele geopolitice precum și efectele macroeconomice. Drept consecință a survenit intervenția activă a Băncii Naționale a Moldovei prin instrumente de politică monetară, ceea ce a influențat modificările structurale de active și pasive;

În această conjunctură, OTP Bank a marcat o descreștere marginală a volumului tranzacțiilor Forex cu +2.5% în raport cu anul precedent.

Totodată, pe fond de concentrare a mediului competitiv OTP Bank a generat un venit net bancar din tranzacțiile Forex de 334,3 mil. MDL, ceea ce a marcat o creștere de peste + 9.7% în raport cu anul precedent.

UNIDENTIFIED CONFIDENTIAL
ERNST & YOUNG
Signed _____
Date 22/03/24

Declarația Nefinanciară

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22.103/24

DECLARAȚIA NEFINANCIARĂ

Prin politica de Responsabilitate Socială Corporativă (CSR), OTP Bank S.A. își consolidează rolul în societate: un partener de încredere pentru angajații, clienții și furnizorii săi, aducând schimbări pozitive în economie, mediu și comunități.

Preocuparea pentru mediul înconjurător, consumul responsabil și soluțiile durabile reprezintă o prioritate, iar Banca acționează în mod conștient și cu responsabilitate în ceea ce privește impactul activității sale. Astfel, în 2023, OTP Bank S.A. a dezvoltat o strategie ESG (factori de mediu, sociali și de guvernare) în conformitate cu viziunea Grupului, în colaborare cu subdiviziunile responsabile ale Grupului, axată în jurul portofoliului de produse și servicii al Băncii.

Acțiunile care vor guverna OTP Bank Moldova în implementarea Strategiei ESG se vor concentra pe trei zone de responsabilități:

Acțiunile care vor ghida OTP Bank Moldova în implementarea Strategiei ESG se vor axa pe trei domenii:

1 Partener financiar responsabil:

cu scopul de a finanța tranziția treptată spre o economie verde, cu emisii reduse de carbon și de a oferi o gamă de produse durabile și opțiuni de finanțare echilibrate. Această direcție strategică se referă la creșterea portofoliului de produse cu credite verzi și alte soluții de finanțare, dezvoltarea de produse și canale digitale și practici active de gestionare a riscurilor ESG în sectorul bancar;

2 Angajator responsabil:

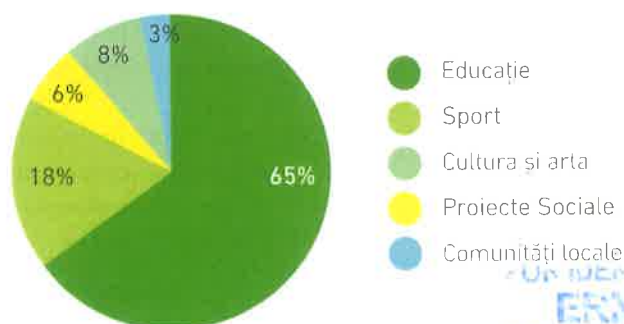
investiții în bunăstarea și dezvoltarea angajaților, incluziune și diversitate, precum și implicarea angajaților în procesul decizional prin tactici active de gestionare ESG, integrate în modelul de guvernare și continue;

3 Actor responsabil din punct de vedere social:

prin stabilirea unor obiective ambițioase, în ceea ce privește acțiunile proprii de adoptare a unui consum responsabil în cadrul organizației și de reducere a emisiilor de CO2 din flota proprie. 4. Crearea unui impact social pozitiv, nu doar prin oferirea de produse responsabile și campanii de comunicare, ci și prin continuarea activităților de CSR - protejarea mediului, susținerea unui stil de viață activ și sănătos, a culturii și artei, a sănătății și prin proiectul educațional „OK” al Fundației pentru Educație Financiară.

OTP Bank a fost mereu preocupată de a contribui la dezvoltarea comunității în care activează, fiind prezentă activ la susținerea educației financiare, promovarea culturii și artei, în sectorul medical și sport, dar și voluntariat.

În 2023, OTP Bank Moldova a sponsorizat inițiative sociale a 21 asociații sau instituții din diverse domenii, ponderea cea mai mare având proiectele de educație financiară - 65%, urmate susținerea sportului - 18%, culturii și artei - 8% și comunităților locale - 6%. În anul 2024 ne vom orienta acțiunile și eforturile către inițiative sustenabile de protejare a mediului, dar de asemenea și de susținere a sectorului medical.

Ernst & Young
Signed: *[Signature]*
Date: 22.03/24

Educație financiară

Unul dintre principalele proiecte de CSR ale băncii este susținerea Fundației de Educație Financiară „OK” (Fundația) dedicată oferirii gratuite de programe de educație financiară copiilor, tinerilor și adulților din întreaga țară. La patru ani de la lansare, Fundația a devenit un punct de referință în domeniul educației financiare: peste 17.500 de copii, tineri și adulți din 36 de localități din toată țara, au beneficiat de training-uri de educație financiară și au acces la instrumente inteligente de management al banilor. În același timp, 40 de parteneriate naționale și internaționale noi au fost semnate.

În 2023, Fundația a semnat 26 de parteneriate cu companii din diverse domenii de activitate, preocupate de binele angajaților săi.

- Management financiar pentru IMM-uri (EFSE, EU4Business in Moldova, Fundația OK, OTP Bank), peste 100 de participanți, experți OTP Bank.
- Academia financiară (BERD, EBA), peste 100 de participanți, experți BERD.
- Tabără de vară pentru adolescenți organizată la Vadul lui Vodă în parteneriat cu Corpul American al Păcii.
- „Bani la feminin” în parteneriat cu UN
- Woman & Investitii.md, Proactive.md.
- Tabere de vară și MoneyCamp pentru copii și tineri la Chișinău, Cahul, Ungheni, Bălți.

OTP Bank a continuat să hrănească excelența în educație prin premierea celor mai buni elevi ai liceelor „Hyperion” și „Vasile Vasilache” din Durlăști, respectiv Chișinău. La începutul anului școlar, OTP Bank, împreună cu echipa Fundației, a donat 100 de ghiozdane cu rechizite școlare elevilor din clasele primare care provin din familii vulnerabile. În cadrul campaniei Global Money Week, au fost desfășurate o serie de activități, cum ar fi: Maratonul Educației Financiare (webinarii pentru elevi), trainingul „Despre investiții imobiliare”, videoclipuri educaționale, concursuri și premii etc. În plus, banca a continuat să ofere educație financiară copiilor angajaților săi, organizând diverse evenimente și sesiuni de formare pe parcursul anului.

Cultura și arta

OTP Bank continuă să fie un partener dedicat culturii și artei, susținând instituții de importanță națională, cum ar fi Muzeul Național de Artă al Moldovei și din 2023 - Teatrul Republican „Lucea-

fărul”. În 2023 a fost organizată o ediție specială a Noptii Europene a Muzeelor, care a adunat un număr foarte mare de vizitatori datorită programului cultural divers și unui program variat de arte vizuale, muzică și poezie.

De asemenea, ea fost organizate două spectacole de teatru pentru copii pentru peste 400 de copii ai angajaților OTP Bank.

Investiții în sănătate

OTP Bank continuă să-și respecte angajamentul pentru a susține instituțiile medico-sanitare publice ale țării. Interesul nostru pentru fortificarea capacităților tehnice ale spitalelor și-a demonstrat eficiența în momentele critice pentru sănătatea cetățenilor, precum perioada pandemică, dar care nu s-a încheiat la sfârșitul acesteia.

Cu sprijinul Fundației Medicale „Valeriu Ghereg”, OTP Bank S.A. a putut dona următoarele echipamente:

- două unități de garouri chirurgicale pneumatice pentru Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie IMSP din Chișinău;
- un Amplificator PCR pentru Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” IMSP, pentru dotarea Departamentului Investigații de Laborator, utilaj indispensabil pentru efectuarea procedurilor de efectuare a transplantului renal.

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERIST & YOUNG
Signed: _____
Date: 22/03/24

Sportul ca stil de viață

Promovarea unui stil de viață sănătos și practicarea sportului au fost reflectate prin inițiative sociale susținute de OTP Bank, cum ar fi Maratonul Internațional Chișinău, care a adunat peste 80 de angajați pe pista de alergare; Turul de ciclism Hospice pentru susținerea bolnavilor de cancer în fază terminală; turneul de fotbal AIR Cup, precum și participarea cu echipa de fotbal Business League, unde OTP Bank a fost Sponsor Oficial.

În conformitate cu unul dintre pilonii săi de CSR – promovarea sportului și a unui stil de viață activ, OTP Bank susține fotbalul moldovenesc, fiind Partener Principal al Academiei de Fotbal pentru Copii „ZIMBRU - 1947” deja de 4 ani. Aproape 500 de copii se antrenează și își dezvoltă abilitățile fotbalistice în cadrul Academiei.

Mediu

Preocuparea pentru protecția mediului și pentru consumul responsabil de resurse a determinat susținerea unor proiecte importante. OTP Bank a luat în grija sa o plantație de ulmi în Grădina Botanică din Chișinău. Cu sprijinul financiar al Băncii și cu munca angajaților săi proactivi, s-a reușit reabilitarea plantației de ulmi specii rare. Mai mult decât atât, a fost creată o zonă de relaxare ecologică, cu o fântână rustică, totul sub egida OTP Bank.

Mai aproape de comunitățile locale

Împreună cu asociația obștească „Proiectul Moldova”, banca OTP a finanțat construcția unei biblioteci, centru de joacă și educație pentru copiii aflați în situații de risc la Jevreni, raionul Criuleni. Acum, mii de copii din sat și din localitățile din preajmă au acces la un spațiu pentru joacă și lectură, traininguri și ateliere de creație gratuite.

Tot în 2023, am susținut asociația sportivă pentru copiii cu nevoi speciale Special Olympics Moldova să participe la Special Olympics de la Berlin, Germania, prin procurarea de echipament sportiv și bilete de avion pentru 30 de membri ai echipei. În luna martie a aceluiași an, OTP Bank a susținut financiar partenerul social „AO Sunshine” care a organizat ziua sindromului Down.

Sfârșitul de an a fost evidențiat de campania de succes și îndrăgită „Eu sunt Moș Crăciun” care a reunit peste 200 de angajați pentru a oferi cadouri aproape 300 de copii din orfeline și familii vulnerabile.

OTP Bank a devenit Partenerul Principal al Proiectului social „Povestea de Iarnă” - LUPII lui Calancea și Surorile Osoianu, cu scopul de a ajuta pentru bătrâni și copii din familii defavorizate, promovarea culturii și tradițiilor moldovenești. Peste 1000 copii și 500 bătrâni au beneficiat de ajutor social în cadrul drumețiilor organizate în diverse localități în cadrul acestui proiect.

Campania socială #EuSuntMosCraciun continuă pentru al treilea an, re-

unind peste 200 de voluntari, angajați ai OTP Bank. Conceptul campaniei este acela de a oferi cadouri de Crăciun copiilor din centrele de plasament, din familii social vulnerabile. Anul acesta, ajutorul oferit de angajați a fost direcționat către centrele de plasament din patru regiuni ale țării. Pe parcursul celor patru ediții ale campaniei, peste 1000 de copii din diferite regiuni ale țării au primit ajutor și cadouri.

În august 2023, OTP Bank a susținut activitățile culturale și de agrement devenind Partenerul Oficial, alături de Visa, al Summer Fest – cel mai mare și mai popular festival de muzică din Moldova, cu peste 50.000 de participanți bucurându-se de spectacolele și artiștii din diferite țări.

Distincția supremă „Mercuriul de Aur” la nominalizarea „Marca Comercială Responsabilă Social” la concursul național Marca Comercială 2023 confirmă statutul OTP Bank de companie socială responsabilă, care investește în bunăstarea comunităților prin intermediul sponsorizărilor și donațiilor, susținând inițiative și proiecte sociale de impact.

Egalitatea de gen este parte integrată a culturii organizaționale OTP Bank. Confirmăm angajamentul de a sprijini incluziunea femeilor prin semnarea memorandumului de colaborare cu UN Women Moldova.

OK IDENTIFIED BY ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24 49

Angajator Responsabil

FOR IDENTIFICATION PURPOSE
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

ANGAJATOR RESPONSABIL

În anul 2023 echipei OTP Bank s-au alăturat 110 angajați. Actualmente Banca numără în total 1066 salariați, dintre care 877 activi, raportul de gen fiind reprezentat de 819 femei și 247 bărbați.

Dezvoltându-se într-un mediu dinamic și provocator, OTP Bank rămâne adeptul politicilor responsabile cu privire la resursele umane, menite să sprijine dezvoltarea unui ambianțe de muncă caracterizate de etică, profesionalism și suport:

- Investirea în dezvoltarea și instruirea continuă a angajaților;
- Informarea și implicarea în activitățile băncii;
- Remunerare echitabilă și oportunități de avansare în carieră pe bază de merit;
- Sănătatea și securitatea la locul de muncă;
- Reținerea talentelor în organizație;
- Lucrul în condiții de calitate și dotarea cu echipamente moderne.
- Drepturi egale, tratarea angajaților cu respect și corectitudine, fără discriminare;

Strategia OTP Bank în domeniul resurselor umane este orientată spre consolidarea statutului de angajator de referință pe piața locală având ca priorități următoarele direcții strategice:

- a) Formarea și dezvoltarea continuă a angajaților băncii prin implementarea de noi programe de formare, instrumente și mijloace moderne de dezvoltare profesională și personală;
- b) Susținerea mobilității interne și dezvoltarea programelor de carieră;
- c) Dezvoltarea culturii organizaționale și îmbunătățirea continuă a mediului și condițiilor de muncă;
- d) Creșterea angajamentului echipei și promovarea valorilor care ne unesc;
- e) Promovarea și atingerea nivelului de colaborare constructivă, prin comunicare transparentă și concentrată pe dezvoltarea durabilă a echipei și Băncii.

UNIDENTIFIED
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 22/03/24

a. Formarea și dezvoltarea continuă a angajaților

În calitate de partener strategic al businessului, Departamentul Resurse Umane și Comunicare Instituțională își construiește strategia și își concentrează efortul pentru a menține imaginea de angajator de referință prin implementarea diverselor programe și inițiative orientate pe motivarea și retenția salariaților, oferirea de oportunități de creștere în carieră și dezvoltare profesională.

Pe parcursul anului 2023 au fost organizate peste 26.000 ore de instruire, dintre care 17,166 ore au fost organizate în format offline și 8,948 ore au fost livrate în mediul online:

26.114	3.264	29.9
ORE	ZILE	ORE de training/
de training	de training	PER ANGAJAT

Promovarea principiilor de **etică și conduită profesională**, precum și a **culturii de gestiune eficientă a riscurilor** continuă a fi una din prerogativele companiei, fiind susținută prin organizarea de instruiți periodice atât în format online, cât și offline.

Astfel, în acest an la inițiativa **Departamentului Resurse Umane și Comunicare Instituțională**, în scopul promovării culturii de risc în cadrul Băncii, în colaborare cu echipele **Diviziei Risk Management**, **Departamentul Conformitate** și **Departamentul Audit** a fost dezvoltat și implementat un nou program de training: „**Controlul Intern și Gestiunea Riscurilor**”. La finele programului, **32 de angajați** din diferite subdiviziuni ale Băncii, selectați prin concurs deschis, au creat Comunitatea de Ambasadori ai promovării rolului funcțiilor de control în rândurile echipelor din care fac parte. Sesiunile de training au fost desfășurate în incinta Centrului de Resurse pentru Formare Continuă al Universității de Stat din Moldova (USM), oferind astfel posibilitatea de participare la cursuri și profesorilor USM, interesați de tematica programului.

Promovarea egalității de gen și susținerea abilității economice a femeilor prin dezvoltarea și implementarea unor politici și inițiative sensibile la gen, precum și prin eliminarea discriminării împotriva femeilor și fetelor în toate domeniile de activitate, sunt principii pe care OTP Bank le promovează în activitatea de zi cu zi.

În contextul aderării OTP Bank la Principiile de Abilitarea a Femeilor (WEPS) și semnării Memorandumului de Înțelegere în promovarea egalității de gen cu UN Women (septembrie, 2023), Departamentul Resurse Umane și Comunicare Instituțională a organizat, cu suportul UN Women, o serie de webinare orientate spre susținerea și promovarea principiilor WEPS:

- **Egalitatea și inegalitatea de gen în diferite domenii și stereotipuri;**
- **Masculinitatea transformativă;**
- **Hărțuirea sexuală la locul de muncă și formele de manifestare;**
- **Asigurarea transparenței salariale la locul de muncă.**

O altă prerogativă a Departamentului Resurse Umane și Comunicare Instituțională a vizat dezvoltarea **culturii de mentoring și leadership** prin implementarea unui nou program de training: **Academia de Mentoring**.

Programul s-a desfășurat în perioada **martie - iunie 2023**, timp în care 18 colegi, plini de entuziasm și energie, pasionați de învățare și de domeniul lor de activitate, au beneficiat de o agendă variantă de training-uri pentru a-și îmbunătăți competențele de mentoring și leadership, ca, într-un final, să devină mentori pentru studenții ce își desfășoară stagiul de practică în organizația noastră.

b. Susținerea mobilității interne și dezvoltarea programelor de carieră

OTP Bank continuă să susțină dezvoltarea angajaților prin încurajarea mobilității interne prin stabilirea unui cadru de evoluție în carieră și organizarea programelor de dezvoltare, orientate pe asigurarea continuității afacerii, asigurând cu personal calificat posturile cheie din Front Office. Astfel, pe parcursul anului, 49 de angajați au absolvit cu succes programe de formare, care le-au oferit posibilitatea avansării în carieră.

- **Școala CLIPRI – program dedicat pregătirii viitorilor Consilieri Clientelă Persoane Fizice**
- **Școala CLIPRO – program specializat pe pregătirea viitorilor Consilieri Clientelă Persoane Juridice.**

În anul 2023 au fost efectuate mobilități și promoții **228** salariați în diverse domenii de activitate

c. Dezvoltarea culturii organizaționale și îmbunătățirea continuă a mediului și condițiilor de muncă

Pe parcursul anului 2023, în scopul îmbunătățirii culturii organizaționale și fortificării unui anturaj benefic pentru sănătatea și performanța angajaților, cu un program de lucru flexibil, orientat spre stabilirea echilibrului între viața profesională și personală, au fost implementate mai multe proiecte și inițiative HR:

OTP Group Engagement Survey – chestionar lansat al treilea an consecutiv, centralizat la nivel de OTP Group și destinat tuturor angajaților. Rezultatele ne-au oferit o radiogramă la zi în privința indicatorilor de angajament, satisfacția la locul de muncă și alte elemente importante în raport cu oamenii care formează echipa OTP Group;

Dezvoltarea spiritului de echipă prin organizarea evenimentelor interne corporative, tematice cu implicarea colegilor deschiși pentru dezvoltare și contribuție:

- Evenimente de loialitate pentru angajații cu o experiență în bancă de peste 10 ani;
- Evenimente de premiere a angajaților pentru performanțele individuale;
- Leadership Team Meeting – eveniment dedicat comunității de lideri;
- Managers Day – eveniment dedicat tuturor managerilor din cadrul OTP Bank;
- Atelierul de creație „Colour your dreams” pentru angajați și copiii acestora, cu scopul de a oferi un echilibru dintre muncă și viață personală;
- Digital Experience – serie de webinare orientate spre dezvoltarea abilităților profesionale, organizate și moderate de către angajați pentru angajați.

Open Doors – un exercițiu cu periodicitate lunară, de prezentare a colegilor și unităților Băncii în care angajații își exercită rolurile, în scopul facilitării înțelegerii activităților și colaborării între echipe;

OTP Hobby Club – evenimente online, lunare, pe diverse subiecte non-banca-re, de interes comun pentru angajații băncii;

Bonus de loialitate – fiecărui angajat cu o experiență de muncă de minim 3 ani în cadrul Băncii i s-a oferit un suport financiar în valoare de **630 MDL**;

FOR IDENTITY
Signed...
Date... 22/03/24 53

Valoarea Bonusului colectiv a fost majorată cu **1000 MDL (de la 5000 la 6000 MDL);**

Majorarea valorii Tichetului de masă de la **55 la 70 MDL**. Element exclusiv pentru angajații OTP Bank;

Ajutor material pentru anumite categorii de salariați, pentru achitarea facturilor, în perioada lunilor **ianuarie și februarie** 2023;

Oferte de tratament balneosanatorial la preț redus la sanatoriile din Republica Moldova.

Aceste proiecte, alături de celelalte deja existente își propun dezvoltarea continuă a carierei și predictibilitatea fiecărui angajat în ceea ce privește viitorul său în cadrul companiei.

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed:
Date: 22/03/24

RESPECTAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI COMBATerea CORUPȚIEI

Cadrul guvernăreii corporative a băncii și politica de Resurse Umane sunt construite pe cadrul legislativ în vigoare cu privire la protecția și respectarea drepturilor omului și a tuturor părților interesate - acționari, investitori, clienți, parteneri de afaceri, salariați și societate civilă.

OTP Bank se angajează să respecte standarde înalte de comportament etic și are o abordare de toleranță zero la corupție, încălcarea acestor principii nu este adecvată pentru o bună guvernare corporativă. În vederea respectării legislației referitoare la

prevenirea corupției și a principiilor etice în toate domeniile de activitate, banca a implementat politici anti-corupție și Codul de etică. Aceste documente normative interne de bază sunt susținute de investițiile noastre continue în tehnologie și instruire. Pe parcursul anului 2023, au fost organizate acțiuni de conștientizare instruire prin intermediul unor cursuri obligatorii de e-learning, care s-au finalizat cu teste susținute cu succes de către angajații băncii. Standardele înalte de etică sunt promovate în permanență în rândul angajaților și clienților băncii.

